

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANA BİLİM DALI
SINIF ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

60-72 AYLIK ÇOCUKLARIN İLKOKULA BAŞLAMA DURUMLARININ
İNCELENMESİ

Yüksek Lisans Tezi

Mutlu ASLAN

Danışman: Doç. Dr. Mehmet TURAN

ELAZIĞ, 2014

ONAY

T.C.

**FIRAT ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANA BİLİM DALI
SINIF ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI**

Mutlu ASLAN'ın hazırlamış olduğu 60-72 aylık çocukların ilkokula başlama durumlarının incelemesi başlıklı tez, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulunun 21/08/2014 tarih ve 2014/29-06 sayılı kararı ile oluşturulan jüri tarafından 05.09.2014 tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonunda yüksek lisans tezini oy birliği ile başarılı saymıştır.

1: Doç. Dr. Muhammed TURHAN

2: Doç. Dr. Mehmet TURAN

3: Yrd. Doç. Dr. Mehmet ULUCAN

Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulunun tarih vesayılı kararıyla bu tezin kabulü onaylanmıştır.

Doç. Dr. Mukadder BOYDAK ÖZAN

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

BEYANNAME

Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü tez yazım kılavuzuna göre, Doç. Dr. Mehmet TURAN danışmanlığında hazırlamış olduğum "60-72 aylık çocukların ilkokula başlama durumlarının incelemesi " adlı yüksek lisans tezimin bilimsel etik değerlere ve kurallara uygun, özgün bir çalışma olduğunu, aksinin tespit edilmesi halinde her türlü yasal yaptırımını kabul edeceğimi beyan ederim.

Mutlu ASLAN

05/09/2014

ÖN SÖZ

Eğitimin öneminin giderek arttığı ve okula başlama ile ilgili birçok tartışmanın olduğu bu günlerde, çocukların sağlıklı biçimde ilkökul yaşamına adım atmaları ümidiyle, bu çalışmayı yapmaktan mutluluk duydum. İlkokul 1. Sınıfın çocuğun yaşamında önemli bir yere sahip olduğu ve bu dönemin kaliteli bir eğitimle şekillendirilip okul yaşamına çocuğun sağlıklı, mutlu ve başarılı bir şekilde başlaması gerektiğini bilmekteyiz. İlkokula geçişin sorunsuz olması için çocukların belli bir olgunluğa ulaşması gerekmektedir. Bu olgunluk da belli bir yaşta ve iyi bir eğitim ile gerçekleşmektedir. Okulöncesi eğitim zorunlu olmasa bile aile ve öğretmenlerin başarılı nesiller yetiştirilmesi bu dönemin kaliteli ve bilinçli bir biçimde atlatılmasıyla gerçekleşebilir. Bu çalışma sınıf öğretmenlerinin okul olgunluğu hakkındaki görüşlerinden oluşmuştur.

Tez çalışmam boyunca bilgi ve tecrübelerinden faydalandığım danışman hocam Doç. Dr. Mehmet TURAN'a teşekkürlerimi borç bilirim. Ayrıca yüksek lisans tezime destek veren Bitlis Eren Üniversitesi Sağlık Hizmetleri MYO Çocuk Gelişimi öğrencilerine, Edebiyat öğretmeni eşim Serap ASLAN'a yardımlarından dolayı teşekkürlerimi sunarım.

Mutlu ASLAN

Elazığ, 2014

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

60-72 AYLIK ÇOCUKLARIN İLKOKULA BAŞLAMA DURUMLARININ İNCELEMESİ

Mutlu ASLAN

T.C.

Fırat Üniversitesi

Eğitim Bilimleri Enstitüsü

İlköğretim Ana Bilim Dalı

Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı

Eylül-2014, Sayfa: XIV+102

Bu araştırmada 6287 nolu ilköğretim ve eğitim kanunu ile bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanunu uygulayan 1 ve 2. sınıf okutan sınıf öğretmenlerinin görüşleri saptanarak, 60 aylık çocukların okula başlamaları ve 60-72 aylık çocukların aynı sınıfta bulunmalarının ortaya çıkardığı sorunları belirlemek amaçlanmıştır. Ayrıca 60-72 aylık çocukların okula adaptasyon güçlüğü ile ilgili yaşanan sorunları tespit etmek de amaçlanmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu 6287 nolu ilköğretim ve eğitim kanunu ile bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanunu uygulayan Bitlis ilinde, Milli Eğitim Bakanlığı'na ait ilkokullardaki 1. ve 2. Sınıf öğretmenleri (350 sınıf öğretmeni) ile yapılmıştır. Veriler araştırmacı tarafından geliştirilen anket formu kullanılarak toplanmıştır. Nicel verilerin (anketin tümü) analizi bilgisayar ortamında yapılmış ve bazı verilerin çözümlenmesinde frekans, yüzde, aritmetik ortalama gibi betimsel istatistiklere yer verilmiştir.

Araştırma sonucunda öğretmen görüşlerine göre 60-72 aylık çocukların gelişim durumları incelendiğinde okula başlamada takvim yaşının yeterli olmadığı bunun

yanında çocukların zihinsel, sosyal, bedensel, duygusal açıdan olgunlaşması gerektiği, okul öncesi eğitime devam eden çocukların daha başarılı oldukları ve ailelerin çocuk gelişimi hakkında bilgilendirilmesi gerektiği tespit edilmiştir.

60-72 aylık çocukların okula uyum konusunda öğretmenleri ve arkadaşlarıyla iletişim sıkıntısı yaşadıkları, ailelerinden zor ayrıldıkları, yazma becerisi ve kendini ifade becerisi konusunda zorlandıkları, 1. Sınıf uyum kitapları ve 1. Sınıf programının çocukları zorladığı, bu yaştaki çocukların öz bakım becerilerini yapamadıkları tespit edilmiştir.

60-72 aylık çocukların öğretim sürecinde sınıf öğretmenlerinin çocukların seviyesine indiği ve çocukların ihtiyaçlarını bildikleri, bu dönemdeki çocukların okula iyi başlamaları gelecekteki eğitimlerini etkilediği, sınıflarda aynı yaş grubunun bulunması gerektiği, 2012’de uygulanan ayrı yaş grubunun aynı sınıfta bulunmasının sıkıntılara sebep olduğu, 60 aylık çocukların anasınıfına gitmesi gerektiği belirlenmiştir.

Ayrıca ilkokula başlarken okul olgunluk testleri ile öğrencilerin hazır bulunuşluk durumlarının değerlendirilmesi gerektiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul, İlköğretime hazır oluş, Eğitim, Okula Uyum, Okul olgunluğu, Okul öncesi eğitim

ABSTRACT

Master Thesis

The examination of starting the primary school of 60-72 month children

Mutlu ASLAN

Fırat University

Institute of Educational Science

Department of Primary Education

Division of Classroom Teachers

Elazığ, 2014; page: XIV+102

In this study, receiving opinions of classroom teachers of 1st and 2nd grades with 4+4+4 system, it is aimed to detect problems of 60-month kids starting school and being in the same class with 60-72 month kids. Also it is aimed to identify problems related to adaptation of 60-72 month kids to school. The study has been implemented with the classroom teachers (350 of them) of 1st and 2nd grades in primary schools belonging to the Ministry of Education in Bitlis. Analysis of quantitative data was performed on computer and in the analysis of some data, descriptive statistics such as frequency, percentage, arithmetic mean were used.

The findings of our study show that when the developmental status of 60-72 month kids are analyzed, just chronological age of a kid is not sufficient for schooling, and it is also necessary for a kid to mature mentally, socially, physically and emotionally. It is found out that kids who continue to pre-school education are more successful and families should be informed about child development.

It is revealed that major problems are having difficulty in communicating with their teachers and friends and leaving their families, inadequate writing and self-

expression skills, understanding 1st grade compliance books and schedule and self-care skills.

It is also found out that in the teaching process of 60-72 month kids, teachers teach according to their level and are aware of their needs; kids's starting school well affects their future education; the policy of having kids of different ages in the same classroom causes problems, and 60-month kids should go to the kindergarden.

It shows that prior to starting primary school, kids should take tests that can evaluate his/her readiness to school.

Key Words: School, Readiness to Primary School, Education, Adaptation to School, School Maturity

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa No</u>
ONAY	I
BEYANNAME	II
ÖN SÖZ	III
ÖZET	IV
ABSTRACT.....	VI
İÇİNDEKİLER	VIII
TABLolar LİSTESİ.....	XIII
BİRİNCİ BÖLÜM	1
I. GİRİŞ.....	1
1.1. Araştırma Problemi	3
1.2. Araştırmanın Amacı	4
1.2.1. Araştırmanın Soruları/ Alt Araştırma Soruları	4
1.3. Araştırmanın Önemi:.....	5
1.4. Sayıtlar	6
1.5. Sınırlılıklar	6
1.6. Tanımlar	6
İKİNCİ BÖLÜM.....	8
II. KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ÇALIŞMALAR	8
2.1. Eğitimin Tanımı ve Önemi.....	8
2.2. Okulöncesi Eğitim ve Önemi	9
2.2.1. İlkokula Hazırlıkta Okul Öncesi Eğitim Kurumlarının Etkisi.....	11
2.3. İlkokula Uyum	13
2.3.1. Okul Öncesi Eğitimden İlkokula Uyum	13
2.3.2. İlkokula Uyumun Önemi	14
2.3.3. İlkokula Uyumu Etkileyen Faktörler	17
2.3.4. Uyumda Etkili Olan Etmenler	18
2.3.4.1. Fiziksel Etmenler	19
2.3.4.2. Zihinsel Etmenler.....	21

2.3.4.3. Duygusal Etmenler	22
2.3.4.4. Sosyal Etmenler	23
2.3.5. İlkokulun Etkileri.....	24
2.3.6. İlkokula Hazır Oluş	26
2.3.6.1. İlkokula Hazır Olmak İçin Gerekenler	26
2.3.6.1.1. Öz Bakım Becerileri İle İlgili Çalışmalar	26
2.3.6.1.2. Duygusal Çalışmalar.....	27
2.3.6.1.3. Sosyal Çalışmalar	27
2.3.6.1.4. Fiziksel Çalışmalar	27
2.3.6.1.5. Zihinsel Çalışmalar	27
2.3.6.1.6. Dil Çalışmaları.....	28
2.3.6.2. İlkokul 1. Sınıf Çocuğunun Sahip Olması Gereken Yeterlilikler...	28
2.3.6.3. Çocuğu Okuma-Yazmaya Hazırlama	29
2.4. Okul Olgunluğu ve Aile	32
2.5. Okul Olgunluğunun Değerlendirilmesi.....	35
2.6. Dünya’da Okula Uyum ve Okula Başlama.....	36
2.7. Yurtiçinde Yapılan Araştırmalar	38
2.8. Yurtdışında Yapılan Araştırmalar	41
BÖLÜM III	42
ARAŞTIRMA YÖNTEMİ	42
3.1. Araştırmanın Modeli	42
3.2. Çalışma Grubu (Evren ve Örneklem)	42
3.2.1. Öğretmenlerin Çalışma Yerleri ve Dağılımları	43
3.2.2. Öğretmenlerin Şube Sayılarına Oranları	43
3.3. Veri Toplama Araçları	44
3.4. Veri Toplama Süreci	45
3.5. Verilerin Analizi.....	45
BÖLÜM IV	46
BULGULAR VE YORUMLAR	46
4.1. Araştırmaya Katılanların Demografik Verilerine İlişkin Elde Edilen Bulgular.....	46
4.1.1. Sınıf Öğretmenlerinin Cinsiyet Frekansları ve Oranları	46

4.1.2. Sınıf Öğretmenlerin Okuttukları Sınıfların Sınıf Mevcutlarının Dağılımları.....	46
4.1.3. Öğretmenlerin Meslek Yılı Durumları Dağılımları.....	47
4.1.4. Öğretmenlerin Öğrenim Durumlarının Dağılımları	48
4.2. 60-72 Aylık Çocukların İlkokula Başlama Durumlarına İlişkin 1 ve 2. Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri	48
4.2.1 Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin 60-72 aylık çocukların gelişim durumlarına ilişkin genel görüşleri.....	48
4.2.2. Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin 60-72 aylık çocukların ilkokula uyumuna ilişkin görüşleri.....	53
4.2.3. Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin 60-72 aylık çocukların ilkokulda öğretim sürecine ilişkin görüşleri	58
4.2.4. Araştırmaya Katılanların Cinsiyet Değişkenine Göre 60-72Aylık Çocukların İlkokula Başlama Durumlarının İncelenmesine İlişkin Görüşler ..	63
4.2.4.1. Araştırmaya katılanların cinsiyet değişkenine göre 60-72 aylık çocukların gelişim durumlarına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri	63
4.2.4.2. Araştırmaya katılanların cinsiyet değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokula uyumuna ilişkin genel görüşleri.....	64
4.2.4.3. Araştırmaya katılanların cinsiyet değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokulda öğretim sürecine ilişkin görüşleri	65
4.2.5. Araştırmaya Katılanların Sınıf Mevcudu Değişkenine Göre 60-72Aylık Çocukların İlkokula Başlama Durumlarının İncelenmesine İlişkin Görüşler	67
4.2.5.1. Araştırmaya Katılanların sınıf mevcudu değişkenine göre 60-72 aylık çocukların gelişim durumlarına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri	67
4.2.5.2. Araştırmaya katılanların sınıf mevcudu değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokula uyumuna ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri..	68
4.2.5.3. Araştırmaya katılanların sınıf mevcudu değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokulda öğretim sürecine ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri	70

4.2.6. Araştırmaya Katılanların Mesleki Kıdem Değişkenine Göre 60-72Aylık Çocukların İlkokula Başlama Durumlarının İncelenmesine İlişkin Görüşler	71
4.2.6.1. Araştırmaya katılanların mesleki kıdemleri değişkenine göre 60-72 aylık çocukların gelişim durumlarına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri	71
4.2.6.2. Araştırmaya katılanların mesleki kıdemleri değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokula uyumuna ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri	72
4.2.6.3. Araştırmaya katılanların mesleki kıdemleri değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokulda öğretim sürecine ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri.....	74
4.3. 60-72 aylık çocukların ilkokula başlama durumlarına ilişkin öğretmenlerin görüşleri.	77
BEŞİNCİ BÖLÜM	78
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	78
5.1. Sonuçlar.....	78
5.1.1.Araştırmaya Katılanların Kişisel Bilgilerine İlişkin Sonuçlar.....	78
5.1.2. 60-72 Aylık Çocukların İlkokula Başlama Durumlarına İlişkin 1 ve 2. Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine İlişkin Sonuçlar.....	79
5.1.2.1. Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin 60-72 aylık çocukların gelişim durumlarına ilişkin görüşlerine ilişkin sonuçlar.....	79
5.1.2.2. Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin 60-72 aylık çocukların ilkokula uyumuna ilişkin görüşlerine ilişkin sonuçlar	80
5.1.2.3. Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin 60-72 aylık çocukların ilkokulda öğretim sürecine ilişkin görüşlerine ilişkin sonuçlar	81
5.1.3. Araştırmaya Katılanların Cinsiyet Değişkenine Göre 60-72Aylık Çocukların İlkokula Başlama Durumlarının İncelenmesine İlişkin Görüşlerine İlişkin Sonuçlar	83
5.1.4. Araştırmaya Katılanların Sınıf Mevcudu Değişkenine Göre 60-72Aylık Çocukların İlkokula Başlama Durumlarının İncelenmesine İlişkin Görüşlerine İlişkin Sonuçlar	84

5.1.5. Araştırmaya Katılanların Mesleki Kıdem Değişkenine Göre 60-72Aylık Çocukların İlkokula Başlama Durumlarının İncelenmesine İlişkin Görüşler	85
5.2. Öneriler	89
5.2.1. Yapılacak Araştırmalara Yönelik Öneriler	89
5.2.2. Uygulamaya Yönelik Öneriler	90
KAYNAKÇA.....	91
EK-I: ANKET FORMU.....	99
EK-II: ANKET İZİN FORMU	101
ÖZGEÇMİŞ	102

TABLULAR LİSTESİ

	<u>Sayfa No</u>
Tablo 1. Öğretmenlerin Çalışma Yerleri ve Dağılımları.....	43
Tablo 2. Öğretmenlerin Şube Sayılarına Oranları.....	43
Tablo 3. Sınıf Öğretmenlerinin Cinsiyet Frekansları ve Oranları	46
Tablo 4. Sınıf Öğretmenlerin Okuttukları Sınıfların Sınıf Mevcutlarının Dağılımları	47
Tablo 5. Öğretmenlerin Meslek Yılı Durumları Dağılımları	47
Tablo 6. Öğretmenlerin Öğrenim Durumlarının Dağılımları.....	48
Tablo 7. Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin 60-72 aylık çocukların gelişim durumlarına ilişkin görüşleri	49
Tablo 8. Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin 60-72 aylık çocukların ilkokula uyumuna ilişkin görüşleri	53
Tablo 9. Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin 60-72 aylık çocukların ilkokulda öğretim sürecine ilişkin görüşleri	59
Tablo 10. Araştırmaya katılanların cinsiyet değişkenine göre 60-72 aylık çocukların gelişim durumlarına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri ..	63
Tablo 11. Araştırmaya katılanların cinsiyet değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokula uyumuna ilişkin görüşleri	64
Tablo 12. Araştırmaya katılanların cinsiyet değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokulda öğretim sürecine ilişkin görüşleri.....	65
Tablo 13. Araştırmaya katılanların sınıf mevcudu değişkenine göre 60-72 aylık çocukların gelişim durumlarına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri ..	67
Tablo 14. Araştırmaya katılanların sınıf mevcudu değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokula uyumuna ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri	69

- Tablo 15.** Araştırmaya katılanların sınıf mevcudu değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokulda ğretim sürecine ilişkin sınıf ğretmenlerinin grşleri70
- Tablo 16.** Araştırmaya katılanların mesleki kıdemleri değişkenine göre 60-72 aylık çocukların gelişim durumlarına ilişkin sınıf ğretmenlerinin grşleri71
- Tablo 17.** Araştırmaya katılanların mesleki kıdemleri değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokula uyumuna ilişkin sınıf ğretmenlerinin grşleri72
- Tablo 18.** Araştırmaya katılanların mesleki kıdemleri değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokulda ğretim sürecine ilişkin sınıf ğretmenlerinin görüşleri.....74

BİRİNCİ BÖLÜM

I. GİRİŞ

Günümüzde bilginin miktarı hızla artmış ve bilgiye erişme imkânları da o nispette çoğalmıştır. Geçmişte evdeki büyükler, okuldaki öğretmenler ve eldeki kitaplarla sınırlı olan bilgi kaynağı, bugün artık sayısız denilebilecek kadar akarsu ağından oluşan havzaya dönüşmüştür. Böylesine kompleks bir yumağın tasnifi, değerlendirilmesi ve bunların arasından birey ve toplum için en yararlı olanlarının seçilmesi okullarda yapılması zorunlu bir işlemdir. Ayrıca, dünyada hızla artan insan nüfusuna bağlı olarak öğrenci sayısının artması da, karmaşık bilgi yığınının düzenlenmesinde okul eğitiminin önemini daha da artırmaktadır (Haktanır, 2002).

Çocuğun doğar doğmaz iletişim kurarak uyum sağladığı ilk kişi, kuşkusuz annesidir. Sosyalleşmenin bu ilk ayağını babası ve yakın aile çevresi takip eder. Fiziksel olarak gelişip çevresini keşfettikçe yaşlılarıyla ilgilenir ve böylece sosyalleşmenin sınırları büyümeye başlar. İletişim becerileri de hızla gelişir.

Okul eğitiminin ilk adımı sayılabilecek 0-6 yaş dönemi; çocuğun akademik, fiziki ve ruhsal gelişiminin en hızlı, hızlı olduğu kadar en kritik yıllarıdır. Bu yıllarda temeli atılan beden sağlığı ve kişilik yapısı, ileriye doğru ama yön değiştirmeden gelişme temayülü gösterecektir. Ayrıca “başarıya karşı aşağılık duygusu” bu dönemde yeşerecek çocuğun hayat boyu akademik başarılarının kaynağını oluşturacaktır.

Çocukluk yıllarında kazanılan davranışların büyük bir bölümünün, artan bir ivme ile yol alarak yetişkinlikteki tavır, alışkanlık, inanç ve değer yargılarının özünü teşkil ettiği bilindiğine göre okul öncesi dönemdeki eğitimin; çocuğun bütün hayatını etkileyecek ne kadar önemli bir süreç olduğu da anlaşılacaktır. (Oktay, 2003).

Günümüz Okul öncesi eğitim kurumları; öncelikle çocuğa güvenli oyun ve yaşlıları ile birlikte bulunma imkânı tanıyarak önemli bir ihtiyaca cevap vermektedir

(Oktay, 2001). Çocuğun eğitimi için aile çevresindeki koşullar oldukça nitelikli ve yeterli olsa bile, belli bir uzman gözetiminde onu ilkokula hazırlayan, sağladığı arkadaş ortamıyla sosyal ve bilişsel becerilerini arttıran, planlanmış okul öncesi eğitim kurumları kadar etkili olamayacaktır (Yavuzer, 2000-1). Bu yönüyle okul öncesi kurumların önemi yadsınamaz.

Altı yaşında bir çocuğu, o güne kadar tanıklık etmediği formel bir eğitim beklemektedir ve buna uyum sağlamak onun en önemli gelişimsel görevi haline gelecektir. İçinde bulunduğu topluma uyum sağlamak, toplumdaki bireylerle iletişim kurmak, okuma yazma becerisi kazanmak bu yeni ortamda ondan göstermesi beklenen yepyeni davranışlardır. Çocuğun büyüme ve gelişme düzeyi, göstereceği davranışların niteliğini belirleyecektir. Eğer okul öncesinde, edineceği yeni davranışlara hazırlık aşaması geçirmişse tüm bu süreçlerden başarıyla geçmesi daha kolay olacaktır. (Haktanır, 2002).

Kuşkusuz çocuğun okula başlaması, onun öğrenim yaşamının en önemli olaylarından biridir. Okula başlama, zihinsel, bedensel, duygusal ve sosyal açıdan bir olgunlaşmayı gerektirir. Bu olgunluğa ulaşmış olan çocuğun, ilkokul yaşamı başarılı olabileceği gibi, daha sonraki öğrenim yaşamları da bu başarıdan beslenecektir. (Binbaşoğlu, 1995; Çoban,1996 Akt. Özdemir Kılıç, 2004).

Bugün, ülkemizde, çocukların ilkokula hazır olup olmadıklarına takvim yaşı dikkate alınarak karar verilmektedir. (72 ayını dolduran her çocuk) (MEB, 2006). Bu durum beraberinde birçok tartışmayı da getirmiştir. Bunlar; takvim yaşının okula başlamada nasıl bir kriter olarak değerlendirileceği, biyolojik gelişimin takvim yaşıyla ne kadar paralellik gösterdiği, öz bakım becerilerinin düzeyi, öğrenciler arasındaki hazır bulunuşluk farkları vb. konulardır.

Örneğin; okuma ve yazma öğretiminde karşılaşılabilecek ilk sorun, temel eğitim becerileri almış öğrencilerle hiçbir hazırlık aşamasından geçmemiş öğrencilerin bir arada bulunmasından doğacaktır. Kuşkusuz okul öncesi dönemde, zengin materyallerle okuma yazma deneyimi kazanan, eğitime katkısı olabilecek aile ortamından gelen, öykü ve masal dinleyerek yol alan, dil ve el becerilerini geliştiren kitaplara aşinalığı olan çocukların formel eğitimin ilk aşamasında diğerlerinden daha başarılı olacağı muhakkaktır. (Çelenk, 2003).

Diğer yandan çevrenin, okul ortamının ve etkileşimde bulunacağı insanların değiştiği her durum, çocuk için yeni bir uyum sorunu demektir. Evden okula gelmek, nasıl yeni bir durumsa, anaokulundan ilkokula geçişte bir başka yeni durumdur. Anaokulunun fiziki ortamına, insan ilişkilerine ve eğitim yaklaşımlarına alışmış bir çocuk için de ilkokul 1. Sınıf bambaşka bir durumdur. Çünkü formel eğitimin ilk adımı sayılan 1. sınıf gerek ortamı, gerek içerdiği programları, gerekse eğitim yaklaşımları bakımından kayda değer farklılıklar içermektedir (Oktay, 2005).

Okula başlayacak bir çocuğun gelişim aşamaları önemlidir. Ve 5-6 yaş çocuğunun gelişim aşamaları bilinmelidir. O zaman çocuğun okul olgunluğunun niteliğini de keşfedebiliriz. Çocuklardaki mevcut potansiyelin, eğitim ve öğretimle en üst düzeye çıkarılması şeklinde tanımlanabilen okul olgunluğu ise belirli bazı beceri ve başarı oranlarıyla saptanmaktadır (National Education Goals Panel, 1997) Şu an ülkemizde, okul olgunluğunu saptamada birtakım envanterler kullanılsa da çocuğun ilkokula başlamasında tek kriter, takvim yaşıdır. Ki takvim yaşının bekleneni yerine getirebilmesi için de topluma ve ailelere önemli görevler düşmektedir (Katz, 1991). Oysa bazı ailelerin, bu kriteri (yaş) bile göz ardı ettiğini görmekteyiz.

Okul olgunluğu kavramının aile, toplum hatta öğretmenler için ne anlama geldiği merak konusudur. Fakat bu konunun ilgili kesimler tarafından bilinmesi, ilköğretim 1. Sınıf gibi kritik bir dönemin başarıyla atlatılmasına katkıda bulunacaktır.

Sağlıklı bir birey yetiştirmek, sağlıklı eğitimle mümkün olacağı için belli yaş sınırına göre okula başlamanın dezavantajlarından korunmak için bazı önlemler alınmalıdır. Eğitime erken yaşta başlamak bu önlemlerden ilkidir. Erken yaşta ailede başlatılan eğitim, okul öncesi eğitimle devam etmelidir. Okul öncesi eğitim, çocuk için kritik dönemlerden biridir. Çünkü o dönemin eksikliği ya da yanlış ele alınması telafisi zor sorunlara yol açmaktadır. Ayrıca okula başlama aşamasında çocuğun takvim yaşına paralel olarak fiziksel, sosyal, duygusal, bilişsel ve öz bakım alanlarının düzeyi iyi tespit edilmelidir.

1.1. Araştırma Problemi

Özdemir ve Kılıç'ın (2004) Binbaşıoğlu ve Çoban'dan aktardığına göre; okula başlama, zihinsel, bedensel, duygusal ve sosyal açıdan bir olgunlaşmayı gerektirir. Bu

olgunluğa ulaşmış olan ocuk başarılı bir başlangıç yapacak ve başarısını da daha ileri dönemlere taşıyabilecektir.

6287 nolu ilköğretim ve eğitim kanunu ile bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanunu ile birlikte formel eğitim sistemimizde 60-72 aylık çocukların eğitimi ile ilgili sınıf ğretmenlerinin ve öğrencilerin bazı sorunlarla karşılaştıkları belirlenmiştir.

Çocuğun, okul olgunluğunu kazanmasının yanı sıra, okul yaşantısı ile ilgili, ön bilgi, beceri ve tutumu da kazanması sağlanabilirse, o zaman okulda eğitim almaya hazır olduğundan söz edilebilir (Haktanır, 2002). Çocukların okul olgunluğunu kazanabilmeleri için yaş seviyelerinin ve olgunluk düzeylerinin dikkate alınması gerekmektedir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, sınıf ğretmenlerinin görüşlerine göre;

6287 nolu ilköğretim ve eğitim kanunu ile bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanunu ile 60 aylık çocukların ve birinci sınıf ğretmenlerinin ne tür problemler yaşadıklarını ve 60-72 aylık çocukların aynı sınıfta yer almasından kaynaklanan ne tür sıkıntılar olduğunun tespitidir.

1.2.1. Araştırmanın Soruları/ Alt Araştırma Soruları

Sınıf ğretmenlerinin görüşlerine göre;

- 60-72 aylık çocukların gelişim durumlarına,
- 60-72 aylık çocukların ilkokula uyumuna,
- 60-72 aylık çocukların ilkokulda ğretim sürecinde ne tür sorunlar yaşamaktadırlar?
- Görüş belirten öğretmenlerin demografik verilerine (cinsiyet, kıdem, eğitim durumu) göre görüşler arası anlamlı fark var mıdır?

1.3. Araştırmanın Önemi:

Milli Eğitim Bakanlığı'nca 30.03.2012 tarihli ve 6287 sayılı ilköğretim ve eğitim kanunu ile bazı kanunlarda değişiklik yapılmasını öngören kanuna göre 2012-2013 eğitim öğretim döneminden itibaren 60 ay ile 72 ay arasındaki çocuklar ilköğretim 1. Sınıfa beraber alınmışlardır.

Öğrencilerin ilkokul dönemine iyi bir başlangıç yapabilmeleri için aynı yaş grubu içinde olmaları gerekir. Öğretmenlerimiz ile yaptığımız görüşmelere göre aynı yaş gruplarının aynı sınıfta okumaları birtakım aksaklıkları beraberinde getirmektedir. Çünkü çocukların okul olgunluğunu kazanabilmeleri için yaş seviyelerinin ve gelişim seviyelerinin örtüşmesi gerekir. Formel eğitimde eğitime katılanların dokusu uyuşmalıdır. Aksi takdirde ortalama bir eğitim stratejisi takip edilecek bu da bireysel farklılıklara uygun ilerlemeyi engelleyecektir. Kimin kime göre yol alacağını kesin olarak belirlemekse asla mümkün olmayacaktır.

İlköğretimin ilk yıllarında küçük ve büyük kasların birçok etkinliği yapabilmek için gerekli olgunluğa ulaşmış olması beklenir. Ancak, küçük ve büyük kas becerilerinin gelişimi belli bir talim gerektirir. Bu nedenle ana-baba ve öğretmenler, çocukların kas gelişimlerini destekleyecek yeterli öğretme-öğrenme etkinlikleri düzenlemiş olmalıdırlar.(Senemoğlu, 2005).Oysa farklı öğrencilerin bir arada bulunması hepsinin aynı hazır bulunuşta olmasını zorlaştırdığından aralarından bazılarının sınıf içi etkinliklerde diğerlerinden geri kalması, kaçınılmaz olacaktır. Aynı sakinca, donanımı yeterli öğrenci için de geçerlidir. Zira diğer öğrencilerin uygun kıvama gelmesini beklerken akademik doyumda beklediğini bulamama riskiyle karşı karşıya kalacaktır.

Genellikle birçok ülkede ilköğretime başlamak için belirli bir kronolojik yaş belirlense de okula yeni başlayan bir çocuğun belirli bir yaşa erişmiş olması yeterli değildir. Bu dönemde çocuk birçok açıdan yeterli donanıma sahip olmalıdır. Sağlıklı ve normal bir gelişime sahip beden yapısı bu donanımların ilki ve en önemlisidir. Mesela çocuk okula başladığında yaştlarının boy ve kilosuna yakın bir düzeye ulaşmamışsa, bu durum onun için bir takım sorunlara yol açacaktır. Aynı şekilde görme, işitme yetilerinin de yeterli olması gerekir. Aksi halde, iyi göremediği, iyi işitemediği için yönergeleri eksik veya yanlış alan çocuk “yetersizlik” duygusuyla tanışacaktır. Ayrıca yön tayini ve sesleri ayırtlaştırma çocuğun akademik başarı için sahip olması gereken

diğer donanımlardır. Yazmada karışıklığın önlenmesi bunlarla mümkündür (Oktay ve Unutkan, 2005). Bütün bu yeterlilikler öğrencinin çevresiyle etkileşim geçirek yaşantı kazanmasını kolaylaştıracaktır ki, Piaget' e göre bu aynı zamanda gelişimde ilerlemenin tanımıdır. Bilişsel gelişim, olgunlaşma ve yaşantı kazanma arasındaki sürekli etkileşimin bir ürünüdür (Senemoğlu, 2005).

Milli Eğitim Bakanlığı 2012 yılında 60 aylık çocukların ilkokula başlamasını uygun görmesiyle beraber aynı sınıfa alınan öğrencilerin beraber yol almada karşılaştıkları zorluklar neticesinde uzmanlar ve öğretmenlerin ortak kanaati 60 aylık çocukların okula uygun olmadıkları ve iki ayrı yaş grubunun aynı sınıfta eğitim almalarının sakıncalı olduğu yönündedir. İşte ilköğretim 1. Sınıflarda hem öğrencilerin hem de öğretmenlerin yaşadığı kargaşanın kaynağı budur. Bu araştırmada öğretmenlerin ve çocukların karşılaştıkları sıkıntıları ve onlara getirilen çözüm yolları değerlendirilecektir.

1.4. Sayıtlar

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenleri soruları içtenlikle yanıtlamışlardır.

Verileri elde etmeye dayalı geliştirilen anket, araştırmanın amacına uygun yeterli ve geçerli niteliklere sahiptir.

Gönüllülük esasına uygun olarak belirlenen ve araştırmaya katılan sınıf öğretmenleri konu ile ilgili görüşlerini özgürce belirtmişlerdir.

1.5. Sınırlılıklar

Bu araştırma 2013-2014 eğitim-öğretim yılında Bitlis ilinde görev yapan 350 birinci ve ikinci sınıf öğretmeni ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Okul: Okul, eğitim-öğretim faaliyetlerin gerçekleştirildiği tesis ve kurumlardır. Okul, çocuk ve gençlerin devam ettiği örgün eğitim kurumlarının yanı sıra tek bir alanda eğitim veren kurumlar ve bazı yüksek eğitim kurumları için de kullanılır. (Nişanyan, 2013)

İlköğretime hazır oluş: İlköğretime hazır oluş, 5-6 yaş grubu çocukların bütünsel girişimlerinin (sosyal, duygusal, fiziksel, zihinsel, yaratıcılık, özbakım becerileri) desteklenerek, ilköğretim için gerekli becerilerin kazandırıldığı, bir seneye yayılan sistemli çalışmalar bütünüdür (Oktay ve Polat unutkan, 2003).

Eğitim: Bireyin davranışlarındaki yaşantısı yoluyla kasıtlı olarak ve isteyerek değişme meydana getirme sürecidir (Ertürk,1972).

Okula Uyum: Çocuk için okula başlamak, yeni bilgiler edineceği, yeni bir dünyaya girmektir. Öğrenme ve sosyal yönünün yanı sıra, duygusal açıdan da bir değişikliktir. Çocuk aile ortamından ayrılmaktadır, yeni ilişkiler kuracağı bir gruba girmektedir (Yavuzer, 2010). Bu dönemde okula alışma sürecine okula uyum denilmektedir.

Uyum: Bireyin sahip olduğu özelliklerinin, kendi benliği ve içinde yaşadığı çevre ile dengeli bir ilişki kurabilmesi ve bu ilişki yaşam boyu devam ettirebilmesidir (Yeşilyaprak,1989).

Okul olgunluğu: Okul olgunluğu çocuğun herhangi bir duygusal karışıklığa uğramadan kolayca ve yeterli olarak öğrenebilmesidir. Bu yalnızca olgunlaşma ile ulaşılabilecek bir durum değildir. Çocuk, bu hazırlığa yeni öğrenme görevlerine temel olabilecek ön öğrenmesini “okulöncesi dönemde” öğrendiklerini tamamlayarak ulaşabilir (Oktay,2000).

Okul öncesi eğitim: 0-6 yaş çocukların bireysel özelliklerine ve gelişim düzeylerine uygun, zengin uyarıcı ve çevre imkanlarını sağlayan; onların bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal yönden gelişimlerini, toplumun kültürel değerleri ve özellikleri doğrultusunda en iyi biçimde yönlendiren, bilinçli ve sistemli bir eğitimidir (MEB, 1998).

İKİNCİ BÖLÜM

II. KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ÇALIŞMALAR

Bu bölümde okul olgunluğu ile ilgili kuramsal çerçeve ve ilgili araştırmalar verilmeye çalışılmıştır.

2.1. Eğitimin Tanımı ve Önemi

Eğitimin alan yazında birçok tanımı mevcuttur. Eğitim, kişinin yaşadığı toplum içinde değeri olan, yetenek, tutum ve diğer davranış biçimlerini geliştirdiği süreçlerin tümüdür (Good,1959). Oğuzkan'a (1974) göre eğitim, önceden saptanmış esaslara göre insanların davranışlarında belli gelişmeler sağlamaya yarayan planlı etkiler sürecidir. Ertürk,(1972) ise eğitimi; bireyin davranışlarındaki yaşantısı yoluyla kasıtlı olarak ve isteyerek değişme meydana getirme süreci olarak tanımlamaktadır.

Görüldüğü gibi eğitimin birçok tanımı yapılabilmektedir. Ancak davranış değişikliği hepsinin dayandığı temel noktadır. Eğitim günümüzde en geniş manasıyla;

“Bireyin davranışında, kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istenilen yönde (eğitimin amaçlarına uygun) değişme meydana getirme süreci” anlamına gelmektedir.

Bu tanıma göre;

- Eğitim bir süreçtir.
- Eğitim sürecinde, bireyin davranışlarının istenilen yönde değiştirilmesi amaçlanmaktadır.
- Davranışlarındaki değişme kasıtlı olarak gerçekleştirilmektedir.
- Eğitim sürecinde bireyin kendi yaşantıları esastır.

Eğitimin vuku bulması, süreç, istendik, kasıtlı ve yaşantı kelimelerinin imtizacıyla mümkündür.

2.2. Okulöncesi Eğitim ve Önemi

Okul öncesi eğitim; 0-6 yaş çocukların bireysel özelliklerine ve gelişim düzeylerine uygun, zengin uyarıcı ve çevre imkanlarını sağlayan; onların bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal yönden gelişimlerini, toplumun kültürel değerleri ve özellikleri doğrultusunda en iyi biçimde yönlendiren, bilinçli ve sistemli bir eğitimidir (MEB, 1998).

Ülkemizde okul öncesi eğitim, Milli Eğitim Temel Kanunu ile tanımlanmıştır. Buna göre okul öncesi eğitim: “Mecburi öğrenim çağına gelmemiş çocukların eğitimini ihtiva eden, bu yaş grubundaki çocukların beden, zihin ve duygu gelişmesini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamak, onları ilköğretime hazırlamak, şartları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak, sistemli ve elverişli bir yetişme ortamı sağlamak, kabiliyetlerinin gelişmesine yardım etmek amaçlarına yönelik, ilköğretim bütünlüğü içinde yer alan bir eğitim devresidir” (Çetinkaya, 2006).

‘Mussen’a göre (1963) 0–6 yaşlar arası, çocuğun gelişiminin hızla yönlendiği, kritik yıllardır. Bu yıllarda temeli atılan beden sağlığı ve kişilik yapısının, ileri yaşlarda yön değiştirmekten daha çok, aynı yönde gelişmesi şansı çok yüksektir. Uzun yıllara dayalı araştırmalarla, çocukluk yıllarında kazanılan davranışların büyük bir kısmının, yetişkinlikte, bireyin kişilik yapısını, tavır, alışkanlık, inanç ve değer yargılarını biçimlendirdiğini gözlemlemiştir’(Akt. Oğuzkan, Oral, 2002: 5).

Okul öncesi eğitim günümüzde bir tercih değil ihtiyaçtır. Araştırmacılar bu dönemde çocuğun öğrenme potansiyelinin oldukça yüksek olduğuna vurgu yapmaktadırlar. Uygun fiziksel, sosyal ve etkileşimli koşullar sağlandığında çocuk gereken performansı gösterecektir. (Ömeroğlu ve Can Yaşar, 2004).

Driessen’e (2000) göre; okul öncesi eğitim sayesinde sosyoekonomik açıdan dezavantajlı çocuğun sosyal-psikolojik, bilişsel gelişimindeki gecikmeler önlenmekte böylelikle dezavantajlı çocuklar da ilköğretime diğer çocuklarla eşit koşullarda başlamaktadırlar (Erbay, 2008). Elbette hedef olan sağlıklı ve istenilen davranışlara sahip çocuklar yetiştirmek, verilecek eğitimin onların gelişim özelliklerine uygun olmasıyla mümkündür.

Her toplum çocukların beden, duygu, zihin gelişimini ve toplum açısından sağlıklı bir kişiliğe sahip olmalarını, hayatta başarılı bireyler olarak katılmalarını sağlayacak şekilde gelişmelerini ister. Yapılan bilimsel araştırmalar ve çağdaş eğitim alanındaki uygulamalar, nitelikli, sağlıklı ve istenilen davranışlara sahip bireyleri yetiştirmek için eğitime çok küçük yaşlarda başlamanın gerekli olduğunu ortaya koymuştur (Zembat ve Diğerleri, 1997).

Okul öncesi eğitimin amaç ve görevleri, Milli Eğitimin genel amaçlarına uygun olarak belirlenmiştir (MEB, 2012). Bunlar:

- Çocukların bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal yönden gelişimlerini desteklemek ve iyi alışkanlıklar kazandırmak,
- Çocukların hayal güçlerinin gelişimini sağlamak, yaratıcı yollarla düşünce ve duygularını anlatabilme ve iletişim kurabilme becerilerini kazandırmak.
- Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamak.
- Koşulları elverişsiz çevreden ve ailelerden gelen çocuklar için, ortak bir yetiştirme ortamı yaratmak.
- Çocukları, ilkokula hazırlamak.

Çocuğun okulun kendisinden beklentilerini karşılaması ve okuma-yazma eylemine hazır olması çok yönlü ve karmaşık bir olaydır. Burada, çocuğun, hem bireysel gelişimi ve yetenekleri hem de çevre ile geçirdiği yaşantıları büyük bir öneme sahiptir. Çocukların okul öncesi eğitimle edineceği olumlu deneyimler; onları ilerideki akademik hayata hazırlayacaktır (Ömeroğlu ve Can Yaşar, 2004). Bu kazanımlar bir sonraki adımlar için güvencedir de... Aynı tespit tersi bir durum için de geçerlidir. Yani bu dönemde eksik kalan yaşantılar çocuğun hayatında doldurulması güç boşluklar meydana getirecektir. Kısacası okul öncesi eğitim çocuğu hem ilkokula hem daha sonraki tüm okullara hazırlamaktadır. “Hayat okulu” da bunlardan bir tanesidir. Kişisel ve sosyal gelişim temellerini bu eğitimle atar.(Doğuş Okullar Grubu Rehberlik Servisi, 2006).

Okul öncesi eğitim elbette tek boyutlu değildir. Çocuğun gelişimini desteklemek ve belli yaşantılar kazandırmak amacıyla yapılacak etkinlikler evde anne-baba, okulda öğretmenler tarafından yürütülmelidir. Bu etkinliklerden yararlanamayan çocukların

gelişimleri yavaşlar meydana gelebilecek olumsuz izleri, hayat boyu silebilmek imkânı doğmaz(Ömeroğlu ve CanYaşar, 2004).

Okul öncesi eğitim olanca önemine rağmen, okula başlama kriterlerinde çıkarılabilmekte, belli bir yaşı dolduran çocuklar belli bir eğitim alıp almadığına bakılmaksızın 1. Sınıflara alınmaktadır. Bu sayede okula başlayan çocuklardan hangisinin okul olgunluğuna ulaştığı tam olarak netlik kazanamamakta, çocukların yeterli seviyede olmadıkları rehberlik servislerinde yapılan analizler sonucunda anlaşılmaktadır.

Çocuğu hazır olmadığı bir ortama sokarak, okuma-yazmaya zorlamak; onu mutlak bir başarısızlığa ve yetersizlik duygusu edinmeye zorlamak demektir. Oysa okul öncesi eğitimle çocukları formel eğitime önceden hazırlamak, onlar için gerekli çevresel düzenlemeleri yapmak ve onları bireysel özelliklerine göre yönlendirmek, eğitimin esası olmalıdır. Ki kazandırılması hedeflenen davranışlar için bu koşullar, lüks olmayan ihtiyaçlardır (Yılmaz, 2003).

2.2.1. İlkokula Hazırlıkta Okul Öncesi Eğitim Kurumlarının Etkisi

Okul öncesi eğitim kurumlarının ilkokula başlamamış veya başlatılmamış çocukları okul olgunluğuna gelinceye kadar teşvik etme görevleri vardır. Anaokullarının görevi, kişiliklerinde yer alan bireysel olanaklarına uygun olarak tüm çocukları teşvik etmek ve gelişimsel gecikmelerini (sosyal gelişim, duyu gelişimi, motor gelişim) veya bilişsel alandaki engellerini ortadan kaldırmaktır (Ültanır, Yıldız ve Kaya, 2004).

Okul öncesi çağda çocuğun zihinsel-duygusal-sosyal gelişimi için onu destekleyici ve uyarıcı-eğitici bir çevre son derece önemlidir. Yetersiz çevre koşullarında büyüyen çocukların psiko sosyal gelişimleri doğal potansiyellerinin elverdiği düzeye çıkamaz. Bu çocuklar ilkokul çağına geldiklerinde yaşlılarından geri kalmışlardır. Böyle yetersiz bir gelişme düzeyinde okula başlayan çocukların okul başarısı da düşük olur ve erken yaşlardaki önemli kayıpları daha sonra telafi etmek zorlaşır. Bu da, birey düzeyinde önemli kayıplara ek olarak eğitimde yetersizliklere ve daha genel olarak insan gücü kaybına yol açar. Bu nedenle özellikle yetersiz çevrede büyüyen çocuk sayısının çok olduğu Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde okul öncesi

eğitimin erken uyarıcı ve telafi edici işlevi büyük önem taşımaktadır (Kağıtçıbaşı, 1991).

Çocuğun okula hazır oluşunu etkileyen önemli bir faktör de yakın çevre koşullarıdır. Anne ve babanın okul kurumuna verdiği önem, değer ve buna bağlı olarak geliştirdiği tutum kadar, çocuğa sunduğu olanaklar da büyük önem taşır. Okul öncesi evrede çocuğun okul öncesi eğitim kurumuna gönderilmiş olması, erken gelişim yıllarından itibaren kitap okunması, tiyatro, sinema, konser, resim galerisi ve müzeye götürülerek bunlar hakkında tartışılması, okula hazırlık adına çocuğa sunulan önemli olanaklardır (Yavuzer, 2004).

Okul öncesinde en büyük etken çocukların oyun oynayarak geleceğe hazırlanması, okul ortamına ve öğretmene alışması önemli bir noktadır. Aynı zamanda okul programına alışan bir çocuk ilkokula daha iyi bir şekilde uyum sağlayacaktır. Bu uyumu iyi bir okul öncesi kurum ancak sağlayabilir.

Çocuk okul öncesi eğitim kurumlarında yaşlılarıyla ilişkiye girer, işbirliği yapmayı, paylaşmayı, kendi hakkını korurken başkalarının hakkını da gözetmeyi vb. gibi toplumsal nitelikleri kazanır. Kendi kendine yemek yeme, giyinme gibi alışkanlıkları edinir, bağımsızlığa doğru adımlar atar. Okul öncesi eğitim kurumlarındaki uyarıcı ortam çocuklarda zihin gelişimini hızlandırır, anlatım gücünü artırır, dil dağarcığını zenginleştirir. İlkokula başlamakla çocukların oyun gereksinimi sona ermez, çocuk büyüdükçe, gelişim düzeyine göre biçim değiştirerek sürer gider. Oyuna doymamış bir çocuk ilkokuldaki öğretime hazır değildir (Yörükoğlu, 2003).

Bedensel, sosyal, zihinsel, duygusal gelişimi sağlamada okul öncesi eğitim kurumlarının önemli katkısı, özellikle çocuk, ilköğretime başladığı zaman kendisini göstermektedir. Araştırmalar, okul öncesi eğitim kurumlarında eğitim gören çocukların bu eğitimi görmeyenlere kıyasla ilkokulda daha uyumlu ve girişken, sosyal etkinliklerde daha başarılı olduklarını ortaya koymaktadır (Yavuzer, 1999).

Okul öncesi eğitimi iyi almış bir çocuk ilkokula ve hayatının diğer aşamalarına daha güvenli ve başarılı bir şekilde devam edecektir.

2.3. İlkokula Uyum

Uyum; Bireyin sahip olduğu özelliklerinin, kendi benliği ve içinde yaşadığı çevre ile dengeli bir ilişki kurabilmesi ve bu ilişki yaşam boyu devam ettirebilmesidir (Yeşilyaprak,1989).

Okula Uyum; Çocuk için okula başlamak, yeni bilgiler edineceği, yeni bir dünyaya girmektir. Öğrenme ve sosyal yönünün yanı sıra, duygusal açıdan da bir değişikliklerdir. Çocuk aile ortamından ayrılmaktadır, yeni ilişkiler kuracağı bir gruba girmektedir (Yavuzer, 2010). Bu dönemde okula alışma sürecine okula uyum denilmektedir.

2.3.1. Okul Öncesi Eğitimden İlkokula Uyum

Okul öncesi eğitimden ilkokula uyumun olabilmesi için öncelikle anasınıfına uyumun güzel bir şekilde oluşması gerekmektedir.

Ana kucağından ayrılarak anaokuluna başlamak, çocukların hayatlarındaki en büyük değişikliklerdir. Çocuk anaokuluna başlamakla, bir akran grubunun üyesi olduğu gibi, öğretmen ve okul kavramıyla da tanışma fırsatını bulmaktadır. Anaokuluna başlama, çocuk ve ebeveynler için uyum sürecini temsil etmektedir. Okul öncesi eğitim alan çocuklar ilk olarak aile ortamından koparak farklı bir ortama girmenin heyecanını yaşamaktadırlar. Bu nedenle hem okula hem de aileye, çocuğun bu süreci uyumlu bir şekilde atlatması için birçok görev düşmektedir. Anaokuluna başlarken çocuğun birçok özellikleri (yaş, gelişim düzeyi, doğum sırası, anne-baba tutumları vb.) dikkate alınmalıdır (Balkaya ve Tuğrul, 1998: 118).

Anasınıfından sonra ilkokul, yetişkin olduğumuzda alacağımız görevler için hazırlanmamıza temel olan bir kurumdur. Bu kurumda kazanılan bilgiler, daha sonraki öğrenim yaşantısındaki başarılarla da büyük ölçüde etkilidir. İlkokula başlamak, çocuğun yaşamındaki en önemli dönüm noktalarından biridir. İlkokul, evden ilk kez ayrılan çocuğun, günün büyük bir bölümünü yeni arkadaş ve yeni yetişkinlerle geçirdiği farklı bir ortamdır (Kırca, 2007; Oktay, 2010). Bu bakımdan ilkokul birinci sınıf, yaşam boyunca kullanılacak okuma-yazma, aritmetik gibi temel becerileri kazandırmak ve gelecekte okumaya karşı tutumu yönlendirmek açısından en önemli basamaklardan biridir (MEB, 2006).

İlkokula başarılı bir şekilde başlayan bir öğrenci hayatının diğer safhalarını da verimli ve başarılı geçirmektedir.

Çeşitli araştırmacı ve yazarlar, ilköğretimin programlı öğretim kademesine geçmenin çocuklar için belirli koşulları gerektiren bir durum olduğu görüşündedirler. Bazı çocuklar bu geçişi kolayca başarıırken, bazılarının başarmak için daha fazla desteğe ihtiyaçları olduğu görülebilmektedir (Oktay, 1999; Kılıç, 2008).

2.3.2. İlkokula Uyumun Önemi

Okul öncesinde ilkokula hazırlık önemle üzerinde durulması gereken bir alandır. Çocuklara ilkokul için gerekli olan temel becerilerin kazandırılması onların ilkokula adaptasyonunu kolaylaştırır. İlkokula uyumun kolay olması da çocukların ilk ciddi eğitim yaşamlarına olumlu başlamalarını ve ilkokulda daha başarılı olmasını sağlar (Polat Unutkan, 2006).

Öğrenmeye hazır oluş ilk defa ciddi bir şekilde George Stanley Hall tarafından ele alınmıştır. Hall çocuğun belirli bir eğitime, örneğin ilkokul birinci sınıfa başlamadan önce neleri bilmesi ve yapabilmesi gerektiği sorusu üzerinde durmuştur. O'na göre çocuk, bir şeyi ancak daha önce kazandığı şeylerle ilişkili olduğu veya ilişkiye geçirebildiği oranda öğrenebilir. O halde eğitim ve öğretimin herhangi bir aşamasına girerken çocuğun neleri öğrenmek zorunda olduğuna değil, daha önce neleri kazanmış olduğuna bakmak gerekir (Çataloluk, 1994).

Wifred (1993), okul olgunluğu kavramının ilk kez 1920'lerde ortaya atıldığını belirtmektedir. Okumaya başlamada başarılı olmak için, uygun zihin yaşının altı olduğunun bulunmasından sonra, çocukların bu zihin yaşına mümkün olan en kısa sürede ulaşmaları için, okul olgunluğuna yönelik bazı programlara ihtiyaç duyulmaktadır (Akt. Çıkrıkçı, 1999).

Okula hazır oluş hakkındaki görüşler, gittikçe artarak literatürde yer almaktadır. Literatürde, bu alanda öne çıkan kavramlar şöyle sıralanmaktadır: 1) Çocuğun okula hazır oluşu ve olgunlaşma süreci, 2) Hazır oluşun çevresel faktörlerin düzenlenmesi ile

gelişebilmesi, 3) Hazır oluşun çocuğun özelliklerini ve imkanlarını içine alması Görüldüğü gibi, okula hazır oluş kavramı tek yönlü değildir, birçok faktörü içine alan ve gelişim gösteren bir alandır (Wesley & Buysse, 2003).

Okula başlama, çocuğun ve ailenin yaşamında önemli bir atlama taşıdır. Okul olgunluğu; çocuğun bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal anlamda ilkokulun gerekliliklerini karşılamaya hazır olması demektir. Genellikle her çocuk (özellikle okul öncesi eğitimin son derece yaygınlaştığı günümüzde) altı yaş civarında bu olgunluğa erişir. Ancak, bireysel farklılıklar nedeniyle, okul olgunluğuna ulaşma yaşı kişiden kişiye değişebilir de. Gelişim basamakları tüm çocuklar için aynı düzlemde yer alsada bu basamakları tırmanış her çocukta aynı hızda değildir. (Doğuş Okullar Grubu Rehberlik Servisi, 2006).

Thorndike, hazır bulunuşluğu, sinir sisteminin öğrenmeye hazır hale gelmesi olarak tanımlamıştır. Ancak günümüzde hazır bulunuşluk daha geniş anlamda kullanılmaktadır (Binbaşoğlu, 1995).

Oktay (2000) “Okul Olgunluğu” isimli kitabında; duygusal sorunların okumanın öğrenilmesindeki etkisine değinen Clay’ın şu satırlarına yer verir: “Her çocuk kendisinin önemli olduğunu, istenildiğini ve bir şeyler yapabileceğini hissetmelidir. Güven ve yeterlik duyguları, başarıda önemli rol oynar. Okula kendileri hakkında olumlu duygularla başlayan çocuklar şanslıdır. Kabul edildiklerini bilirler ve nasıl başarılı olacaklarını öğrenmişlerdir.” Okula hazırlık ise Thackray tarafından şöyle tanımlanmaktadır: “Her türlü öğrenme için hazırlık, çocuğun herhangi bir duygusal zorluğa uğramadan, kolayca ve yeterli bir şekilde öğrenebileceği bir dönemdir. Bu, o zamana kadar bazı bilgi ve becerilerin kazanılmasında güçlük çeken çocuğun bunu artık kolayca yapabilmesi demektir.”(Akt. Yavuzer, 2000-2; Oktay, 1999).

Havighurst hazır bulunuşluğu; “herhangi bir şeyin öğrenileceği optimum zaman vardır. O zamana kadar öğretme için boşa giden çabalar olumlu bir sonuç vermeye başlar” şeklinde ifade etmektedir. O, buna öğretilebilen an demektir. Çocuk öğrenmeye hazırsa, öğretilebilen an da gelip çatmıştır (Oktay, 1999).

Hayat boyu sürecek öğrenmenin temeli ilk altı yılda atılır. Çocuğun en önemli öğrenme çabaları ve becerileri okula başlamadan önce gerçekleşir. Çocuk ilk yıllarda konuşmayı, insanlarla ilişki kurmayı, düşünmeyi, mantık yürütmeyi, problem çözmeyi

öğrenir. Bu gibi öğrenme becerilerini zamanında geliştiremezse, okulda ve ileriki hayatında öğrenme daha güç olacaktır. Bu nedenle, çocuğun okulda elde ettiği öğrenme becerileri, okul öncesi dönemde edindiği öğrenme becerilerinden etkilenmektedir (AÇEV, 1999).

Yörükoğlu “okula başlama çocuk yönünden, belli bir ruhsal olgunluğa ulaşmış olmayı gerektirir. Zihin yetenekleri bakımından, çocuğun yaşına uygun bir öğrenme ve kavrayış düzeyine varması ilk koşuldur. Zekası yerinde olan bir çocuk da ruhsal bakımdan evden kopabilme olgunluğunu göstermeyebilir” diyerek okul olgunluğuna ‘ruhsal hazır oluş sürecini’ de eklemiştir.(Yörükoğlu, 1993).

Okul olgunluğunu nöro-gelişimsel açıdan inceleyen Thatcher ve arkadaşlarının (1987), çocukluk ve ergenlik dönemi boyunca beyin gelişimi ile ilgili yaptıkları araştırmalarından çıkan iki önemli sonuç vardır: Birincisi, çocukların okula hazır olduklarını belirlemede yaş faktörünün çok fazla önemi yoktur. İkincisi ise çocuğun okula başlamasında için bilişsel olgunluğu dikkate almak yeterlidir (Akt. Yıldız, 2003).

Katz, okula hazırlık kavramını, okumayı öğrenmeye hazırlık olarak tanımlamaktadır. Ancak çocukların sosyal ve entellektüel gelişimlerinin de bu kavram doğrultusunda düşünülmesi gerektiğini vurgulamaktadır (Katz, 1991).

Peki günümüzde “okul olgunluğu” denince ne anlaşılmalıdır. Washington Ulusal Eğitim Panelinde, okul olgunluğunu,

1- Çocukların okula girişe hazır olması,

2- Çocuklar için okulun hazır olması ve

3- Aile ve toplum kendi isteği ile katkıda bulunup destek verip, vermemesi olarak üç aşamada değerlendirmişleridir. (Child Trends, 2001; Kagan, Moore ve Bredekamp, 1995).

Anaokulu ve hazırlık sınıflarının görevi çok kere yanlış anlaşıldığı gibi çocuğa ilköğretime başlamadan, erken yaşta okuma yazma öğretmek değil, fakat gerçekten onun ilköğretimde başarılı olabilmesi için gerekli davranışları, okuma yazma öğrenmesine yardımcı olacak kavramları ve becerileri kazandırmak olmalıdır. Böyle bir hazırlık dönemiyle ilkokula gelen çocuk güler yüzlü, tüm çocuklarını eşit derecede

seven ve hepsini tanıma çabası içinde olan bir öğretmenin sınıfında kuşkusuz büyük bir gelişme fırsatı bulacaktır (Oktay- Polat Unutkan, 2003).

Değindiğimiz tüm bu yaklaşımlar bize, çocuğun öğrenmesi için okul olgunluğuna ulaşmasının şart olduğunu ortaya koymaktadır. Olgunluğun düzeyi ise çocuğun, zihinsel, fiziksel, sosyal ve duygusal gelişimlerinde yeterliliklerden anlaşılabilir.

Okul olgunluğunun geliştirilebilmesi için, çocuk okula başlamadan önce bu konuda yeterince öğrenim yaşantısı geçirmeli ayrıca gerekli zihinsel ve psikolojik donanımına da sahip olmalıdır. Bu donanımlarda kalıtsal getiriler yabana atılmamalıdır. (Çataloluk, 1994).

Okul olgunluğunun tamamlanabilmesi “okul öncesi eğitimle” mümkündür. Çocuğun içinde bulunduğu ortamın çocuğu doğrudan etkilediği unutulmamalıdır. (Oktay, 1999).

Okula geçişte uyum problemleri gösteren öğrencilere yardımcı olmak uluslar arası literatürde büyük önem taşımaktadır. Bir çok öğrenci için okula geçişin manası, evden veya küçük ana okul gruplarından; yeni, daha büyük, daha açık, rekabetçi ilköğretim çevresine geçişte yönlendirilmiş ekolojik değişimdir. Bu dönemde çocukların daha sonraki akademik başarılarının temellerinin atıldığı göz önüne alındığında uyum sürecinin önemi açıkça görülebilmektedir (Bilgili, 2007). Son yıllarda ülkemizde de küçük çocukların okula uyum sağlamalarına yönelik çalışmalar dikkat çekmektedir. Örnek olarak, Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı okullarda son yıllarda anasınıfları ve ilköğretim birinci sınıflar, diğer eğitim kademelerine göre bir hafta önce okula başlamaktadırlar. Uyum eğitimi adı verilen bu süreçte amaçlanan küçük çocukların okula uyum sorunlarını en aza indirmektir (Gülay, 2010).

2.3.3. İlkokula Uyumu Etkileyen Faktörler

Öztürk’e (2008) göre de okula uyumu etkileyen faktörler şunlardır:

1. Herhangi bir hastalık veya tatil nedeniyle okuldan uzak kalma,
2. Aile içinde sıkıntı ve gerginlik yaratacak olayların varlığı (aileden birinin ölümü, hastalık, sosyo-ekonomik kriz yaşanması gibi),

3. Okulda arkadaş ilişkilerinin bozulması,
4. Okul değişikliği,
5. Öğretmen değişikliği,
6. Göçle yaşanan çevre değişikliği,
7. Yeni bir kardeşin dünyaya gelmesi,
8. Okulda sıkıntı ve gerginlik yaratacak olayların varlığı (dayak, onur kırıcı sözlere veya davranışlara maruz kalma gibi),
9. Çocuğun cinsel ya da fiziksel tacize uğraması ya da bir felaketle karşı karşıya kalması,
10. Çocuğun arkadaş ilişkilerinde yaşadığı önemli sorunlar, arkadaşlık kuramaması, grup içinde kendine yer edinmemesi ve dışlanması da okula uyuma tetikleyici rol oynayabilir.

Okula uyumu etkileyen faktörler incelendiğinde, aile içindeki faktörleri daha baskın olduğu görülmektedir. Anneye aşırı bağımlılık, ailenin okula başlamayla ilgili çocuktan gelişim özellikleri üzerindeki beklentileri, annenin hamile olması, aile içinde geçimsizliğin olması, aile içindeki ölümler gibi birçok etken aile ile ilgilidir. Duygusal olarak dengeli olmayan, aşırı derecede hassas ve anneye bağımlı, anneden ayrılmakta zorluk çeken çocukların okuldaki öğrenme faaliyetlerine katılmaları çok güçtür. Anneden ayrılmaları diğer çocuklardan daha uzun süren bu çocuklar, sonunda bunu başardıkları zaman da, artık sınıf arkadaşları öğrenme sürecinin büyük bölümünü aşmış olurlar (Oktay, 2000).

2.3.4. Uyumda Etkili Olan Etmenler

Çocuğu etkileyen Etmenler ise şöyle sıralanabilir,

- Fiziksel Etmenler (Bedensel gelişim, büyüme, hastalıklar)
- Zihinsel Etmenler (Zeka, dil)
- Duygusal Etmenler (Duygularını ifade etme, anneden ayrılık, üzgün olma)
- Sosyal Etmenler (Ailedeki yetişkinlerin çocukla birliktelik niteliği, sosyal çevrenin çocuğa sağladığı olanaklar,...) (Oktay,1999; Mc Allister ve arkadaşları, 2005).

2.3.4.1. Fiziksel Etmenler

Psikomotor gelişimlerinin en hareketli dönemlerini yaşayan okulöncesi çocuğu; ayak parmakları üstünde yürüyebilir, üç tekerlekli bisiklete binebilir, birer adımla merdiven çıkabilir. Bedenini kontrollü olarak kullanmada ustalaşmıştır. Denge ve vücut koordinasyonu oldukça iyidir. Grupla oynanan kurallı top oyunlarını oynar. Çift ayak sıçrayarak ip atlar. Giyinme –soyunma, beslenme, temizlik, kendine çekidüzen verme gibi özbakım ihtiyaçlarını karşılar. Kalem, makas, fırçayı ustalıkla kullanır. Boyama, çizme, kesme, katlama, yapıştırma gibi etkinlikleri beceriyle yapar. Resimlerinde kompozisyonlar oluşturur (Metin, 2001).

Fiziksel olgunluk, genel olarak bedensel gelişimi ifade eder. Kişinin doğum öncesinden itibaren bedensel yapı olarak geçirmiş olduğu değişikliklerdir. Çocuğun fiziksel gelişimi başarılı bir öğretimi önemli ölçüde etkiler. Çünkü fiziksel olgunlaşma ile öğrenme birbiriyle ilişkilidir. Bu durum özellikle ilkokulda belirginleşir. Fiziksel gelişimi yavaş olan çocuklar, yavaş gelişimin sonucu olarak çeşitli zorluklar yaşayabilir. Fiziksel gelişimi olumlu yönde etkileyebilmek amacıyla kazandırılacak davranışlar, çocukların sosyal açıdan gelişmelerine ve daha gerçekçi bireysel hedefler belirlemelerine de yardımcı olur. Araştırmalar fiziksel etkinliklerin kişiler arası ilişkilerin kurulması ve devam ettirilmesinde önemli olduğunu göstermektedir. Bu etkinliklerde çocuklar, grubun ortak amacı doğrultusunda beraber çalışma imkânı bulurlar. Grup içinde arkadaşlıkları gelişir. Arkadaşlıkları geliştikçe sosyalleşme hızlanır (Yüksel, 2003).

Bu dönemde çocuklar el-göz koordinasyonu gerektiren etkinlikleri yapamazlar ya da uzun zamanda yaparlar. İlköğretim başlangıcında çocukların bilek ve parmak kemikleri ile ince motor kasları gelişimini tamamlamıştır. İnce motor kasların gelişimi erkeklerde kızlara göre daha yavaştır ve ergenlik dönemi sonunda gelişimi tamamlanır (Can, 2001).

Decker'a (1988) göre, okul çağı çocuklarının, koşma, atlama, tırmanma, yakalama gibi etkinliklerdeki becerileri ile küçük kas motor becerileri sürekli gelişmektedir. Bu dönemde süt dişleri dökülür. Kız çocukları, erkek çocuklarına göre dişlerini daha erken kaybederler ve yeni dişleri daha çabuk çıkar. İskelet gelişimi kasların gelişimine göre daha hızlıdır. Çocuklar altı yaşında iken yılda beş-yedi buçuk

cm. uzarlar ve yaklaşık iki kg. daha ağırlaşırlar. Beyin beş yaşına kadar, yetişkin beyninin ağırlığının %90'ına ulaşır. Kalbin dakikadaki atış sayısı yetmiş ile yüz arasındadır. Yedi yaşında görme keskinliği yetişkine yakındır. Duyma kabiliyeti olgunlaşmaktadır. Kelimeler arasındaki küçük ses farklılıklarını ayırt edebilir. Bu okumayı öğrenmede gerekli bir beceridir. Reaksiyonlara zamanında cevap verir (Fırlatılan topu yakalama gibi). Erkek çocukları hız ve güç gerektiren etkinliklerde başarılı olurken, kız çocukları uysallık ve ritim gerektiren etkinliklerde daha başarılı olmaktadır (Akt. Yılmaz, 2003).

Fiziksel gelişim okula hazır bulunuşluk ile ilgili en önemli etkidir. Çocuk okula başlamadan önce sağlık muayenesinden geçirilmelidir. Çocuğun işitme ya da görme probleminin olup olmadığı tespit edilmelidir. İşitme ya da görme problemi olan çocuklar doğal olarak öğrenme güçlüğü çekmektedirler (Brostrom, 2000).

Okula, okumaya hazır olmada fizyolojik faktörleri göz önünde bulundurduğumuzda bireylerin birbirinden farklı bir gelişme içinde olduğunu fark ederiz. Bu farkı dikkate almak, her bireye kendi çerçevesinde başarı için fırsat tanımak demektir. Her birey için ayrı eğitim imkansız olduğuna göre en azından eşit şartlardaki bireyler için eğitim modeli geliştirilmelidir. (Çataloluk, 1994). Yani gelişim düzeyleri birbiri ile örtüşmeyen öğrencilere bir arada eğitim vermek her birisine kendini gösterme şansı da tanımamak demektir.

Bugün ülkemizde de, dünyanın pek çok ülkesinde olduğu gibi kronolojik yaş, ilköğretime başlamak için temel ölçüdür. Yürürlükteki ilköğretim yönetmeliğine göre, okulların başladığı tarihte 6 yaşını doldurmuş olan çocuklar ilköğretime kabul edilmektedir. Çocuğun yaşı ile birlikte; ağırlığı, büyük ve küçük kas gelişimi, görsel ve işitsel algısı, el- göz koordinasyonu gibi özelliklerinin normal ve sağlıklı bir gelişim göstermesi okula başlamaya uygunluk için önemli kriterlerdir (Güler, 2010).

İlkokulun ilk yıllarında küçük ve büyük kaslar birçok etkinliği yapabilmek için gerekli olgunluğa ulaşmıştır. Genellikle her ülkede ilkokula başlamak için belirli bir kronolojik yaş kabul edilir. Ancak okula yeni başlayan bir çocuğun belirli bir yaşa erişmiş olması yeterli değildir. Çocukta bulunması gereken en önemli niteliklerden biri, çocuğun sağlıklı ve normal bir bedensel gelişime sahip olmasıdır. Çocuk okula başladığında yaşlarının boy ve kilosuna yakın bir düzeye ulaşmamışsa, bu durum onun

için bir takım sorunlar ortaya çıkarır. Aynı şekilde görme, işitme açısından da çocuğun sağlıklı olması gereklidir. Aksi halde, iyi göremediği, iyi işitemediği için öğretmenin talimatını iyice anlamayan çocuk, başarısızlığı erken tatmış olacaktır. Okumaya geçişte, yönlerin doğru tayin edilmesinin ve seslerin ayrıştırılmasının da rolü önemlidir. Seslerin doğru ayrıştırılmaması yanlış anlamaya, yönlerin doğru tayin edilmemesi de yazmada karışıklığa neden olabilir (Oktay ve Unutkan, 2005).

2.3.4.2. Zihinsel Etmenler

Çocuğun okumayı öğrenmesinde yardımcı olabilecek becerilerin önceden kazanılmış olması önem taşımaktadır. Ancak bu becerilerin yanı sıra, hatta becerilerin kazanılmasını etkileyen bir faktör olarak zeka faktörünün de üzerinde önemle durulması gerekir. Zeka, çocuğun anne-babadan almış olduğu önemli kalıtsal özelliklerden biridir (MEB, 2006).

Zeka konusundaki çeşitli araştırma bulgularını gözden geçiren Downing ve Thackray (1972), değişik zamanlarda farklı öğrenme yöntemleri ile yapılan araştırma sonuçlarını derledikleri “Reading Readiness” adlı yapıtlarında özetle; okuma olgunluğu ve zeka arasındaki ilişkinin, kullanılan yöntem, dilin ve alfabenin özelliklerine göre değişiklik gösterdiğini fakat çocukların zeka düzeyleri ile okuma başarısını gösteren puanlar arasında yüksek bir bağlantı olduğunu bulmuşlardır (Akt. Oktay ve Unutkan, 2005).

5-6 yaşlarda çocuklar; daha mantıklı düşünce yapısına sahiptir. Bu dönemde kavram bilgisi oldukça fazladır. Bazı zaman kavramlarını da kazanır. Sağını–solunu bilir. 50’ye kadar sayar. 1 –10 ara sıra rakamları sıraya dizer. 5 biçimde toplama – çıkarma yapar. Bazı paraları tanır. İsmi yazır. 10 sözcüğü okur. Öğrenmeye ve keşfetmeye çok isteklidir (Metin, 2001).

İlkokula başlayacak bir çocuk, Piaget’in Bilişsel Gelişim Kuramına göre zihinsel gelişimlerinin somut işlemler dönemindeyler. Bu dönemde çocukların dilin öğrenilmesinde, sosyalleşmede ve özellikle düşünme süreçlerinde önemli ilerlemeler olur (Arı, 2008).

Gaag sıfır-beş yaşa yatırım yapmanın hemen görülebilecek faydaları olduğunu savunur. Psikososyal uyum, yeterli ve dengeli beslenme, sağlıklı bakım ve ebeveyn

eğitimi ile çocukların daha yüksek IQ, pratik akıl yürütme, göz ve el koordinasyonu, duyma ve konuşma, okumaya hazır olma gibi zihinsel aktiviteleri daha etkili kazandıkları görülmektedir (Gaag, 2006).

2.3.4.3. Duygusal Etmenler

Doğumla birlikte sosyalleşme süreci başlar.5-6 yaşta çocuklar; ailesine, okula ve topluma uyumu belirginleşmiştir. Grup oyunlarını tercih eder. Kooperatif oyun oynar. Arkadaş tercihi belirgindir. Empatik anlayış gelişmeye başlar. Erkek çocuklar babayla, kız çocuklar anneyle özdeşim kurar (Metin, 2001).

Duygusal gelişim; çocuğun duygularının farkında olması, kendini tanınması, yeterliliklerini ve yetersizliklerini bilmesi, hangi durumda nasıl davranacağını sezerek duyguları üzerinde denetiminin artması, böylelikle iç dünyasında yaşadıkları ile çevrenin beklentileri arasında denge kurabilmesi anlamına gelmektedir. Çocuk, duygusal gelişim sürecinde olumlu ve olumsuz duyguları doğal bir şekilde yaşar. Ancak olumsuz duyguların yaşanma sıklığı, yoğunluğu, şekli çok önemlidir. Bu da büyük ölçüde çocuğun çevresindeki kişilerin tutum ve davranışlarına bağlıdır. Olumsuz duyguların sıklığı çocuğun çevresiyle uyumunu bozabileceğinden, bu durum beraberinde davranış problemlerini de getirecektir. Bu nedenle çocuğun, olumsuz duyguları yaşarken nasıl davranılması gerektiğı konusunda bilinçlendirilmesi gerekir. (Kandır, 2003).

Çocuk ilk toplumsal ilişkilerini çevresi ile duygusal etkileşimine bağlı olarak kurar. Anneden ve öteki insanlardan aldığı etkilere göre olumlu veya olumsuz duygusal davranış modelleri ve bunlara uygun kişilik yapısı geliştirir. Çocuğun duygusal sorunlarının ve kişilik özelliklerinin onun için yepyeni bir ortam olan okulun, özellikle de ilk günlerinde etkili olduğu şüphesizdir (Oktay, 1999).

Mutlu ve huzurlu bir okul öncesi dönem geçiren çocuk duygusal yönden daha uyumlu olarak okula başlar. Duygusal uyumu tam sağlanmamış, kendine güvensiz ve ürkek bir çocuk diğer becerilere sahip olsa bile genellikle okumaya hazır sayılmaz (Ayhan, 1998).

2.3.4.4. Sosyal Etmenler

Sosyal gelişim, çocuğun içinde yaşadığı topluma uyum sağlama süreci olarak tanımlanabilir. İnsan toplumsal bir varlıktır ve çevresiyle sürekli bir etkileşim içindedir. Çocuk doğumundan itibaren aileyle yaşamaya başlar. Bu, onun ilk sosyal çevresidir. İnsanlarla nasıl ilişki kuracağını ilk deneyimlerini ailesi ile yaşar. Daha sonra, aile içinde başlayan sosyal etkileşim, diğer yetişkinlerle ve arkadaş ilişkileri ile sürer (Kandır, 2003).

İlkokula başlama, çocuğun çevre değiştirme ile başlayan önemli bir dönüm noktasıdır. Eğer çocuk, okul öncesi eğitim kurumlarına gitmemişse ve yeterli sosyal becerileri kazanmamışsa ya da hayatında bunları uygulamamışsa diz boyu sorunlar onu bekliyor demektir.

Katz, çocukların ilkokula hazırlık konusunda sosyal hazır olma ve entelektüel hazır olma konusunun öğretmenler ve aileler tarafından üstünde durulması gereken bir konu olduğunu belirtmektedir. Özellikle çocukların evden ve alıştıkları çevreden uzakta yeni bir grupta bulunma yönündeki pozitif deneyimlerinin; aileleri dışındaki yetişkinlerin otoritesini kabul etmelerini, yaşlılarıyla ilk defa zaman geçirmek gibi sosyal olgunluk bakımından önemli beceriler geliştirmelerini kolaylaştırmaktadır. Ayrıca, çocukların okuldaki yaşlıları ve yetişkinlerle sınıf içinde geçirdikleri entelektüel olayların (dil kullanabilme, sınıf içi tartışmalar, fikir belirtme v.b.)incelenmesinde çocuğun entelektüel hazırlık aşamasının göz önünde bulundurulması gerekmektedir. (Katz, 1991).

Aile ortamı ve sosyal çevre; hem zeka gelişiminde, hem de zekanın gelişmesinden etkilenen öğrenme yeteneğinin gelişmesinde, dolayısıyla okula hazırlıklı olmada son derece önemli rol oynar. Toplumsal çevre koşullarının da çocuğun gelişiminde önemli rolü olduğunu vurgulayan ve özellikle yaşamın ilk yıllarında aile ve yakın çevrenin sağladığı olanakların çocuğun duygusal, toplumsal ve zihinsel gelişimindeki rolüne değinen görüşler giderek daha çok ön plana çıkmaktadır. Eğer yetişkinin rehberliği yoksa çocuk, deneyimlerinin önemli yönlerini özümlemekte ve dilin içeriğini ve yapısını geliştirmekte güçlük çeker. Bu nedenle ev çevresi, çocuğun yaşamının ilk beş yılında önemli bir temel eğitim kurumudur (Oktay ve Polat Unutkan, 2003).

Ev çevresi denildiğinde üzerinde durulması gerekenler nelerdir?

1. Ekonomik koşullar (ailenin geliri, evde yaşayan kişi sayısı, evin tipi, yeterli ve düzenli beslenme vb.),
2. Oyun ve çeşitli sosyal deneyimler için olanaklar,
3. Evdeki konuşma ortamı (çocukların konuşmasını etkileyen anne-baba konulmasının cinsi, konuşma modeli vb.),
4. Okuma-yazmaya karşı tutum (evde çeşitli kitapların bulunup bulunmaması, evdeki okuma miktarı vb.),
5. Çocuğun güven ve kişilik gelişimini etkileyen, özellikle anne-baba ilişkileri bakımından, aile yaşamının nitelikleri (M.E.B., 2006).

2.3.5. İlkokulun Etkileri

İlkokul, aileden ayrılan çocuğun, günün büyük bir bölümünü yeni arkadaşlarla geçirdiği evden farklı bir ortamdır. Çocuk ilk kez programlı öğretimin gerektirdiği etkinliklere katılmak, belirli bir disiplin planı dahilinde kurallara uymak, öğretmenin talimatını yerine getirmek ve daha da önemlisi okuma-yazma başta olmak üzere bir çok konuyu öğrenmekle karşı karşıyadır. Anaokulu ve hazırlık sınıflarının görevi erken yaşta okuma yazma öğretmek değil, gerçekten onun ilkokulda başarılı olabilmesi için gerekli davranışları, okuma yazma öğrenmesine yardımcı olacak kavramları ve becerileri kazandırmaktır. Böyle bir hazırlık dönemiyle ilkokula gelen çocuk; güler yüzlü, tüm çocuklarını eşit derecede seven ve hepsini tanıma çabası içinde olan bir öğretmenin sınıfında kuşkusuz büyük bir gelişme fırsatı bulacaktır (Oktay ve Unutkan, 2005).

İlkokul birinci sınıfın, diğer sınıflara göre önemli bir özelliği vardır. Kentlerde okul öncesi eğitim kurumlarından yararlananların okul hayatlarına uyumları kuşkusuz daha kolay olmaktadır Ancak okul öncesi eğitimden yararlanamayan çocuklar, ilk kez ilkokul birinci sınıfta okul hayatına başlamakta ve öğrenciliğin gereklerini burada öğrenmektedir. Okul öncesi eğitim olanaklarından yararlanmadan okula gelen çocuklar için bir hazırlık çalışması yapmak gereklidir. Bu hazırlık çalışmasının niteliğini ve süresini öğrencilerin hazır bulunuşluk (okul olgunluk) düzeyi belirlemektedir. İlk

okuma yazmaya hazırlık çalışmalarının süresi okul olgunluğu düzeyine göre bir haftadan, altı haftaya kadar değişebilmektedir. Bir şeyi öğrenmeye hazır olmayan çocuğa, onu öğretmeye kalkmak sadece verimsiz olmakla kalmaz aynı zamanda çocukta başarısızlığa, hayal kırıklığına ve aşağılık duygusunun oluşmasına yol açar. Böyle bir olumsuzluk yaşayan çocuk yeteri kadar olgunlaştığı zaman bile kendi yaşındaki çocukların başardığı işleri yapmaya cesaret edemez. Çocukta gelişen aşağılık duygusu, onun yaratıcılığını ve fikri ilgilerini baltalar. İyi bir öğretmen, çocuğa bir şey öğretmeye geçmeden önce, onun bunu öğrenmeye hazır olup olmadığını yoklamalıdır. İlk okuma yazma öğretimine başlamadan önce çocukta bazı niteliklerin geliştirilmesine çalışmalıdır (Bilir, 2005)

Bir anaokulu öğretmeni, çocukların özelliklerini belirlemek ve onun gelecek yıllarda yöneleceği ilkokulun istediği öğrenme deneyimlerine sahip olup olmadığını anlamak konusunda büyük olanaklara sahiptir. İyi bir anaokulunun programı, çocuğun çevresini daha iyi ve etkin bir şekilde tanımasına yardımcı olur. Ona değişik araçlara dokunma olanağı sağlar. Öğretmenle öğrencisi arasında bu ilkokul deneyimi döneminde çok kısa zamanda samimi bir ilişki kurulur. En önemlisi çocuk bu kurumda, kendi yaşıtı olan diğer çocuklarla ve yetişkinlerle bir arada uyumlu bir şekilde yaşamının yollarını öğrenir. Çocuk bu uyumlu ilişkinin sağlanabilmesi için kendisinin yapması gereken şeylerin bulunduğunu öğrenir (sırasını beklemek, kimseye zarar vermemek, oyunda arkadaşları ile işbirliği yapmak, oyunun kurallarına uymak vb. gibi). Öğretmen, kısa zamanda çocuğun evdeki deneyimleri ve aile ilişkileri hakkında bilgi sahibi olmak zorundadır ki, bu yolla küçük öğrencisine yardımcı olabilsin. Anaokulunda yaşadığı her deneyim, çocuğun gelecekte ilkokulda başlayacağı programlı öğretim için birer temel hazırlık niteliğindedir (Oktay, 1982).

Öğrenci merkezli eğitimi temel alan ilkokulun görevi, çocuğu yormadan, usandırmadan, örselemeden, onun neşesini kaçırmadan, güzel bir tavırla onun yeni duruma uyum sağlamasını kolaylaştırmaktır. Okul çağına giren çocuğun büyük bir hareket, ilgi ve oyuna ihtiyacı vardır. Bundan dolayı başlangıçta okul-içi faaliyetlere olabildiğince oyun havası verilmeli, yavaş yavaş okul etkinliklerine geçmelidir. Ayrıca birinci sınıf öğretmeni, birinci sınıfa gelen çocukların okulla ilgili her şeyi yeni öğreneceklerini sürekli göz önünde tutmalı ve defter-kitap açmak, kalem kullanmak gibi basit şeyleri bile yapmak için onlara daima yol göstermelidir. (Bilir, 2005).

2.3.6. İlkokula Hazır Oluş

Okula başlamada kronolojik yaşın yanında, yerinde bir beden sağlığı ve ruh sağlığı, yeterli el- göz koordinasyonu gibi kriterler de aranmalıdır. Öğrenme isteği taşıyan, iletişim becerilerine sahip bir öğrenci okula gitmeye hazırdır denilebilir.

Okula hazırlık aşamasında aranan kriterlere sahip olması durumunda çocuğun birkaç ay okula gitmesi sorun teşkil etmeyebilir ama karar verirken oldukça temkinli davranmalıdır. Çünkü yeterince hazır olmadan okula gönderilen çocuklar çok kere, ilk yılda önemli bir sorunla karşılaşmayabilirler, ama ilerleyen yılların yükü arttıkça okula ve okumaya karşı birtakım olumsuz tavırlar geliştirebilirler. (Oktay, 1982).

Hazır oluş ve veya hazır bulunuşluk, çocuğun herhangi bir duygusal karışıklığa uğramadan kolayca ve yeterli olarak öğrenebilmesidir. Çocuk bu hazırlık için yeni öğrenme görevlerine temel olabilecek ön öğrenmeyi, “okul öncesi dönemde öğrendiklerini” tamamlayarak ulaşabilmektedir. Başka bir deyişle ilkokula hazırlık, ilkokula başlamadan bir dönem önce, matematik ve çizgi çalışmalarının yapılması değil, 6 yaş grubu çocuklarının bütünsel gelişimlerinin desteklenerek ilköğretim için gerekli becerilerin kazandırıldığı sistemli çalışmalar bütünüdür (MEB, 2006).

Okul olgunluğu bir çocuğun tüm gelişim alanlarının desteklenmesi ile tamamlanır. Bu süreci destekleyecek yer önce aile sonra iyi bir okulöncesi eğitim sistemidir. Aile ve okulöncesi eğitimcileri çocuğunun olgunluk dönemini bilmeli ve çocuğu ona göre yönlendirmeli, bütün bu aşamalardan sağlıklı geçtikten sonra okula hazır olup olmadığına karar vermelidirler.

2.3.6.1. İlkokula Hazır Olmak İçin Gerekenler

İlkokula başlamak için gerekli yeterlilikleri kazandırabilmek için okul öncesi öğretmenleri sene başında yıllık program yaparken ilkokula hazırlık çalışmalarını şu boyutlarda planlamalıdır:

2.3.6.1.1. Öz Bakım Becerileri İle İlgili Çalışmalar

- Kendi işini yardımsız olarak yapma
- Tuvalet ve el-yüz temizliğini yardımsız yapma

- Giysilerini yardımsız giyip çıkarma
- Eşyalarını toplama
- Kendi sorumluluğunu üstlenme (MEB, 2006)

2.3.6.1.2. Duygusal Çalışmalar

- Kendi duygularını tanıma ve ifade etme
- Başkalarının duygularını anlama
- Empati kurma
- Duygusal tepkilerinin kontrol etme (MEB, 2006)

2.3.6.1.3. Sosyal Çalışmalar

- Başkalarıyla iletişim kurma
- Toplumsal kurallara uyma
- Yeni bir gruba adapte olma, bir grubun üyesi olma
- Paylaşma, yardımlaşma, işbirliği
- Sorumluluk alma, aldığı sorumluluğu yerine getirme
- Sırasını bekleme, izin isteme (MEB, 2006)

2.3.6.1.4. Fiziksel Çalışmalar

- Beden dengesini sağlama, dengeli yürüme, koşma, farklı hareketler yaparak dengede yürüme
- Koordineli hareket etme, vücut organları arasında koordinasyonu sağlama, engellerle karşılaştığında seri ve çabuk hareketler yapma
- Nesnelere manipüle etme (makas tutma, kaptan kaba boşaltma vb.)
- Çizgileri birleştirme, çizgileri kopya etme (MEB, 2006)

2.3.6.1.5. Zihinsel Çalışmalar

- Dikkat ve hafıza becerileri

- Matematik becerileri (nesne sayma, rakam tanıma, artırma eksiltme yapma, renkleri tanıma)
- Bilimsel düşünme becerileri (gözlem yapma, problem çözme, neden sonuç ilişkisi kurma, tüme varım tümden gelimsel düşünme) (MEB, 2006)

2.3.6.1.6. Dil Çalışmaları

- Sözcük dağarcığını zenginleştirme
- Türkçeyi düzgün kullanma
- Kelimeleri doğru telaffuz etme
- Sesinin tonunu ve hızını doğru ayarlama
- Aynı sesle başlayan kelimeler üretme
- Kafiye kelimeler üretme
- Anlatma ve ifade etme becerilerine yönelik çalışmalar (MEB, 2006)

2.3.6.2. İlkokul 1. Sınıf Çocuğunun Sahip Olması Gereken Yeterlilikler

Okulöncesi dönemde gerek okulöncesi öğretmeninin gerekse ailenin çocukları yönlendirebilmeleri için ilkokul 1. sınıfa başlayacak çocukların sahip olması gereken özelliklerin bilinmesi son derece önemlidir. Çocukların;

- Dikkatlerini uzun süre yoğunlaştırmaları (ders süresi 40 dk.)
- Kendi kendine giyinme becerisini (fermuarını çekme, düğmesini ilikleme, ayakkabı bağlama v.b.) kazanmış olmaları,
- Sırada dik ve belli bir mesafede oturmaları,
- Tuvalet kontrolünü sağlamış olmaları,
- Kendi temizliklerini yapabilmeleri,
- Sırasını bekleme ve sabır göstermeleri,
- Teneffüslerde kendilerini korumaları ve dengeli hareket etmeleri,
- Kendi sorumluluklarını taşımaları,

- Anneden ve evden kolay ayrılabilmeleri,
- Anneden ayrı oldukları için kırıklık duymamaları,
- Öğretmen ile iletişim kurabilmeleri,
- Öğretmenin verdiği talimatlara uymaları,
- Diğer çocukların varlığına katlanabilme ve onlarla baş edebilmeleri,
- Kendilerini ifade edebilmeleri,
- Arkadaşlık ilişkileri ve iletişim kurma becerileri, ilkökul 1. Sınıfındaki çocuğun okula uyumu ve öğrenme başarısındaki en temel yeterliliklerdir. (Oktay ve Unutkan, 2005 s. 149-150).

Okulöncesi dönemde çocukların başlarına birçok olay gelebilmektedir. Bu olaylar onun yaşamında çok ciddi etkilere sahip olacaktır. Bundan dolayı okula hazırlık amacıyla şu alanlarda çocuğa destek sağlanmalıdır:

- Okumaya hazırlık becerileri (okuma ve yazma öncesi beceriler, sesleri tanıma, el-göz koordinasyonu sağlama),
- Matematik becerileri (0-20 arası rakamları tanıma, setler oluşturma, renkleri, şekilleri öğrenme v.b),
- Sosyal becerileri (sırasını bekleme, verilen yönergeleri takip etme, sessiz dinleme, paylaşma, iş birliği yapma, dikkat yoğunlaştırma),
- Motor becerileri (büyük ve küçük kas gelişimi),
- Duygusal beceriler (kendi duygularını uygun biçimde ifade etme, başkalarıyla empati kurabilme),
- Öz bakım becerileri (kendi gereksinimlerini karşılama, temizlik, beslenme, dinlenme v.b. alanlarla ilgili işleri yapma, giysilerini yardımsız giyip çıkarma) (Oktay ve Unutkan, 2005 s. 149).

2.3.6.3. Çocuğu Okuma-Yazmaya Hazırlama

Bilişsel, sosyal gelişimin tamamlanması ve okuma-yazma becerilerinin kazandırılması doğrultusunda yapılacak etkinliklerin kapsamının erken çocukluğa kadar

genişletilmesi; bilgi çağı olarak bilinen 21. Yüzyılın gereklerindedir. Erken okuma yazma gelişimi ve aşamaları her çocukta aynı hız ve biçimde ortaya çıkmaz. Bireysel farklılıklar burada da karşımıza çıkar. Her çocuk farklı biçimlerde öğrenmekte ve gelişmektedir. (Sevinç, 2005).

Daha önce de belirttiğimiz gibi Okuma-yazma 5-6 yaşındaki bir çocuk için oldukça karmaşık bir süreçtir ve bu süreci etkileyen birçok faktör vardır: Parmakları kullanma, el-göz koordinasyonunu sağlama, nörolojik gelişimin yeterli olması... Okuma yazmaya etki eden bu becerilerin kazanılması, olgunlaşma ile ilgili olsa da uygun fırsat ve destek sağlanarak da geliştirilebilir. Kısacası çocuğun okuma-yazma becerisini kazanabilmesi, anlayarak okumayı başarabilmesi ve bu alanda ilerleyebilmesi için:

- Sağlıklı olması
- Psiko – motor açıdan belli bir seviyede olması (El-göz koordinasyonuna, kas koordinasyonuna sahip olması)
- Görme – işitme özelliklerinin iyi gelişmesi (özellikle görsel ve işitsel ayırma yeteneklerinin iyi gelişmesi)
- Dili anlayıp ve iyi kullanabilmesi, belli bir kelime dağarcığına sahip olması
- Çevre ile iletişim içinde olması
- Belli bir zeka düzeyine sahip olması
- Duygusal ve sosyal açıdan bir olgunluğa ulaşması
- Nörolojik açıdan gelişim düzeyinde olması
- Okumayı öğrenmeye karşı istekli olması

şartlar oluşmalıdır. Çünkü anlayarak okuma alışkanlığı bu şekilde sağlanabilecektir. Çocuk bu seviyeye 6 yaş civarında gelebilmektedir. “Civarı” ifadesi bu kronolojik yaşın çocuğun gelişimine göre birkaç ileri ya da geri olabileceği anlamını taşımaktadır. (Ülkü, 2007)

Okuma eylemi bir süreçtir. Bu süreç okul öncesi dönemde dinlemeyi öğrenme ile başlar. Klasik görüşe göre okuma; motor gelişim, sesli konuşma, görsel algı ve

işitme unsurlarının bir araya gelmesiyle oluşur. Günümüz anlayışında ise okuma çok daha geniş anlamlara gelmektedir. Buna göre; söylediğini işiten, söyleneni anlayan, işittiğini gören, işittiğini tekrar eden, gördüğünü söyleyen çocuk okuyabilir(Sucuoğlu ve Kauıss, 1994).

Okuma asla; çocukların harfleri öğrenmesi, sözcükleri tanınması ve cümleleri doğru olarak okuyabilmesi şeklinde anlaşılmalıdır. Okuma, çocukların okudukları bir yazıyı anlaması, eleştirmesi, uygulamaya koyması ve nihayetinde olumlu davranışlar edinmesi anlamını da taşır. Böylesi okumalar sayesinde çocuk dünya görüşünü şekillendirir, eldeki verileri sentezleyebilir ve sanat zevki edinebilir. Kısaca okuma, beyin teknolojisini geliştirmek demektir(Güneş, 2004).

Okul öncesi dönemde okumayla karşılaşan her çocuğun getirdiği tecrübeler farklıdır. Yetişkinler tarafından okunan hikâyeleri dinleyen ve onlar hakkında konuşanlar olabileceği gibi, görsel malzemelerden yararlanarak yazının ve harflerin neye benzediğini deneyimleyenler çıkabilir. (Aktan Kerem, 2001). Bunun yanında sayıları az da olsun öncesinde herhangi bir bulguya sahip olmayanlar da çıkabilir. Tabii ki hazır bulunuşluğu istenen düzeyde olanlar daha hızlı ilerleyecektir. Çünkü okuma-yazma, öncesinde mutlaka alt yapısı hazırlanması gereken kritik bir öğrenimdir.

Okuma yazma öncesi kazanılması gereken temel beceriler neler olmalıdır?

- Sözel dil becerisi
- Genel kültür becerisi
- Yazı bilinci
- Alfabe bilgisi
- Fonolojik duyarlılık (ses farkındalığı)
- Yazı öncesi çalışmalar

Bu becerileri okul öncesinde oyunla kazandırmak oldukça kolay olacaktır. Becerilerin kazandırılmasında eş zamanlı etkinliklerin yapılması beklenen sonuçların doğmasını kolaylaştıracaktır. Çünkü eş zamanlılık bütünsel gelişim açısından önemlidir (Sevinç, 2005).

Okuma konusundaki araştırmaların çoğunda, okuma olgunluğunun desteklenmesinin önemine değinilmektedir. Çocukların okuma yazma ile ilgili deneyimler kazanması için ev ve okul ortamında zengin uyarıcı ortamın hazırlanması, çocuklarda okuma bilincini geliştirmektedir. Örneğin; ev veya okul ortamında çocuklara düzenli olarak okunan resimli hikâye kitapları, çocukların konuşma dili ile yazı dili arasında ilişki kurmalarını sağlayarak, okuma yazma becerilerinin gelişmesine katkı sağlamaktadır. Okulöncesi dönemdeki çocuklar, ilk okuma yazma deneyimlerini ev ortamında edindikleri hesaba katılırsa anne-baba ve kardeşlerin ne kadar önemli rol üstlendikleri anlaşılacaktır. Çünkü onlarla etkileşim halinde olan çocuklar aynı zamanda ilk okuma-yazma deneyimlerini de kazanmaktadırlar. Resimli kitaplarla, kitaplar üzerinde yapılacak konuşmalarla bu etkileşim renklendirilmelidir. Bu sayede onun okuma-yazma gelişimine katkı sağlanabilir (Ülkü 2007). Bütün bu deneyimler okumaya başlangıçta karşılaştıkları materyalleri tanıma, anlama ve yorumlama bakımından ciddi kolaylıklar sağlayacaktır. Özetle okuma-yazma etkinliği evde başlar ve okul bu temel üzerine” okuma-yazmayı” inşa eder. Ne var ki evde başlayan süreci sağlıklı bir şekilde geçiremeyen çocuklar da bulunabilir. Bu durum formel eğitime geçişte onların okuma başarı grafiğini düşürebilir Bu nedenle dezavantajlı çocuklara, okuma öncesinde gerekli deneyimleri kazandırmak, anaokulu ya da ilkokul birinci sınıf öğretmenlerine düşmektedir(Akt: Yazıcı, 2002).

2.4. Okul Olgunluğu ve Aile

Ebeveyn gözlemleri ve Türkiye’de yapılan araştırmalar sonucunda çocukların okulöncesi dönemden ilkokula geçişte en önemli rol aileye düşmektedir. Yine okuma becerisi edinmede çevresel faktörler göz önünde bulundurulduğunda en fazla etkiye aile bireylerinin sahip olduğu görülmüştür. Tazebay (2000), Bireyin belli bir kültür düzeyinde eğitim aldığı düşünülürse, çevresel etmenlerin önemi bir kez daha kendisini göstermektedir. Aile içindeki bireylerin okumuş ya da okumamış olmaları; bu kişilerin özel olarak okuma eylemini sürdürmeleri; evde bir kitaplığın bulunması; evdeki bireylerin kitaplar üzerinde tartışmaları ve fikir alış-verişinde bulunmaları, çocuğu olumlu ya da olumsuz olarak etkilemektedir. İyi eğitim almış bir anne-baba tarafından yetiştirilen ve onları model alan çocukların okuma gelişimleri çok hızlı ve istenen seviyede olacaktır (Aktan Kerem, 2001).

Okulöncesi dönemi öteki yaşam evrelerinden ayıran en belirgin özellik bu çağda çocuğun daha fazla sevgi ve ilgiye gereksinim duyduğudur. Çocuğa ihtiyacı olan sevgi ve şefkati verebilecek en iyi kurum kendi ailesidir (Oktay, 1984: 354). Aile ortamı, çocuğun okul başarısını etkileyen önemli bir faktördür. Bu ortamda özellikle anne–babanın çocukla kurdukları ilişki, okula karşı olumlu tavırları, çocuğun okulu sevmesi ve okulda başarılı olması konusunda temel etkenlerden biridir (Oktay, 1997: 35).

Anne baba ve çocuk etkileşimi çocuk gelişiminin en önemli özelliğidir. Anne babanın çocuğun gelişiminde yardımcı olması, farklı ve yeni teknikleri kullanması, çocukların yeteneklerini ortaya koyması çocuğun okula geçiş sürecini ve gelecekteki eğitimini etkileyen unsurlardır.

Aile her şeyden önce çocuktaki gelişim özelliklerini tarafsız bir biçimde değerlendirmelidir. Yanlış değerlendirmeler, özellikle çocuğu okula erken göndermekle sonuçlanıyorsa, bunun çocuğa verebileceği zararları da önceden görebilmek ve önlemler alabilmek gereklidir. Böyle bir tercihte, çocuğun zekâsı yanıltıcı olabilir. Genellikle ailelerde zeka düzeyi yüksek olan çocukların daha erken okula gönderilmesi şeklinde yanlış bir kanaat vardır. (Oktay, 1999).

Erözkan'a (2000) göre, ailenin eğitsel ortamının kompleks bir yapısı vardır ve bu yapının içine ailenin yapısı, yönetimi, geçimi, çocuğun aile içindeki konumu ve ailenin çocuğa karşı tutumu dahil olmaktadır. Ailenin yapısı, aileyi oluşturan üyelerin her birinin birbirleriyle olan ilişkilerini, babanın konumunu, anne ve çocukların aile içindeki pozisyonlarını içermektedir. Ailenin yönetimi, çocuğun yetiştirilmesinde ya anne ve babanın önderliği ve denetimini ya da anne babanın birlikte aldığı kararlarda uzlaşmaya dayalı ve her aile bireyinin söz hakkına sahip olduğu demokratik aile kavramını içermektedir. Ailenin geçimi, babanın mesleği, annenin çalışması ve çocuğun okul çağında iken annenin çalışmak zorunda kalması, ailenin geliri, anne-baba ile çocuğun ilişkileri ve kardeşlerin birbirleriyle olan ilişkilerini içerir. Çocuğun aile içindeki konumu, çocuğun aile üyeleri arasındaki yerini, yani tek çocuk oluşu, diğer çocuklar arasındaki sırası, ortanca, küçük çocuk, kız ya da erkek çocuk oluşunu içerir. Ailenin çocuğa karşı tutumu ise çocuğu benimseme, çocuğa ilgi gösterme ya da çocuk üzerinde otorite kurmayı içermektedir (Özdemir Kılıç, 2004).

Zengin bir donanımla okula başlayan çocuklar bu donanımlarını yeterli zaman, enerji, maddi kaynak ve ruhsal donanıma sahip olan ailelerinden elde ederler. Okula başlamadan önceki yıllarda çocukların kazanmış oldukları bu donanımlar, yaşamlarının geri kalan kısımlarında da büyük etkiye sahip olacaktır (National Center for Early Development and Learning, 1996).

Anne babalar okulöncesi dönemde çocuklarını cesaretlendirerek, yapıcı beceriler kazandırarak desteklemelidirler. Anne ve babaların çocuklarının ilk öğretmenleri olduklarını bilmeleri ve onlara gerekli ilgiyi göstermeleri önem arz etmektedir. (Katz, 2000).

Okul öncesi dönem, okul, aile birlikteliğinin yoğun olmasını gerektiren bir dönemdir. Aile katılımı, okul öncesi eğitim programının en etkili parçasını oluşturmaktadır. Okulda verilen eğitimin sürebilmesi, ailenin çocuğunu daha iyi tanıması, program hakkında bilgi sahibi olabilmesi için mutlaka iyi bir plan yapılmalı ve aile sürece etkin bir şekilde katılmalıdır. Ailenin sağlayacağı bu destek onun ilkokula hazırlanmasında oldukça önemlidir.

İlkokula hazırlık amaçlı çalışmalar için yapılan aile katılım programlarında temel stratejiler şunlardır:

- Ailenin bilgilendirilmesi
- Ailenin okuldaki eğitim etkinliklerine katılımı
- Okulda yapılan çalışmaların evde de desteklenmesi
- Okul seçiminde yönlendirme
- Aileye rehberlik

Çocuk okula başlamadan önce aileler, göz muayenesi konusunda, okul seçiminde dikkat edilecek hususlar belirleme, sınıf atlamasına karar verileceği durumlardaki kriterleri saptamada, aileye rehberlik yapılmalıdır (M.E.B,2006).

Çocuğun erken çocukluk dönemindeki çeşitli ihtiyaçlarını karşılayabilmek, bugünkü bilimsel ve teknolojik gelişmelerin sağladığı imkânlarla artık ailenin yalnız başına başarabileceği bir durum olmaktan çıkmıştır (Oktay,2000). Bundan dolayı aileler

eğitim seviyesi, sosyo-ekonomik durumlarına göre çocuklarını ilkokula hazırlık amaçlı okulöncesi eğitim kurumuna gönderme eğilimindedirler.

2.5. Okul Olgunluğunun Değerlendirilmesi

Çocukları tanımak, onları anlamak demektir. Çocukları anlamak için onların gelişimsel özelliklerini, gereksinimlerini, ilgilerini, alışkanlıklarını, tutumlarını doğru sentezlemek gerekir. retmenler çeşitli yöntemleri (gözlem yapmak, günlük sınıf etkinliklerini değerlendirmek, yıl içinde değişimlerinin kayıtlarını tutmak, ailelerle toplantılar düzenlemek, standart testler uygulamak) kullanarak çocuklar hakkında bilgi edinirler ve çocukları değerlendirirler. Bu yöntemlerin her biri çocuğun farklı perspektiften algılanmasına ait bilgileri içerir ve hepsi aynı derecede önemlidir. Çocuğun becerileri, yetenekleri ve bilgileriyle ilgili etraflı bir görüş elde etmek için birçok yöntemin sonuçlarının birleştirilmesine gereksinim vardır. Teoride bu gereklilik olarak bilirse de pratikte, çocuğun ancak standart testlerle ve sınavlarla ‘tek taraflı değerlendirilmesine’ ağırlık verilmektedir (Tuğrul, 2003).

Çocuğun okula hazır olup olmadığını değerlendirmek için üretmenin yaptığı gözlem son derece önemlidir. Çocuğun özelliklerini gelişimsel olarak yakından takip etme imkanı bulan retmen, ocuğun okula başlayıp başlayamayacağı konusunda yüksek oranda doğru tahminde bulunabilmektedir. Aile açısından çocuğun okul olgunluğunun değerlendirilmesi, çocuğun yaşı ile sınırlandırılmaktadır (Yılmaz, 2003).

Çocuğun ilkokula hazır olup olmadığının kontrolü farklı ülkelerde farklı şekillerde yapılmaktadır. Hazır bulunuşluk ile ilgili farklı yaklaşımlar bulunmaktadır.

- İdealist/Doğal Yaklaşım: Gelişim tahmin edilebilir safhalar içinde gerçekleşmektedir. Değerlendirme, ocuğun bu safhalardan geçiş sürecine göre yapılabilir. İdealist yaklaşım takvim yaşının ölçüt olarak alınmasına teorik temel sağlamıştır. rnek olarak Geseli, ğrenime Hazır Oluşluluk Testi kullanılmaktadır. (Ardıç, 2005)
- Ampirik/evreci Yaklaşım: Hazır oluşluk çocuğun dışındaki koşullara bağlıdır. Bu koşullar beceri, davranış ve bireysel özellikler gibi deneye bağlı değerlendirilebilir koşullardır ve okul başarısında temel belirleyicilerdir. Bu yaklaşımın lme araçları:

Lowa Temel Beceriler Testi: Kelime analizi, kelime bilgisi, dil, dinleme, matematik. Ayrıntılı Temel Beceriler: Ses tanıma, kelime bilgisi, görsel tanıma, kavrama, matematik.

Stanford Erken Okul Başarı Testi: Ses tanıma, kelimeler, okuma, harfler, matematik, çevre, dinleme (Ardıç, 2005).

- Sosyal Yapısalcı Yaklaşım: Hazır oluşluluk kavramı; duruma özel, yerel olarak üretilen ve son derece göreceli bir kavramdır. Hazır oluşluluk; yerel değerler, toplumsal gereklilikler, yerel eğitim politikaları, toplumsal norm ve beklentiler ışığında yerel olarak tanımlanabilir.

Toplumsal değerlendirme stratejisi: Hazır oluşluluk amaçlarına uygun olarak bütün boyuttan değerlendirme,

Anaokuluna girecek bireylerin kollektif statülerine odaklanma,

İlk olarak mevcut olan araçlara güven çoklu değerlendirme yollarını işe koşma,

Değerlendirmede çoklu yaklaşımları kullanma,

Yerel koşullara uyum gösterme,

Kültürel ve etnik/ırksal grup çeşitliliğine uygun olma,

Hazır oluşluluğun boyutlarının olumlu ve olumsuz belirtilerini dengeleme,

Uygulama için hazır olma (Ardıç, 2005).

- Etkileşimci Yaklaşım: Değerlendirmede iki kritik koşul: Öğrenci ile öğretmen arasında etkileşimin gerçekleşmesi için fırsatların güçlendirilmesi. Etkileşimin zamanla ortaya çıkmasıdır (Ardıç, 2005).

2.6. Dünya’da Okula Uyum ve Okula Başlama

Bugün, dünya ülkelerinde okula başlama yaşı ve özellikleri farklılıklar göstermektedir.

Almanya’da zorunlu okula başlama yaşı 6’dır. Bu yaştan önceki eğitimde gönüllülük esastır. Alman anaokulları, ailenin sunduğu eğitim ve yetiştirme çabasını tamamlamayı amaçlar. Bunun yanında bilgi edinmeyi ve duygusal gelişmeyi de vurgular. Ayrıca, 3-5 yaş arası çocukları hedefleyen anaokullarının eğitsel ve sosyal

beklentilere uygun hizmet sunmasını, bunun için de gerekli kurumlarla iş birliği içinde ve çocukların oturdukları mahallere yakın yerlerde yer almalarını da ön görmektedir(Dere ve Poyraz, 2001; Oktay 1999).

Avusturya'da da okula başlama yaşı 6'dır.Çocuklar isteğe bağlı olarak 4 yaşından itibaren gittikleri anaokullarında çocuklara okuma-yazma ve hesaplamaya ait temel kavramları öğrenirler ve bu eğitim 6. yaşın tamamlanmasına kadar devam eder (Dere ve Poyraz, 2001).

Belçika'da ise zorunlu okula başlama yaşı 6'dır. Anaokullarının çoğu ilkokula bağlı olarak çalışmakla birlikte buralarda gerçek anlamda öğretim yapılmamaktadır (Dere ve Poyraz, 2001).

Danimarka'da okula başlama yaşı 7'dir.Okulöncesi eğitimin amacı okula hazırlık olmayıp, çocuklara güvenli ve uyarıcı bir ortam hazırlamaktır (Oktay 1999).

Finlandiya'da da okula başlama yaşı 7'dir. Okulöncesi eğitim zorunlu değildir. Kırsal kesimlerde çok amaçlı gündüz bakımevi olan ilkokulları mevcuttur. (Oktay 1999).

Fransa'da zorunlu okula başlama yaşı 6'dır. Okulöncesi eğitim zorunludur. İlkokul 1.sınıfa başlamadan önce çocuklar 1-2 yıllık bir okulöncesi eğitimden geçerler (Oktay 1999).

İngiltere'de zorunlu okula başlama yaşı 5'dir. Okulöncesi eğitim kurumları ilkokula bağlı olarak bütüncül eğitim yaklaşımı benimsenmişlerdir (Oktay 1999;Dere ve Poyraz, 2001).

Amerika Birleşik Devletleri'nde ise her eyalet kendi eğitim sistemini oluşturduğu için yönlendirme ile ilkokula başlanmaktadır (Dere ve Poyraz, 2001).

Japonya'da okulöncesi eğitim çok yönlü olarak devam eder. Amaç çocukları ilkokula hazırlamaktır. Geleneksel okula başlama yaşı 6'dır. Okul, Japonların hayatında büyük öneme sahiptir (Dere ve Poyraz, 2001).

İsrail'de zorunlu eğitim yaşı 5-16'dır. Çocukların %90'ından fazlası okulöncesi eğitim almaktadır. Eğitim İsrail'de hayatın bir parçasıdır ve bütüncül bir yol takip eder (Acarlar, 1994).

Gelişmiş birçok ülkede (İngiltere, Amerika Birleşik Devletleri, Kuzey Avrupa ülkeleri) okula başlamaya, uzman denetiminde, aile ve çocuk katılımıyla karar verilmektedir. Takvim yaşı baz alındığında ise çoğu ülkede okula başlama yaşı aynı aralığa düşmektedir. Fakat okula başlamada temel kriter çocuğun yaşı değil okuma olgunluğudur.

İngiltere’de yapılan araştırmalarda tam okumanın, yani okul olgunluğuna tam ulaşma yaşının, 9-14yaşlar arasında değiştiği ortaya konmuştur. Yine yapılan çalışmalarda okula başlama yaşının 5.9 ile 6.3 yaşlar arasında olmasının olgunluk bakımından en iyi sonuçları verdiği ve bu yaşlarda çocukların okula başlanmasının uygun olduğu belirtilmiştir. Birkaç ay çocuğun gelişimine göre değişebilmektedir. Özellikle yaz aylarında doğan çocukların ay bakımından şanslı ve akademik avantaja sahip oldukları da bilinmektedir (Sharp, 1998).

2.7. Yurtiçinde Yapılan Araştırmalar

Abant İzzet Baysal Üniversitesinde Ayşe Nur Kutluca Canbulat’ın (2013) 2. Ulusal Eğitim Programları ve Öğretim Kongresinde “Okul Öncesi ve Sınıf Öğretmenlerinin 60-72 Çocukların Okula Hazır Bulunuşluklarına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi” bildirisinde araştırmanın çalışma grubu, Bolu il merkezinde, MEB’de görev yapan okulöncesi ve sınıf öğretmenleri arasından tesadüfi örnekleme yöntemi ile seçilen (10 okul öncesi öğretmeni, 10 sınıf öğretmeni) 20 öğretmenden oluşturmuştur. Görüşülen okul öncesi ve sınıf öğretmenlerinin büyük kısmı 60-72 aylık öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerinin okul öncesi eğitim programlarına daha uygun olduğunu belirtmişler ayrıca kendilerini bu yaş grubunun eğitim ve öğretimini üstlenmek için yeterli bulmadıklarını ifade etmişlerdir. Öyleyse bu yaş grubunun yeterli ön hazırlık çalışmaları yapılmadan, ilköğretim eğitimine dahil edilmesi hem öğrenci hem öğretmen hem de ileriki öğrenmeleri açısından olumsuz sonuçlar doğuracağı söylenebilir. Canbulat (2013).

Çıkrıkçı 1999’da, Ankara il sınırları içinde resmi banka anaokullarına devam eden 5-6 yaş çocuklarının okul olgunluğu ve aile tutumu arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Örnekleme 72 kız, 78 erkek olmak üzere toplam 150 çocuğu kapsamaktadır. Çocukların okul olgunluğunu saptamak için Metropolitan Olgunluk Testi, ana-baba tutumlarını

hakkında bilgi toplamak için Jackson Aile Tutumları Testi ve çocukla ailesi hakkında bilgi toplamak için de kişisel bilgi formu uygulanmıştır. Metropolitan Olgunluk testi sonucunda cinsiyetler arasındaki fark önemsiz bulunurken ailenin gelir düzeyi ve anne-babanın eğitim seviyesi yükseldikçe çocuğun başarısının arttığı gözlenmiştir. Kardeşi olan ve olmayan çocuklar arasındaki fark ise önemsiz bulunmuştur. Aile tutumları ile okul olgunluğu arasındaki ilişki de oldukça önemsizdir (Çıkrıkçı, 1999).

Yılmaz'ın (2003), Okulöncesi eğitim kurumlarına devam eden altı yaş grubu çocukları için okul olgunluğu kontrol listesi geliştirilmesi adlı çalışması, okulöncesi eğitim kurumlarına devam eden altı yaş grubu çocuklarının okula hazır bulunuşluk düzeylerini tespit etmek için okul olgunluğu kontrol listesi oluşturmayı planlamıştır. Araştırma bulgularına göre, çocukların okula hazır bulunuşluk düzeyleri ile dikkat süreleri arasında anlamlı bir ilişki olduğu, kız çocuklarının küçük kas motor ve sosyal gelişimlerinin erkek çocuklara göre daha ileride olduğu tespit edilmiştir. Çocukların büyük kas motor, bilişsel ve dil gelişimleri puanları ile kardeş sayısı ve doğum sırası arttıkça çocukların bu gelişimlerinde gerileme olduğu tespit edilmiştir. Aileleri yüksek sosyo-ekonomik düzey grubunda bulunan çocukların okul olgunluk düzeylerinin diğer gruplarda bulunan çocuklara göre daha yüksek olduğu saptanmıştır. Araştırmanın sonucunda, çocukların okul olgunluk düzeylerinin çevresel şartlardan oldukça etkilendiği ve çevresel şartları daha gelişmiş ortamlarda bulunan çocukların geliştirilen kontrol listesini başarı ile tamamladıkları bulunmuştur (Yılmaz, 2003).

Ülkü (2007), 2006-2007 eğitim-öğretim yılında, Adana ilinde, anasınıfı veli ilköğretim 1. sınıfa devam eden çocukların velileri ve öğretmenlerinin, çocukların okul olgunluğu hakkındaki görüşlerinin incelenmesi ile ilgili tez çalışması yapılmıştır. Araştırma kapsamına alınan Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ana sınıfları ve ilköğretim 1. sınıfa devam eden çocuklara sahip veliler ve bu gruba öğretmenlik yapan öğretmenler ile sınırlandırılmıştır. Öğretmenlerinin ilköğretime hazırlık aşamasında yaptıkları çalışmalar; anasınıfı öğretmenlerinde okuma-yazmaya hazırlık çalışmaları, 1. Sınıf öğretmenlerinde ise, çocukları okula alıştırmak için planlanan oryantasyon çalışmaları olmuştur. Öğretmenlerin okuma-yazma becerisinin, çocukların erkenden kazanıp kazanmamasına ilişkin görüşlerine göre; okulöncesi öğretmenlerinin yarısı bu duruma olumlu bakarken, ilköğretim 1. sınıf öğretmenleri kesin bir dille bu durumun olumsuz sonuçlar doğurabileceğini belirtmişlerdir. Anasınıfı öğretmenleri ilköğretime hazırlık

aşamasında velilerin daha çok kavram çalışması yapılması, ev ödevleri verilmesi ve yılları gösterisi yapılması yönünde beklentileri olduğunu belirtmişlerdir (Ülkü, 2007).

Balkaya ve Tuğrul (1998) anaokuluna yeni başlayan çocukların okula uyum süreçlerini etkileyen faktörleri incelediği araştırmalarında; anne baba tutumunun ve aile içi iletişiminin çocukların okula uyum ve kaygı düzeyleri üzerinde etkili olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Çoban tarafından 1999 yılında yapılan” Anaokullarına Giden ve Gitmeyen Çocukların Sosyalleşme Düzeyleri” konulu araştırmada okulöncesi dönemde sosyalleşme problemlerinin ortaya konulması ve okulöncesi dönem çocuğunun sosyal gelişim süreci çerçevesinde incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada anaokulu eğitimi aldıktan sonra ilkokula başlamış ve anaokulu eğitimi almadan ilkokula başlamış çocuklar karşılaştırılmıştır. Araştırma sonucunda anaokulu eğitimi alıp ilkokul birinci sınıfa başlayan çocukların sosyalleşme düzeyi daha yüksek bulunmuştur. (Çoban; 1999)

Polat Unutkan (2003) tarafından gerçekleştirilen bir araştırmada; okul öncesinden ilköğretime geçen beş-altı yaş çocuklarının hazır oluş düzeylerini değerlendirmek amacıyla oluşturulan “Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği” Gelişim ve Uygulama formlarının, geçerlilik, güvenirlik ve norm çalışması yapılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre; okul öncesi eğitim alan çocuklar, almayan çocuklara oranla ilköğretime daha hazır bir şekilde başlamaktadırlar. Düşük sosyal, kültürel ve ekonomik koşullardan da gelse, okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden çocuklar, hiç okul öncesi eğitim almamış çocuklara oranla ilköğretime çok daha hazırdırlar. Araştırmada elde edilen bir başka önemli bulgu ise, ebeveynlerin eğitim düzeyleri ve mesleklerinin çocuklara sağlanan yaşantı zenginliği ile paralel olarak ilköğretime hazır oluşu olumlu yönde etkilediğidir.

Polat Unutkan (2006) tarafından yapılan araştırmada, okul öncesi dönem çocukların ilköğretime hazır bulunuşluklarının ince motor becerilerin gelişimi ve çizgi uygulamaları açısından belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini okul öncesi eğitim alan 180, almayan 120 5, 6 yaş çocukları oluşturmaktadır. Araştırmada veriler, kişisel bilgileri içeren anket formu ile “Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği”nin Gelişim ve Uygulama formlarının ilgili bölümleri kullanılarak toplanmıştır. Bulgular t test ve varyans analizi uygulanarak analiz edilmiştir. Elde edilen sonuçlara

göre okul öncesi eğitim alma değişkeni ile çocukların gerek gelişimsel gerekse uygulama açısından ince motor beceriler arasında anlamlı bir ilişki söz konusudur. Okul öncesi eğitim alan çocuklar daha yüksek aritmetik ortalamalara sahiptirler.

2.8. Yurtdışında Yapılan Araştırmalar

Kim ve arkadaşlarının 2005'te National Household Education Survey ile yaptığı okul olgunluğu ve ailelerin inanışları ile ilgili çalışma, Amerika Birleşik Devletleri'nde 3-8 yaş arasında çocukları içeren, değişik ırk ve kültürde 10.888 aile ile yapılmıştır. Ailelere ulusal ev bireyleri eğitim anketi uygulanmıştır. Verilerin analizi sonucu, ebeveynlerin sosyal ve akademik becerilere daha fazla önem verdiği ortaya çıkmıştır. İnançlar aile temelini oluştururken ankette 3 farklı grup ortaya çıkmıştır: "Tipik", "Yüksek standartlar" ve "Düşük akademik vurgu". Bu üç grubu etkileyen yaş, eğitim, gelir ve etnik köken arka planda ailelerin isteklerini de etkilemiştir (Kim, J. ve ark. 2005).

McBryde, Ziviani ve Cuskelly 2004'te yaptığı, "Okul olgunluğu ve bu kararı verirken etkileyen faktörler" adlı araştırmada ilkokula hazırlık aşamasında ailenin ve okulöncesi öğretmenlerinin çok büyük etkisi olup olmadığı ve bu aşamadaki kararların bu kişiler tarafından nasıl verildiği araştırılmıştır. Bu çalışmada ev ve gelişimsel çevresi göz önünde bulundurulmuş 215 okulöncesi çocuk (ortalama 62.2 ay) baz alınmıştır. Anne baba ve öğretmenler her çocuk için davranış, mizaç ve istek ile ilgili okul olgunluğu anketini cevaplamışlardır ve algıları ayrı ayrı analiz edilmiştir. Sonuçlar, kronolojik adapte olabirliğin, iyi geliştirilen sosyal becerilerin ve yeteneğin tamamlanmasının önemli olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca ebeveynlerin de, çocukların okul olgunluklarını etkilediği ve okula başlama konusunda söz sahibi oldukları da ortaya çıkmıştır. Öğretmenler cinsiyet (kız çocukların erkek çocuklara göre okul algılarının daha hazır olduğunu) ve mizacın da okula başlamada oldukça etkili olduğunu belirtmişlerdir. Bu sonuçlar, başka faktörlerin çocuğun okul olgunluğunu etkilediği ve ana babaların da öğretmenler kadar söz sahibi olduğunu ortaya koymuştur (McBryde, ve ark. , 2004).

BÖLÜM III

ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

Bu bölümde, araştırma modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve çözümü üzerinde durulmuştur.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada 6287 nolu ilköğretim ve eğitim kanunu ile bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanunu ile 60 aylık çocukların ve birinci sınıf öğretmenlerinin ne tür problem yaşadıkları tespit etmek ve araştırmacı tarafından 60-72 aylık çocukların aynı sınıfta yer almasından kaynaklanan ne tür sıkıntılar olduğunun tespitini amaçlayan araştırma, tarama modelinde olup, betimsel bir çalışmadır.

Tarama modelleri, geçmişte ya da günümüzde var olan bir durumu, olduğu gibi betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez (Karasar, 2004). Tarama modelindeki araştırmalar ilk ve temel araştırma eylemi niteliğini taşırlar. Eğitim sorunlarının birçoğu tanımlanabilir nitelikte olması nedeni ile tarama modelindeki araştırmalar bilginin anlaşılması ve artırılmasında kuramcılara ve uygulayıcılara önemli katkılar sağlamaktadır (Balcı, 2004). Bu araştırma ankete dayalı tarama modelinde betimsel bir çalışmadır.

3.2. Çalışma Grubu (Evren ve Örneklem)

Araştırmanın evreni 2013-2014 eğitim-öğretim yılında Bitlis ilinde ilkokullarda görev yapan 1. ve 2. sınıf öğretmenlerinden oluşmaktadır.

Araştırmanın örneklemini 2013-2014 eğitim-öğretim yılında Bitlis ilinde ilkokullarda görev yapan 350 1. ve 2. sınıf öğretmenlerinden oluşmaktadır.

3.2.1. Öğretmenlerin Çalışma Yerleri ve Dağılımları

Çalışma grubuna ilişkin ilçe verileri Tablo 1.'de görülmektedir.

Tablo 1. Öğretmenlerin Çalışma Yerleri ve Dağılımları

Evren	Çalışma Yeri	Anket Yapılan Öğretmen Sayısı	İlçelere Göre Bitlis Nüfusu (2013)
1	Adilcevaz	24	31.365
2	Ahlat	36	37.872
3	Güroymak	47	45.899
4	Hizan	32	37.922
5	Bitlis Merkez	83	66.095
6	Mutki	33	33.840
7	Tatvan	95	84.163
	Toplam	350	337.156

Tablo 1'de görüldüğü gibi Bitlis ilinin merkez ve ilçelerinin tamamında 1 ve 2. Sınıf öğretmenleri ile görüşülüp anket çalışmaları yapılmıştır. Örnekleme alınan öğretmen sayıları nüfus oranlarına göre de paralellik arz etmektedir.

3.2.2. Öğretmenlerin Şube Sayılarına Oranları

Öğretmenlerin şube sayılarına oranları Tablo 2'de görülmektedir.

Tablo 2. Öğretmenlerin Şube Sayılarına Oranları

İldeki 1 ve 2. Sınıf Şube Sayısı	Görüşülen 1. Ve 2. Sınıf Öğretmeni Sayısı	Yüzdelik Oran
902	350	% 38.8

Tablo 2'de görüldüğü gibi ilde bulunan 902 adet 1 ve 2. Sınıf şubesinden 350 tane 1 ve 2. Sınıf öğretmeni ile görüşülmüştür. Bu da ilde bulunan 1 ve 2. Sınıfların % 38.8 ile görüşüldüğünü göstermektedir. Ayrıca Bitlis ilinde köylerde birleştirilmiş sınıf uygulaması çok olduğundan 2 veya 3 şubeye 1 sınıf öğretmeni girmektedir. Her şubeye bir öğretmen olarak hesaplandığımızdan dolayı görüşülen öğretmen sayısı bu oranın daha da üzerinde olacaktır.

3.3. Veri Toplama Araçları

Veriler araştırmacı tarafından öğretmenlere anket uygulayarak elde edilmiştir. Bunun için araştırmacı tarafından hazırlanan anket sınıf öğretmenlerine uygulanmıştır. Literatür taraması sonucunda, okul olgunluğu konulu öğretmenler ile yapılan yurt içi ve yurt dışı çalışmalar incelenmiş ve bu inceleme sonucunda belirlenen öğretmen anket formu, alan uzmanlarının görüşüne sunulmuştur. Alan uzmanlarının, Fırat Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği Bölümü Öğretim üyelerinin ve sınıf öğretmenlerinin geri bildirimler ve önerilerinin ışığında hazırlanan anket soruları üzerinde gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Uygulama esnasında karşılaşılabilecek olası problem durumları değerlendirilip gerekli önlemler alınmıştır. (öğretmene ulaşma, zaman sorunu).

Veri toplama aracının güvenirlik-geçerlilik çalışması sonucunda Elazığ il merkezinde toplam 136 sınıf öğretmenin görüşleri alınmış ve döndürülmemiş temel bileşenler analizinden (Unrotated Factor Solution) yararlanılmıştır. Faktör analizi sonucunda KMO (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy) değeri 0.804, Bartlett Testi 2592,18 olarak bulunmuştur. Ölçeğin güvenirlik katsayısı, Cronbach Alpha .785 olarak bulunmuştur. Ayrıca ölçeğin geçerliliği için uzman kanısından da yararlanılmıştır.

Anketin sorularının olduğu bölüm kendi içinde iki bölüme ayrılmış ve iki ayrı soru topluluğu oluşturulmuştur. Anketi açıklayan bir paragraf sunularak gerekli yönergeler verilmiştir. Anketin başında örnekleme betimlemeye yönelik kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Öğretmenlere yönelik bilgi formu araştırmacı tarafından geliştirilmiştir.

Öğretmenlere yönelik bilgi formunda öğretmenin eğitim durumu, sınıf mevcudu, meslekteki kıdemi, cinsiyeti gibi konular belirlenmiştir. Anketteki diğer sorulardan oluşan bölüm 2 (değişkenlere ilişkin sorular), tüm örneklem grubuna ortak verilmiştir. Anketteki soruların ilk bölümünde likert tipi dereceli skala (Tamamen katılıyorum, Katılıyorum, Kısmen katılıyorum, Katılmıyorum, Hiç katılmıyorum) kullanılmıştır. Öğretmen formlarında belirtilen 40 madde, 60-72 aylık çocukların ilkokula başlama durumlarına ilişkin görüşleri belirlemek için düzenlenmiştir. Bu davranışları öğretmenler katılma sırasına göre işaretlemişlerdir. Böylece her bir duruma ne derece katılım olduğu tespit edilmeye çalışılmıştır.

3.4. Veri Toplama Süreci

Veriler 2013-2014 eğitim öğretim yılında toplanmıştır. Çalışma grubu kapsamındaki öğretmenlere araştırmacı tarafından hazırlanan konu ile ilgili bir anket (EK.1) uygulanmıştır. Bu uygulama araştırmacı tarafından okullara gidilmesi ve anketlerin sınıf öğretmenlerine verilmesiyle olmuştur. Sınıf öğretmenleri bu anketleri doldurarak veriler elde edilmiştir.

3.5. Verilerin Analizi

Araştırmada toplanan veriler, araştırmanın amacı doğrultusunda belirlenmiş ve analizi şu şekilde yapılmıştır: Veriler nicel olarak elde edilmiştir. Nicel verilerin (anketin tümü ve görüşmedeki bazı sayısal değerler) analizi bilgisayar ortamında SPSS Paket Programı kullanılarak yapılmıştır. Araştırmanın alt amaçları doğrultusunda bazı verilerin çözümlenmesinde frekans, yüzde, aritmetik ortalama, standart sapma kullanılmıştır. Demografik verilere dayalı görüşler arası anlamlı farkın olup olmadığını belirlemek amacıyla bağımsız gruplar t testi, tek yönlü varyans analizi ve scheffe testleri kullanılmıştır. Hassas durumlarda lsd testi kullanılmıştır.

Araştırmada uygulanan likert tipi ölçek, beşli derecelendirme şeklinde hazırlanmıştır. Beşli derecelendirme ölçeği, eşit ortalamalar esas alınarak;

Hiç Katılmıyorum	: 1,00 - 1,80
Katılmıyorum	: 1,81 - 2,60
Kısmen Katılıyorum	: 2,61 - 3,40
Katılıyorum	: 3,41 - 4,20
Tamamen Katılıyorum	: 4,21 - 5,00

şeklinde puanlandırılmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, araştırmanın amaçları doğrultusunda verilerin analizinden elde edilen bulgular yer almaktadır. İlk bölümde araştırmanın betimsel değerleri tablolar halinde sunulmuş ve açıklanmıştır.

4.1. Araştırmaya Katılanların Demografik Verilerine İlişkin Elde Edilen Bulgular

Örnekleme betimlemek için öğretmenlerin cinsiyet, sınıf mevcutları, mesleki kıdemleri, mezun olunan okullar tablolar halinde açıklanacaktır.

4.1.1. Sınıf Öğretmenlerinin Cinsiyet Frekansları ve Oranları

Sınıf öğretmenlerinin cinsiyetlerine göre dağılımı Tablo 3'te görülmektedir.

Tablo 3. Sınıf Öğretmenlerinin Cinsiyet Frekansları ve Oranları

Cinsiyet	f	%
Bayan	174	49,7
Erkek	176	50,3
Toplam	350	100,0

Tablo 3 incelendiğinde, araştırmaya katılanların % 49.7 sinin bayan, % 50,3 ünün ise erkek sınıf öğretmeninden oluştuğu görülmektedir. Bu oranlar araştırmada cinsiyet oranlarının hemen hemen aynı olduğu görülmüştür.

4.1.2. Sınıf Öğretmenlerin Okuttukları Sınıfların Sınıf Mevcutlarının Dağılımları

Tablo 4 incelendiğinde anket yapılan sınıf öğretmenlerin okuttukları sınıfların sınıf mevcutlarının dağılımları görülmektedir.

Tablo 4. Sınıf Öğretmenlerin Okuttukları Sınıfların Sınıf Mevcutlarının Dağılımları

Sınıf Mevcudu	f	%
20 ve Altı	98	28,0
21-30	214	61,1
31 ve Üzeri	38	10,9
Toplam	350	100,0

Okutulan 350 tane şubenin öğrenci sayıları dağılımları şu şekilde oluşmuştur: Öğrenci sayısı 20 ve altında olan şube sayısı 98 tane olup yüzdelik dilimi % 28 olduğu görülmüştür. Öğrenci sayısı 21-30 olan şube sayısı 214 tane olup yüzdelik dilimi % 61.1, öğrenci sayısı 31 ve üzeri olan şube sayısı ise 38 tane olup yüzdelik dilimi % 10.9'dur. Şubelerin öğrenci dağılımlarının büyük bir oranı 21-30 aralığına denk gelmektedir. Şubelerdeki öğrenci sayılarının % 89.1'i ise 30 öğrencinin altındadır.

4.1.3. Öğretmenlerin Meslek Yılı Durumları Dağılımları

Tablo 5'te öğretmenlerin meslek durumları görülmektedir.

Tablo 5. Öğretmenlerin Meslek Yılı Durumları Dağılımları

MESLEK YILI		
	f	%
1-5 Yıl	180	51,4
6-10 Yıl	124	35,4
11 ve üzeri	46	13,2
Toplam	350	100,0

Tabloya baktığımızda Sınıf öğretmenlerinin 180'i 1-5 yıl kıdemli oldukları ve bunun % 51.4 olduğu görülmüştür. 6-10 yıl kıdemli olanlar ise 124 kişidir ve oranları da % 35.4'tür.

11 ve üzeri kıdemli olan kişi sayısı 46 kişidir ve % 13.2 oranındadır. Tabloya bakıldığında öğretmenlerin yarısının yeni öğretmenliğe adım attığı görülecektir. 10 yıl ve altında mesleki tecrübesi olanların oranı % 86.9'dır. Bitlis ilinde bulunan sınıf öğretmenlerinin mesleki tecrübelerinin yıllara göre azaldığı da gözlerden kaçmamaktadır.

4.1.4. Öğretmenlerin Öğrenim Durumlarının Dağılımları

Tablo 6’da öğretmenlerin öğrenim durumlarının dağılımları görülmektedir.

Tablo 6. Öğretmenlerin Öğrenim Durumlarının Dağılımları

ÖĞRENİM DURUMLARI		
	f	%
Eğitim Fakültesi	323	92,3
Yüksek Lisans	15	4,3
Diğer Lisans	12	3,4
Toplam	350	100,0

Tabloya göre Eğitim Fakültesi mezunu sayısı 323 kişi ve yüzde olarak % 92.3 iken; Yüksek Lisans mezunu sayısı 15 kişi ve yüzde olarak % 4.3’tır. Diğer Lisans mezunu sayısı 12 kişi ve yüzde olarak % 3.4’tür. Öğretmenlerin öğrenim durumlarına baktığımızda % 92.3 oranında Eğitim Fakültesi mezunu oldukları göze çarpmaktadır. Bunun da eğitim açısından olumlu bir durum olduğunu söyleyebiliriz.

4.2. 60-72 Aylık Çocukların İlkokula Başlama Durumlarına İlişkin 1 ve 2. Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri

Bu bölümde Bitlis ilinde 1 ve 2. sınıf öğretmenliği yapan 350 öğretmene 40 tane soru sorulup öğretmenlerin verdikleri cevaplar tablolar halinde gruplanarak değerlendirilmiştir.

4.2.1 Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin 60-72 aylık çocukların gelişim durumlarına ilişkin genel görüşleri

Tablo 7’de araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin 60-72 aylık çocukların gelişim durumlarına ilişkin genel görüşlerinin dağılımları görülmektedir.

Tablo 7. Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin 60-72 aylık çocukların gelişim durumlarına ilişkin görüşleri

M	60-72 aylık çocukların gelişim durumlarına ilişkin görüşler	Katılma Derecesi (%)					\bar{X}	ss
		HK	KM	KK	K	TK		
1	Bir Sınıf Öğretmeni Olarak 60-72 Aylık Çocukların Gelişim Evreleri Hakkında Yeterli Bilgiye Sahibim	0,6	4,6	19,7	47,7	27,4	3,97	0,84
6	Okula başlama, zihinsel, bedensel, duygusal ve sosyal açıdan bir olgunlaşmayı gerektirir.	0,6	0,6	3,4	18	77,4	4,71	0,61
7	60-72 aylık çocukların büyük kas gelişimi ilkökula başlaması için yeterlidir.	9,4	23,1	31,4	26	10	3,04	1,12
8	60-72 aylık çocukların küçük kas gelişimi ilkökula başlaması için yeterlidir.	11,1	28,9	36,3	17,7	6	2,79	1,05
11	Ülkemizde, çocukların ilkökula hazır oluşları, takvim yaşı baz alınarak yapılması doğru bir uygulamadır	14,6	18,6	38,6	17,7	10,6	2,91	1,16
12	Bazı ülkelerde olduğu gibi birinci sınıfa başlayacak çocukların hem takvim yaşına hem de diğer gelişim düzeyleri dikkate alınarak ilkökula başlatılmalıdır	0,6	2,3	8	23,1	66	4,52	0,78
13	Çocuğun okula başlaması veya başlamaması gerektiği konusundaki kararı verirken; takvim yaşına dayalı olma yanında, davranış yaşını (Fiziksel, sosyal, duygusal, bilişsel ve öz bakım alanlarının düzeyi) bilmenin, daha önemli olduğunu düşünmekteyim.	0,3	0,6	6,9	26,3	66	4,57	0,67
14	Okul öncesi eğitim almış çocuklar büyük ve küçük kas gelişim düzeyleri daha hazır halde gelmektedirler	0,3	2	9,7	21,1	66,9	4,52	0,77
15	Aileler okula başlarken çocuklarının gelişimi (fiziksel, bilişsel vb.) ile ilgili yeterli bilgiye sahiptirler	17,1	40,3	30	8,3	4,3	2,42	1
16	Çocuk okula başladığında yaşlarının boy ve kilosuna yakın bir düzeye ulaşmamışsa, bu durum onun için bir takım sorunlar ortaya çıkarmaktadır	1,7	5,7	33,1	35,1	24,3	3,75	0,94
18	60-72 aylık çocuklar, öğretmenin söylediklerini yeterince anlamamaktadırlar.	1,4	11,1	33,1	33,4	20,9	3,61	0,98

HK:Hiç Katılmıyorum, KM:Katılmıyorum, KK:Kısmen Katılıyorum, K:Katılıyorum, TK:Tamamen Katılıyorum

Tablo 7 incelendiğinde, birinci madde olan “Bir Sınıf Öğretmeni Olarak 60-72 Aylık Çocukların Gelişim Evreleri Hakkında Yeterli Bilgiye Sahibim” önermesine araştırmaya katılanların “katılıyorum” ($\bar{x}=3,97$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Aynı görüş maddesine hiç katılmıyorum ve katılmıyorum cevapları % 5.1 oranında çıkmıştır. Kısmen katılıyorum, katılıyorum, tamamen katılıyorum

cevaplarının oranı ise % 94.9 çıkmıştır. Dolayısıyla, sınıf öğretmenlerinin 60-72 aylık çocukların gelişim evrelerine büyük oranda yeterli oranda bilgiye sahip oldukları söylenebilir.

Tablo 7 incelendiğinde, altıncı madde olan “Okula başlama, zihinsel, bedensel, duygusal ve sosyal açıdan bir olgunlaşmayı gerektirmektedir” önermesine araştırmaya katılanların “tamamen katılıyorum” ($\bar{x}=4,71$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Bu durum, “Okula başlama, zihinsel, bedensel, duygusal ve sosyal açıdan bir olgunlaşmayı gerektirmektedir” görüşünün sınıf öğretmenlerince büyük oranda kabul ettiği sonucunu ortaya çıkarmaktadır.

Tablo 7 incelendiğinde yedinci madde olan “60-72 aylık çocukların büyük kas gelişimi ilkokula başlaması için yeterlidir” önermesine araştırmaya katılanların “kısmen katılıyorum” ($\bar{x}=3,04$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Buna göre öğretmenlerin, ”kısmen katılıyorum” seçeneğine yoğunlaşarak, kararsız kaldıkları görülecektir. Bu durum, öğrencilerin her birinin gelişim evresinin farklı olmasından kaynaklanan genelleme yapma zorluğundan ileri gelebilir. Diğer yandan aradaki ay farklarının çocuklar üzerinde farklı gelişim sonuçlarını ortaya çıkarmış olmasıdır. Ama dikkate değer diğer bir husus, iki uç çizginin(tamamen katılıyorum-hiç katılmıyorum) oranlarının oldukça yakın olmasıdır. Yani beklemek gerektiğini düşünenler ve takvim yaşının yeterli olduğu kanaatini taşıyanlar da vardır.

Tablo 7 incelendiğinde sekizinci madde olan “60-72 aylık çocukların küçük kas gelişimi ilkokula başlaması için yeterlidir.” Önermesine araştırmaya katılanların “kısmen katılıyorum” ($\bar{x}=2,79$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Katılmıyorum, hiç katılmıyorum, kısmen katılıyorum cevaplarının oranı % 76.3 çıkmıştır. Büyük kas gelişimi büyük oranda erken dönemde tamamlandığı için görüşe destek veren öğretmenler, “küçük kas” gelişiminin 60-72 aylık çocuklarda okula başlamaya uygun olmadığına yönelik tutum sergilemişlerdir. Çünkü yazı yazmada karşılaşılabilecek sorunların başında küçük kas gelişimi gelmektedir. Fakat bunun aşılabileceğini savunan öğretmenler de vardır. Ama bu kesin kanaat belirtmemektedir ve öğretmenler temkinli olmayı seçmişlerdir.

Tablo 7 incelendiğinde on birinci madde olan “Ülkemizde, çocukların ilkokula hazır oluşları, takvim yaşı baz alınarak yapılması doğru bir uygulamadır.” önermesine

araştırmaya katılanların “kısmen katılıyorum” ($\bar{x}=2,91$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Sonuca göre öğretmenler için takvim yaşı meselesinin önemli bir sorun olduğu görülecektir. Takvim yaşının tek başına kullanılmasını öğretmenler doğru bulmamaktadırlar. Ne var ki kararsız kalanların sayısı daha fazladır. Bu da öğrencilerin gelişimlerinin yaşları ile paralel olmayışıdır.

Tablo 7 incelendiğinde on ikinci madde olan “Bazı ülkelerde olduğu gibi birinci sınıfa başlayacak çocukların hem takvim yaşına hem de diğer gelişim düzeylerine bakılmalıdır.” önermesine araştırmaya katılanların “Tamamen katılıyorum” ($\bar{x}=4.52$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Bu maddeye katılanların oranı, on birinci madde için yaptığımız değerlendirmeleri destekler niteliktedir. Çünkü öğretmenler takvim yaşı ve gelişim düzeyinin örtüşmesi gerektiği yönünde kanaat belirtmişlerdir. Ama sayıları az da olsa iki durumu birbirleri ile ilgisiz görenler de vardır.

Tablo 7 incelendiğinde on üçüncü madde olan “Çocuğun okula başlayıp başlamamasına karar verirken; takvim yaşına dayalı olma yanında, davranış yaşını (fiziksel, sosyal, duygusal, bilişsel ve öz bakım alanlarının düzeyi) bilmenin, daha önemli olduğunu düşünmekteyim” önermesine araştırmaya katılanların “Tamamen katılıyorum” ($\bar{x}=4,57$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Okula başlama kriterlerine bir üçüncüsünü ekleyen ve İngiltere gibi ülkelerde uygulanabilen bu görüşe öğretmenlerin büyük çoğunluğu katılmıştır. Demek ki öğretmenler, okula başlamada sadece yaşın baz alınmasını sakıncalı görmektedirler. Ayrıca etkili bir eğitimin temel öğelerine de vakıftırlar. Bundan ötürü yaşa bağlı gelişimin yanında yer almışlardır. Hatta görüşe hiç katılmayanların sayısı önemsenmeyecek kadar azdır. Demek ki yaş uygulamasına destek verenler de, kronoloji değil gelişim dönemini göz önünde bulundurmuşlardır. Bu maddeyi öğretmenlerin desteklemesi, takvim yaşına gelse de yeterli donanıma sahip olmayan öğrencilerin okula başlamasına karşı çıktığı anlamı da taşımaktadır.

Tablo 7 incelendiğinde on dördüncü madde olan “Okul öncesi eğitimi almış çocukların büyük ve küçük kas gelişimleri daha iyi düzeydedir.” önermesine araştırmaya katılanların “Tamamen katılıyorum” ($\bar{x}=4.52$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Öğretmenlerin % 88’i katılıyorum ve tamamen katılıyorum tercih etmiştir. Öğretmenler genel itibariyle bu maddeye de destek vermişlerdir. Karşılaştıkları

deneyimlerden bu durumu analiz etmek oldukça kolaydır. Kısmen katılanların sayısı az da olsa değerlendirmelerinde göz ardı ettikleri bazı etkiler olduğunu düşünüyoruz. Muhtemelen, okulöncesi eğitimi aldıkları halde gerekli performansı gösteremeyen ya da eğitim almadıkları halde bekleneni yerine getiren öğrencilerin varlığı böyle bir kanaati meydana getirmiştir. Sonuçları etkileyen birden fazla sebep olabileceği ve bireyler arasında farkların bulunabileceği hesaba katılırsa da genel kanaat “okul öncesi eğitimin şart” olduğu yönündedir.

Tablo 7 incelendiğinde on beşinci madde olan “Aileler okula başlarken çocuklarının gelişimi (fiziksel, bilişsel vb.) ile ilgili yeterli bilgiye sahiptirler” önermesine araştırmaya katılanların “Katılmıyorum” ($\bar{x}=2.42$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Öğretmenlerin % 87.4’ü Hiç katılmıyorum, katılmıyorum, kısmen katılıyorum u tercih etmişlerdir. Bu madde öğretmenlerin bu konu ile ilgili umutsuz olduklarını göstermektedir. Çünkü kanaatleri, tabloda negatif yönde bir eğilim göstermiştir. Sonuç, öğrencilerinin veri tabanlarından birinin ciddi açık içerdiğini de gözler önüne sermektedir.

Tablo 7 incelendiğinde on altıncı madde olan “Çocuk okula başladığında yaşlılarının boy ve kilosuna yakın bir düzeye ulaşmamışsa, bu durum onun için bir takım sorunlar ortaya çıkarmaktadır” önermesine araştırmaya katılanların “katılıyorum” ($\bar{x}=3.75$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Çocuğun okula başlarken fiziki olgunluğa da ulaşmasını başarısını etkilediğine “okul olgunluğu” konusunda yer vermiştik. Bu maddede kanaat belirtenlerin dengeli dağılması, öğretmenler için bu durumun göz ardı edilebilecek bir durum olduğunu göstermektedir. Muhtemelen, her öğrenci için sorun teşkil etmemektedir. Kararsızlar katılanlara yakındır. Demek ki zaman zaman nükseden problemler olarak görülmüştür.

Tablo 7 incelendiğinde on sekizinci madde olan “60-72 aylık çocuklar, öğretmenin söylediklerini yeterince anlamamaktadırlar.” görüş maddesine araştırmaya katılanların “katılıyorum” ($\bar{x}=3.61$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Tamamen katılıyorum, katılıyorum ve kısmen katılıyorum diyenlerin oranı % 87.4 çıkmıştır. Eğitimin bir bütün olduğu düşünülürse bir yöndeki eksikliğin diğer yönü etkileyeceği muhakkaktır. Fakat “düzeye” inme ile bu sorun halledilebilmektedir. Bu nedenle sorunu aşılabilir gören öğretmenlerin yanında bu sorunu hiç yaşamayanların

varlığı da söz konusudur. Kaynağı tespit edilen ve çözümsüz olan “anlamamalar” da vardır. Ki öğrencilerin anlamadıklarını beyan eden oran da bunu göstermektedir.

4.2.2. Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin 60-72 aylık çocukların ilkokula uyumuna ilişkin görüşleri

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin 60-72 aylık çocukların ilkokula uyumuna ilişkin görüşleri tablo 8’de gösterilmiştir.

Tablo 8. Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin 60-72 aylık çocukların ilkokula uyumuna ilişkin görüşleri

M	60-72 aylık çocukların ilkokula uyumuna ilişkin genel görüşleri	Katılma Derecesi (%)					\bar{X}	Ss
		HK	KM	KK	K	TK		
25	İlkokulda uygulanan eğitim programları bu yaş grubuna uygundur.	22	22,9	33,1	14	8	2,63	1,19
27	60-72 aylık çocuklar okula gelirken isteklidirler	8,3	20,3	44,3	19,7	7,4	2,98	1,01
28	60-72 aylık çocuklar arkadaş edinmede zorluk yaşamaktalar.	5,1	21,1	39,4	23,7	10,6	3,13	1,03
29	60-72 aylık çocuklar öğretmenler ile iletişime geçmekte zorlanmaktalar.	2,3	12,3	38,9	29,1	17,4	3,47	0,99
30	60-72 aylık çocuklar okul ortamına çabuk alışamadıkları görülmektedir.	2,9	7,7	29,4	38	22	3,69	0,99
31	60-72 aylık çocuklar okul kurallarına uymakta zorlanmaktadırlar.	0,6	8,6	27,4	38,6	24,9	3,79	0,93
32	60-72 aylık çocuklar ders programlarına uymakta zorlanmaktadırlar.	0,9	5,7	24,6	38,9	30	3,91	0,92
33	60-72 aylık çocuklar ailelerinden ayrılmaktan dolayı uyum sorunları yaşamaktalar.	0,3	5,7	27,7	36,3	30	3,90	0,90
34	60-72 aylık çocuklar yazmakta zorlanmaktadırlar	1,4	4,6	25,1	35,1	33,7	3,95	0,94
35	60-72 aylık çocuklar kendilerini rahatça ifade edememektedirler.	1,7	6,6	24,3	34,9	32,6	3,90	0,98
36	60-72 aylık çocuklar özbakım becerilerini rahatlıkla yapabilmektedirler.	15,1	30,9	32	15,4	6,6	2,67	1,10
37	İlkokul birinci sınıfta uygulanan uyum programı öğrencilerin seviyelerine uygundur.	14,6	25,7	36	16	7,7	2,77	1,12
38	MEB tarafından gönderilen 1. Sınıf uyum dönemi ders-çalışma kitaplarını yeterli görmekteyim	27,1	21,1	30	16,9	4,9	2,51	1,19
39	MEB tarafından gönderilen 1. Sınıf uyum dönemi ders-çalışma kitaplarındaki resimler eğitimseldir	12	16,6	42,3	21,4	7,7	2,96	1,08
40	60-72 aylık çocuklarda tuvalet problemi, sürekli ağlama ve aşırı oyun oynama isteği gibi durumlarla karşılaşmaktayım.	2	7,1	24,9	26,3	39,7	3,95	1,05

HK: Hiç Katılmıyorum, KM: Katılmıyorum, KK: Kısmen Katılıyorum, K:Katılıyorum, TK: Tamamen Katılıyorum

Tablo 8 incelendiğinde yirmi beşinci madde olan “İlkokulda uygulanan eğitim programları bu yaş grubuna uygundur.” önermesine araştırmaya katılanların “kısmen

katılıyorum” ($\bar{x}=2,63$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Bu maddede programın uygunluğuna dair öğretmenlerin fikirlerinin yerleşmediğini görüyoruz. Büyük olasılıkla programda yer alan karışıklıklar ve uygulama esnasında görülen aksaklıklar tam olarak programın ne yönde olduğuna dair kesin bir kanaat hasıl etmesini engellemiştir. Bunun yanında programın çok da uygun olmadığına dair kanaat oldukça fazladır. Programın uygun olduğuna dair görüş beyan edenlerin büyük bir kısmının kararsızlığı programdaki aksaklıkları da gün yüzüne çıkarmaktadır. Mutlak katılanların sayısı ise oldukça azdır. Bu bile programın irdelenmesi için yeterli bir gerekçedir.

Tablo 8 incelendiğinde yirmi yedinci madde olan “60-72 aylık çocuklar okula gelirken isteklidirler.” önermesine araştırmaya katılanların “kısmen katılıyorum” ($\bar{x}=2,98$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Bu maddede gördüklerimize bakılırsa bu konuya katılanlar ve katılmayanlar eşit gibidir. Formal eğitimin her halükârda reddedilebilecek plan, program yönü dikkate alınacak olursa bu durum normal kabul edilebilir. Yaşın isteksizliğe etkisi bu sebeple belirgin değildir.

Tablo 8 incelendiğinde yirmi sekizinci madde olan “60-72 aylık çocuklar arkadaş edinmede zorluk yaşamaktadırlar.” önermesine araştırmaya katılanların “kısmen katılıyorum” ($\bar{x}=3,13$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Öğretmenler bu konuya katılmada tamamen ittifak göstermeseler de onların oldukça büyük bir bölümü kısmen katılmayı uygun bulmuştur. Yine katılan ve katılmayanların sayısı eşit gibidir. Bu durumda tabloda kararsızların sayısından başka dikkati çekecek bir etki gözlenmemektedir. Kısmen katılanlar, uyumun asla sıkıntısız olmadığını göstermektedir. Hatta zorlukların oldukça fazla olduğu fikrine taraftar gibidirler.

Tablo 8 incelendiğinde yirmi dokuzuncu madde olan “60-72 aylık çocuklar öğretmenler ile iletişime geçmekte zorlanmaktadırlar.” görüş maddesine araştırmaya katılanların “katılıyorum” ($\bar{x}=3,47$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Bu görüşe onay verenlerin sayısı oldukça yüksektir. Aslında ilköğretim 1. Sınıfta yaşanabilecek sorunların her başlangıçta olabilecek olağan şeyler olduğu bilindiğine göre bu yönde kanaatlerin fazla olması şaşırtıcı da değildir. Ama dağılım dengelidir ve zorluklara rağmen öğretmenleri ile iletişime geçen öğrencilerin sayısı çoktur.

Tablo 8 incelendiğinde otuzuncu madde olan “60-72 aylık çocuklar okul ortamına çabuk alışamadıkları görülmektedir.” önermesine araştırmaya katılanların

“katılıyorum” ($\bar{x}=3.69$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Dikkatle incelendiğinde öğretmenlerin de kanaatleri bu yöndedir. Uyum sorunlarının abartılacak boyutta olduğunu savunmak için görüşe katılan (% 38) ve tamamen katılan (% 22) öğretmenlerin sayısına bakmak yeterli olacaktır. Üstelik hiç katılmayanların (% 2.9) sayısı da oldukça azdır. 60-72 aylık çocukların alışma sürelerinin “çabuk “olmayışı” öğretmenlerin bu yönde ortak kanaati gibi durmaktadır. Bu belirginlik duruma etki eden faktörün yaş haddi olduğu fikrini vermektedir. Çünkü çocuğun yaşı küçüldükçe aileden kopması, başka ortama alışması oldukça sancılı olmaktadır. Diğer tablolarda normal olan dağılımın bu maddede oldukça farklılaşması akıllara yaş faktörünü getirmektedir

Tablo 8 incelendiğinde otuz birinci madde olan “60-72 aylık çocuklar okul kurallarına uymakta zorlanmaktadırlar.” önermesine araştırmaya katılanların “katılıyorum” ($\bar{x}=3,79$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Tabloya baktığımızda madde 30’dakine benzer bir durumla karşı karşıya olduğumuzu fark ederiz. Sorunun niteliği, yeterli gelişim özelliğine sahip olmayan öğrencilerde rastlanabilecek bir durumdur. Görüşe katılan öğretmenlerin miktarlarındaki fazlalık da bu sorunun yadsınamayacak boyutlarda olduğunu göstermektedir. Öğretmenler kararsız da olsalar konuya katılmaktadırlar. Katılmayanların sayısı ise önemsenmeyecek kadar azdır.

Tablo 8 incelendiğinde otuz ikinci madde olan “60-72 aylık çocuklar ders programlarına uymakta zorlanmaktadırlar.” önermesine araştırmaya katılanların “katılıyorum” ($\bar{x}=3.91$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Yine gelişim özellikleri yetersiz öğrencilerin sergileyebilecekleri türden bir davranışla karşı karşıyayız. Öğretmenlerin neredeyse tamamının bu yöndeki tercihleri öğrencilerin ders programlarına uyum göstermede zorlandıklarını göstermektedir. Katılan ve kanaatinde emin olanların sayılarına bakılırsa bu sorun genel bir durum teşkil etmektedir.

Tablo 8 incelendiğinde otuz üçüncü madde olan “60-72 aylık çocuklar ailelerinden ayrılmaktan dolayı uyum sorunları yaşamaktadırlar” önermesine araştırmaya katılanların “katılıyorum” ($\bar{x}=3.90$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Öğretmenlerden alınan veriler öğretmenlerin kanaatlerinin “uyum sorunu yaşandığına” dair olduğunu göstermektedir. Bu veriler yaş haddinin okul sıralarında oturmaya elverişli olmadığını kanıtlar niteliktedir. Çünkü 350 öğretmenden

sadece 21'i bu görüşe katılmadıklarını bildirmiştir. Bu oldukça az bir sayıdır. Üstelik bazı çocukların takvim yaşından ileride bir gelişim gösterdikleri hesaba katılınca bu sayı tamamen önemsiz bir hale gelmektedir.

Tablo 8 incelendiğinde otuz dördüncü madde olan “60-72 aylık çocuklar yazmakta zorlanmaktadırlar.” önermesine araştırmaya katılanların “katılıyorum” ($\bar{x}=3.95$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Bu tabloda da katılmayanlar ve hiç katılmayanlar % 6'da kalmıştır. Bu oranın 33. sorudaki katılmayanların oranıyla aynı olması gerekçelerin ortak olduğu fikrini vermektedir. Çünkü bir kısmı kararsız da olsa öğretmenlerin büyük çoğunluğu yazmada yaşanan zorluklara katılmaktadırlar.

Tablo 8 incelendiğinde otuz beşinci madde olan “60-72 aylık çocuklar kendilerini rahatça ifade edememektedirler.” önermesine araştırmaya katılanların “katılıyorum” ($\bar{x}=3.90$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Kendilerini rahatça ifade edebilen öğrenci elbette bulunacaktır. Ama öğretmenlerin kanaati gösteriyor ki bunların sayısı çok fazla değildir. Bu miktar, ilköğretim 1. Sınıftaki sosyalleşme aşamasında görülebilecek olağan miktardan oldukça fazladır. Çünkü öğretmenlerin neredeyse tamamı öğrencilerin rahatça kendilerini ifade edemediklerini düşünmektedirler. Fakat bu sonuca farklı etkilerin karışmış olabileceği ihtimalini de hesaba katmak gerekir. Bölgenin genel havası bu durumu yaygınlaştıran başka bir faktördür.

Son yedi tablodaki verileri incelediğimizde öğretmenlerin “fizyolojik olgunluk” eksikliğinden kaynaklanan sorunlarda ortak kanaat taşıdıkları görülecektir. Belirtilen maddelerin ortak noktası da budur. Çünkü çocuklar başka açılardan yeterli olsalar da fizyolojik olarak ilkokula genel itibariyle hazır değildirler.

Tablo 8 incelendiğinde otuz altıncı madde olan “60-72 aylık çocuklar öz bakım becerilerini rahatlıkla yapabilmektedirler.” önermesine araştırmaya katılanların “kısmen katılıyorum” ($\bar{x}=2,67$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. İfadeler öğrencilerin öz bakım becerilerinde yeterli olmadığını göstermektedir. Tamamen yeterli olduklarını beyan eden öğretmenlerin sayısı azınlıkta kalmıştır. Geride kalanlarda ise homojen bir dağılım görülmektedir. Bu da öz bakım becerilerinin tek bir etkene bağlı olarak açıklanamayacağı, gelişim düzeyi yetersiz de olsa bazı öğrencilerin öz bakım becerilerini sergilemede gerekli duyarlılığa sahip olmadığı anlamlarına da gelebilir. Ne

var ki öğretmenler kanaatleri ile 60-72 arası çocukların öz bakım becerilerinde eksiklik yaşadığı kanaatini taşımaktadırlar.

Tablo 8 incelendiğinde otuz yedinci madde olan “İlkokul birinci sınıfta uygulanan uyum programı öğrencilerin seviyelerine uygundur.” önermesine araştırmaya katılanların “kısmen katılıyorum” ($\bar{x}=2,77$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Tablodaki verilere bakılırsa öğretmenlerin bu yöndeki kanaatleri çeşitlilik göstermektedir. Bu çeşitlilik programdan değil de öğrenciden kaynaklandığı kanaatini güçlendirmektedir. Çünkü uyum programının içeriği ne olursa olsun ona katılan öğrencilerin bireysel farklılıkları göz önüne alındığında her zaman farklı etkiler görülecektir. Şu durumda farklı öğrenciler üzerinde uygulanan programın hangi seviyeye uygun olup olmadığını tespit etmek neredeyse imkânsızdır.

Tablo 8 incelendiğinde otuz sekizinci madde olan “MEB tarafından gönderilen 1. sınıf uyum dönemi ders-çalışma kitaplarını yeterli görmekteyim.” önermesine araştırmaya katılanların “katılmıyorum” ($\bar{x}=2,51$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Bu maddedeki hiç katılmayan öğretmenlerin oranına bakılırsa ders-çalışma kitapları ihtiyaca cevap vermemektedir. Fakat kısmen de olsa katılanların sayısına bakıldığında tablonun çok da umutsuz olmadığı anlaşılacaktır. Bu zıt durum öğretmenlerin eğitim anlayışları ile de paralellik arz edebilir. Yeni ve eski öğretmenler arasında bir fikir ayrılığı doğmuş olabilir. Çünkü kısmen de olsa katılanların oranı da eksikliklere rağmen kitapların dikkate değer noktalara sahip olduğunu da gösterir.

Tablo 8 incelendiğinde otuz dokuzuncu madde olan . “MEB tarafından gönderilen 1. sınıf uyum dönemi ders-çalışma kitaplarındaki resimler eğitimseldir.” önermesine araştırmaya katılanların “kısmen katılıyorum” ($\bar{x}=2,96$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Tabloda resimler konusundaki kanaat eşit dağılmakla beraber kısmen katılanların oranında belirgin bir artış gözlenmektedir. Demek ki resimler eksiklikleriyle uygun bulunmaktadır. Bu da resimlerin geliştirilmesi gerektiğine dair önemli bir bulgudur.

Tablo 8 incelendiğinde kırkıncı madde olan “60-72 aylık çocuklarda tuvalet problemi, sürekli ağlama ve aşırı oyun oynama isteği gibi durumlarla karşılaşmaktayım.” önermesine araştırmaya katılanların “katılıyorum” ($\bar{x}=3,95$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Daha önce de belirttiğimiz gibi

öğretmenlerin neredeyse genelinin onayladığı bu durumun fizyolojik olgunluk düzeyiyle ilişkili olduğu düşünülürse, kanaatlerin aynı noktada toplanmasının nedeni daha iyi anlaşılacaktır. Çünkü bu görüşe katılmayanlarla beraber (ki öğretmen tutumu buna izin vermiyor da olabilir) katılanların oranı oldukça yüksektir. Bu da göstermektedir ki öğrenciler fizyolojilerinin izin verdiği programlara uymama konusunda direnmektedirler.

4.2.3. Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin 60-72 aylık çocukların ilkokulda öğretim sürecine ilişkin görüşleri

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin 60-72 aylık çocukların ilkokulda öğretim sürecine ilişkin görüşleri tablo 9'da gösterilmiştir.

Tablo 9. Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin 60-72 aylık çocukların ilkokulda öğretim sürecine ilişkin görüşleri

M	60-72 aylık çocukların ilkokulda öğretim sürecine ilişkin genel görüşleri	Katılma Derecesi (%)					\bar{X}	ss
		HK	KM	KK	K	TK		
2	Bir sınıf öğretmeni olarak 60- 66 aylık çocukların seviyesine inebiliyorum.	3,1	7,4	27,4	40,3	21,7	3,70	0,99
3	Bir sınıf öğretmeni olarak 66- 72 aylık çocukların seviyesine inebiliyorum.	0,6	1,7	13,4	45,4	38,9	4,20	0,77
4	Bir sınıf öğretmeni olarak bu yaş dönemindeki öğrencilerin ihtiyaçlarını bilmekteyim.	0,6	3,1	20,3	50,9	25,1	3,97	0,79
5	Temel eğitim yaşamı başarılı olan bir öğrencinin daha sonraki öğrenim yaşamları da başarılı olacaktır.	0	1,4	10,9	24,9	62,9	4,49	0,74
9	Öğrencilerin ilkokul dönemine iyi bir başlangıç yapabilmeleri için aynı yaş grubu içinde olmaları gerekmektedir.	0	4,6	9,7	23,7	62	4,43	0,84
10	Öğrencilerin ayrı yaş gruplarının aynı sınıfta öğrenim görmeleri sıkıntı oluşturmaktadır.	2,9	4,9	10	24	58,3	4,30	1,02
17	İlkokul 1. Sınıfta yaşanacak olası bir başarısızlık çocuğun akademik benlik tasarımını olumsuz etkiler	0	2,9	14,6	38,9	43,7	4,23	0,80
19	Milli Eğitim Bakanlığı 2012 yılında 60 aylık çocukların ilkokula başlaması uygulamasını olumlu görmekteyim.	44	30,9	14,6	6,6	4	1,96	1,10
20	Milli Eğitim Bakanlığı 2012 yılında 60 ay ile 72 ay arasındaki çocukların aynı sınıfta öğrenim görmelerini olumlu görmekteyim	41,7	33,7	13,7	5,7	5,1	1,99	1,11
21	60 aylık çocukların ilkokul birinci sınıfa başlamalarının uygun olmadıklarını düşünmekteyim	5,4	5,1	12	21,7	55,7	4,17	1,16
22	İki ayrı yaş grubunun aynı sınıfta eğitim almalarının sıkıntılara sebep olduğunu düşünmekteyim	1,7	2,9	11,1	30,6	53,7	4,32	0,90
23	Sınıf öğretmeni olarak aynı sınıfta iki ayrı yaş grubuna eğitim vermekte zorlanmaktayım	1,7	6	13,7	35,4	43,1	4,12	0,97
24	60-66 aylık çocukların anaokullarına gönderilmesini daha uygun görmekteyim.	0,6	3,1	10,6	20,9	64,9	4,46	0,84
26	Sınıf öğretmenleri 60-66 aylık çocukların eğitimine yönelik hizmet içi eğitim almıştır.	27,1	28,3	23,4	14,9	6,3	2,45	1,21

HK:Hiç Katılmıyorum, KM:Katılmıyorum, KK:Kısmen Katılıyorum, K:Katılıyorum, TK:Tamamen Katılıyorum

Tablo 9 incelendiğinde ikinci madde olan “Bir sınıf öğretmenin 60- 66 aylık çocukların seviyesine inebiliyorum.” önermesine araştırmaya katılanların “katılıyorum” ($\bar{x}=3.70$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Tabloya baktığımızda hiç katılmıyorum % 3.1 oranında kalırken katılmıyorum oranı % 7.4 çıkmıştır. Kısmen katılıyorum % 27.4, katılıyorum % 40.3, tamamen katılıyorum oranı ise % 21.7’dir. İkinci madde, öğretmenlerin bu yaş grubunun seviyesine büyük oranda inebildiğini

göstermiştir. Bu durum “yeterlilik” anketine verilen cevaplarla paralellik göstermektedir. Demek ki öğretmenlerin 60-66 aylık çocukların gelişimine dair aldıkları eğitim, 60-72 aylık çocukların eğitimine dair aldıkları eğitimle örtüşmektedir ve öğretmenlerin bu eğitimi uygulama sorunları bulunmamaktadır. Tablonun bir diğer anlamı da öğretmenlerin deneyim kazandıkları yaş grubuna yakın olmaları da olabilir. Ama buradaki “seviyeye inme” konusu profesyonellik anlamı da taşımamaktadır.

Tablo 9 incelendiğinde üçüncü madde olan “Bir sınıf öğretmeni olarak 66- 72 aylık çocukların seviyesine inebiliyorum.” önermesine araştırmaya katılanların “katılıyorum” ($\bar{x}=4,20$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Tablo, sınıf öğretmenlerinin % 38.9’unun bu yaş grubunun seviyesine *tamamen* indiğini göstermektedir. Öğretmenlerin % 45.4’ü ise çocukların seviyesine inebilmektedir. Bu da sınıftaki öğrencilerin büyük oranına erişildiği anlamını taşımaktadır. Değerlendirmeyi 2. soru ile karşılaştırdığımızda; 66-72 aylık çocukların seviyesine inmede 60-66 aylık çocukların seviyelerine inme oranına göre arttığı görülecektir. Bu durumun çocukların altı ay daha büyük olmalarından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Tablo 9 incelendiğinde dördüncü madde olan “Bir sınıf öğretmeni olarak bu yaş dönemindeki öğrencilerin ihtiyaçlarını bilmekteyim” önermesine araştırmaya katılanların “katılıyorum” ($\bar{x}=3.97$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Bu verilere bakarak Öğretmenlerin azımsanmayacak büyük bir bölümünün ihtiyaçları bilebildiği, ve bu bilginin profesyonellik düzeyinde olduğu sonucuna gidilebilir. Ayrıca meseleye tamamen uzak oran, diğer tablolardakiyle aynıdır.

Tablo 9 incelendiğinde beşinci madde olan “Temel eğitim yaşamı başarılı olan bir öğrencinin daha sonraki öğrenim yaşamları da başarılı olacaktır” önermesine araştırmaya katılanların “tamamen katılıyorum” ($\bar{x}=4.49$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Bu verilerde meseleye tamamen uzak kitle görülmemektedir. Bunun yanında görüşe destek vermeyenlerin sayısı da oldukça düşüktür ki muhtemel kişisel öyküler bu cevabı etkilemiş olmalıdır. Fakat öğretmenlerin neredeyse tamamı bu görüşü desteklemektedir.

Tablo 9 incelendiğinde dokuzuncu madde olan “Öğrencilerin ilkokul dönemine iyi bir başlangıç yapabilmeleri için aynı yaş grubu içinde olmaları gerekmektedir.” önermesine araştırmaya katılanların “tamamen katılıyorum” ($\bar{x}=4.43$) düzeyinde görüş

bildirdikleri görülmektedir. Araştırmamızın temelini oluşturan bu soruya verilen cevaplar, eğitimde aynı yaş grubunun bir arada olmasının esas alınmasının zorunlu olduğunu göstermektedir. Bu bölüme katılanların oranı, karşılaşılan sıkıntıların varlığına da işaret etmektedir. Öğretmenlerin diğer sorulardaki gibi teorik bilgiye değil, deneyimlerine dayanarak fikir beyan ettikleri sonuçlardan anlaşılmaktadır. Çünkü meseleye tamamen uzak bir grup olmadığı gibi tamamen katılanların oranı gözden kaçmayacak kadar büyüktür.

Tablo 9 incelendiğinde onuncu madde olan “Öğrencilerin ayrı yaş gruplarının aynı sınıfta öğrenim görmeleri sıkıntı oluşturmaktadır.” önermesine araştırmaya katılanların “tamamen katılıyorum” ($\bar{x}=4.30$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Bu görüşe katılanların oranı 9. soruya göre azalsa da oldukça yüksektir. Öğretmenlerin bu durumu kendi deneyimleri ile ilişkilendirdikleri düşünülebilir. Ayrıca ‘problem’in tanımı kişiden kişiye değişebilir. Üstelik tablodan anlaşıldığına göre hiç sıkıntıyla karşılaşmayanlar da vardır.

Tablo 9 incelendiğinde on yedinci madde olan “İlkokul 1. sınıfta yaşanacak olası bir başarısızlık çocuğun akademik benlik tasarımını olumsuz etkiler.” önermesine araştırmaya katılanların “tamamen katılıyorum” ($\bar{x}=4.23$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Öğretmenlerin kanaatleri, 1. Sınıfta benlik tasarımı olumlu ya da olumsuz yönde yol aldığı şeklindedir. Ama algının ileri dönemlerde değişebileceği kanaatini taşıyanlar vardır. Yine de başarılı kimlik statüsü edinmede 1. Sınıfı kilometre taşı olarak görenlerin sayısı oldukça fazladır.

Tablo 9 incelendiğinde on dokuzuncu madde olan “Milli Eğitim Bakanlığı 2012 yılında 60 aylık çocukların ilkokula başlaması uygulamasını olumlu görmekteyim.” önermesine araştırmaya katılanların “katılmıyorum” ($\bar{x}=1,96$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. 60 ay okula başlamada bir başlangıç olarak düşünülse de yeterli bir kriter değildir. Özellikle bu dönemdeki çocuğun okula başlatılması zorunluluğu öğretmenler tarafından desteklenmemektedir. Kısmen katılanlar da bazı çocukların gelişimlerinin takvim yaşından ileride olmasını gerekçe göstermiş olabilirler. Bunun yanında uygulamayı destekleyenler de vardır.

Tablo 9 incelendiğinde yirminci madde olan “Milli Eğitim Bakanlığının 2012 yılında 60 ay ile 72 ay arasındaki çocukların aynı sınıfta öğrenim görmelerini uygun

bulan uygulamasını olumlu görmekteyim.” önermesine araştırmaya katılanların “katılmıyorum” ($\bar{x}=1.99$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Burada yer alan öğretmen görüşleri on dokuzuncu maddedeki görüşlerle paralellik arz etmektedir. Öğretmenlerin çoğu uygulamayı uygun görmemişlerdir. Bunda karşılaşılan sorunlar, dikkate alınmayan diğerkriterler ya da “zorunluluk” esasının getirilmesi gibi nedenlerden kaynaklanabilir.

Tablo 9 incelendiğinde yirmi birinci madde olan “60 aylık çocukların ilkokul birinci sınıfa başlamalarının uygun olmadıklarını düşünmekteyim.” önermesine araştırmaya katılanların “katılıyorum” ($\bar{x}=4.17$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Öğretmenlerin çoğunluğunun 60 aylık çocukların okula başlamamasını istemektedir. Öğretmenlerin 60 ay kavramına değişik açılardan baktıkları bu sebeple cevaplarının da renklilik arz ettiğini düşünmekteyiz. Çünkü tek bir odak noktası görülmemektedir

Tablo 9 incelendiğinde yirmi ikinci madde olan “İki ayrı yaş grubunun aynı sınıfta eğitim almalarının sıkıntılara sebep olduğunu düşünmekteyim.” önermesine araştırmaya katılanların “tamamen katılıyorum” ($\bar{x}=4.32$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Bu konuya getirilen toplu kanaat, öğretmenlerin konu ile ilgili fikirlerinin tecrübeleri ve bilgileri ışığında olgunlaştığı izlenimini vermektedir. Görüşe katılanların büyük bir oran teşkil ettiğine bakılırsa iki ayrı yaş grubunun bir arada olmasından kaynaklanan sıkıntılar göz ardı edilemeyecek kadar çoktur.

Tablo 9 incelendiğinde yirmi üçüncü madde olan “Sınıf öğretmeni olarak aynı sınıfta iki ayrı yaş grubuna eğitim vermekte zorlanmaktayım.” görüş maddesine araştırmaya katılanların “katılıyorum” ($\bar{x}=4.12$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Tabloya bakılarak öğretmenlerin büyük çoğunluğunun iki ayrı yaş grubuna hitap etmede zorlandıkları yönündedir. Bu durum, 22.soruda gözler önüne serilen değerlendirmelerin doğal bir sonucudur.

Tablo 9 incelendiğinde yirmi dördüncü madde olan “60-66 aylık çocukların anaokullarına gönderilmesini daha uygun görmekteyim.” önermesine araştırmaya katılanların “tamamen katılıyorum” ($\bar{x}=4.46$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Öğretmenler bu görüşü destekler niteliktedir. İki ayrı gruptan 66 aydan küçük olanların donanımlarının ilkokul 1. Sınıf için yeterli olmadığı kanaati yaygındır

demek ki. Bu da öğretmenlerin karşılaştıkları sıkıntılar için çözüm önerilerinden biridir. Çünkü öğrencilerin bir arada olmalarından kaynaklanan sorunların başında gruplarının gelişim dönemlerinin belirgin bir şekilde farklı olmasıdır. Tabloya bakılırsa öğretmenler çocukların gelişimlerdeki farklılığı gözlemede oldukça başarılıdırlar.

Tablo 9 incelendiğinde yirmi altıncı madde olan “Sınıf öğretmenleri 60-66 aylık çocukların eğitimine yönelik hizmet içi eğitim almıştır.” önermesine araştırmaya katılanların “katılmıyorum” ($\bar{x}=2,45$) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. konusu tabloda gösterilmiştir. Tabloda gördüklerimiz negatif bir eğriliğe sahip olsa da kanaatler eşit dağılmış gibidir. Bu da öğretmenlerin yaş aralığı ile ilgili olabileceği gibi öğretmenlerin aldığı eğitimlerin çeşitliliğine vurgu yapar. Fakat bu görüşe katılmayanların oranının katılanlara göre fazla olması gözden kaçırılmaması gereken bir husustur.

4.2.4. Araştırmaya Katılanların Cinsiyet Değişkenine Göre 60-72 Aylık Çocukların İlkokula Başlama Durumlarının İncelenmesine İlişkin Görüşler

4.2.4.1. Araştırmaya katılanların cinsiyet değişkenine göre 60-72 aylık çocukların gelişim durumlarına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri

Araştırmaya katılanların cinsiyet değişkenine göre 60-72 aylık çocukların gelişim durumlarına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri tablo 10’da gösterilmiştir.

Tablo 10. Araştırmaya katılanların cinsiyet değişkenine göre 60-72 aylık çocukların gelişim durumlarına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri

MN	Bayan			Erkek			T	p
	n	\bar{X}	ss	n	\bar{X}	ss		
1	174	3,99	0,82	176	3,95	0,86	0,441	0,660
6	174	4,68	,671	176	4,74	,553	-1,007	0,315
7	174	3,05	1,134	176	3,03	1,123	0,193	0,847
8	174	2,78	1,097	176	2,80	1,010	-0,174	0,862
11	174	2,91	1,250	176	2,91	1,084	-0,054	0,957
12	174	4,51	,810	176	4,52	,763	-0,134	0,894
13	174	4,57	,638	176	4,57	,706	0,091	0,928
14	174	4,53	,765	176	4,52	,785	0,141	0,888
15	174	2,38	1,000	176	2,47	1,014	-0,805	0,422
16	174	3,71	1,013	176	3,78	,876	-0,650	0,516
18	174	3,54	,989	176	3,68	,974	-1,349	0,178

Araştırmaya katılanların cinsiyet değişkenine göre 60-72 aylık çocukların gelişim durumlarına ilişkin görüşlerin olduğu Tablo 10 incelendiğinde, yapılan t testi sonucunda * $p < .05$ düzeyinde hiçbir maddede anlamlı bir fark bulunmamıştır.

4.2.4.2. Araştırmaya katılanların cinsiyet değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokula uyumuna ilişkin genel görüşleri

Araştırmaya katılanların cinsiyet değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokula uyumuna ilişkin görüşleri Tablo 11’de gösterilmiştir.

Tablo 11. Araştırmaya katılanların cinsiyet değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokula uyumuna ilişkin görüşleri

MN	Bayan			Erkek			T	p
	n	x	ss	n	x	ss		
25	174	2,55	1,229	176	2,72	1,166	-1,328	0,185
27	174	2,91	1,053	176	3,04	,976	-1,161	0,246
28	174	3,07	1,048	176	3,19	1,013	-1,075	0,283
29	174	3,48	1,013	176	3,47	,973	0,105	0,917
30	174	3,64	1,064	176	3,73	,916	-0,788	0,431
31	174	3,79	,977	176	3,78	,894	0,033	0,974
32	174	3,94	,954	176	3,89	,887	0,570	0,569
33	174	3,95	,936	176	3,85	,878	1,108	0,269
34	174	3,98	,946	176	3,92	,953	0,614	0,540
35	174	3,89	1,030	176	3,91	,949	-0,281	0,779
36	174	2,68	1,152	176	2,66	1,067	0,161	0,872
37	174	2,67	1,184	176	2,86	1,049	-1,647	0,100
38	174	2,48	1,201	176	2,55	1,190	-0,536	0,593
39	174	2,99	1,075	176	2,94	1,091	0,440	0,660
40	174	3,96	1,093	176	3,93	1,018	0,248	0,805

Araştırmaya katılanların cinsiyet değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokula uyumuna ilişkin görüşlerin olduğu Tablo 11 incelendiğinde, yapılan t testi sonucunda * $p < .05$ düzeyinde hiçbir maddede anlamlı bir fark bulunmamıştır.

4.2.4.3. Araştırmaya katılanların cinsiyet değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokulda öğretim sürecine ilişkin görüşleri

Araştırmaya katılanların cinsiyet değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokulda öğretim sürecine ilişkin görüşleri Tablo 12’de gösterilmiştir.

Tablo 12. Araştırmaya katılanların cinsiyet değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokulda öğretim sürecine ilişkin görüşleri

MN	Bayan			Erkek			T	p
	n	\bar{x}	ss	n	\bar{x}	ss		
2	174	3,74	,985	176	3,66	1,001	0,668	0,505
3	174	4,18	,738	176	4,22	,815	-0,453	0,651
4	174	3,97	,786	176	3,97	,806	0,063	0,950
5	174	4,46	,795	176	4,52	,692	-0,790	0,430
9	174	4,41	,868	176	4,45	,826	-0,387	0,699
10	174	4,37	,958	176	4,23	1,082	1,339	0,182
17	174	4,31	,787	176	4,16	,813	1,768	0,078
19	174	1,90	1,029	176	2,01	1,166	-0,927	0,354
20	174	1,87	1,059	176	2,11	1,164	-2,019	0,044*
21	174	4,12	1,227	176	4,22	1,091	-0,813	0,417
22	174	4,43	,855	176	4,21	,942	2,236	0,026*
23	174	4,26	,973	176	3,98	,959	2,725	0,007*
24	174	4,45	,877	176	4,48	,821	-0,319	0,750
26	174	2,40	1,221	176	2,49	1,205	-0,710	0,478

* $P < .05$

Araştırmaya katılanların cinsiyet değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokulda öğretim sürecine ilişkin genel görüşlerin olduğu Tablo 12 incelendiğinde,

yapılan t testi sonucunda 20, 22 ve 23 maddelerde * $p < .05$ düzeyinde anlamlı farkın olduğu görülmektedir. Diğer maddelerde ise cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 12 incelendiğinde, yirminci madde olan “Milli Eğitim Bakanlığı 2012 yılında 60 ay ile 72 ay arasındaki çocukların aynı sınıfta öğrenim görmelerini olumlu görmekteyim” önermesine araştırmaya katılanların cinsiyet değişkenine göre yapılan analiz sonucunda anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir ($t = -2,019$; * $p < .05$). Bu görüş maddesine, bayan öğretmenler ($\bar{x} = 1,87$) ile “hiç katılmıyorum” a yakın olmakla birlikte, “katılmıyorum” düzeyinde görüş belirtirlerken; erkek öğretmenler ($\bar{x} = 2,11$) “katılmıyorum” düzeyinde görüş belirtmişlerdir. Bu sonuçlara göre Milli Eğitim Bakanlığı 2012 yılında 60 ay ile 72 ay arasındaki çocukların aynı sınıfta öğrenim görmelerini bayan öğretmenlerin erkek öğretmenlere göre daha fazla reddettikleri ve kabul etmedikleri söylenebilir.

Tablo 12 incelendiğinde, yirmi ikinci madde olan “İki ayrı yaş grubunun aynı sınıfta eğitim almalarının sıkıntılara sebep olduğunu düşünmekteyim” önermesine araştırmaya katılanların cinsiyet değişkenine göre yapılan analiz sonucunda anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir ($t = 2,236$; * $p < .05$). Bu görüş maddesine, bayan öğretmenler ($\bar{x} = 4,43$) ile “tamamen katılıyorum” düzeyinde görüş belirtirlerken; erkek öğretmenler ($\bar{x} = 4,21$) “tamamen katılıyorum” düzeyinde düşük bir görüş belirtmişlerdir. Bu sonuçlara göre İki ayrı yaş grubunun aynı sınıfta eğitim almalarının sıkıntılara sebep olduğunu düşünmekteyim görüşünü bayan öğretmenlerin erkek öğretmenlere göre daha fazla kabul ettikleri söylenebilir.

Tablo 12 incelendiğinde, yirmi üçüncü madde olan “Sınıf öğretmeni olarak aynı sınıfta iki ayrı yaş grubuna eğitim vermekte zorlanmaktayım ” önermesine araştırmaya katılanların cinsiyet değişkenine göre yapılan analiz sonucunda anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir ($t = 2,725$; * $p < .05$). Bu görüş maddesine, bayan öğretmenler ($\bar{x} = 4,26$) ile “tamamen katılıyorum” düzeyinde görüş belirtirlerken; erkek öğretmenler ($\bar{x} = 3,98$) “katılıyorum” düzeyinde düşük bir görüş belirtmişlerdir. Bu sonuçlara göre sınıf öğretmeni olarak aynı sınıfta iki ayrı yaş grubuna eğitim vermekte zorlanmaktayım görüşünü bayan öğretmenlerin erkek öğretmenlere göre daha fazla kabul ettikleri söylenebilir.

4.2.5. Araştırmaya Katılanların Sınıf Mevcudu Değişkenine Göre 60-72 Aylık Çocukların İlkokula Başlama Durumlarının İncelenmesine İlişkin Görüşler

4.2.5.1. Araştırmaya Katılanların sınıf mevcudu değişkenine göre 60-72 aylık çocukların gelişim durumlarına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri

Araştırmaya katılanların sınıf mevcudu değişkenine göre 60-72 aylık çocukların gelişim durumlarına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri tablo 13’de gösterilmiştir.

Tablo 13. Araştırmaya katılanların sınıf mevcudu değişkenine göre 60-72 aylık çocukların gelişim durumlarına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri

M. No	20 ve altı (a)		21-30 (b)		31 ve üzeri (c)		Varyans		Fark Olan Gruplar
	\bar{x}	S	\bar{x}	S	\bar{x}	S	F	p	
1	3,88	,944	4,00	,808	4,00	,735	,797	,451	
6	4,74	,504	4,73	,612	4,50	,830	2,556	,079	
7	3,09	1,131	2,97	1,138	3,29	1,037	1,428	,241	
8	2,89	1,06	2,68	1,02	3,11	1,13	3,286	,039	b-c
11	2,96	1,218	2,85	1,150	3,16	1,128	1,267	,283	
12	4,47	,827	4,57	,726	4,32	,962	2,017	,135	
13	4,57	,674	4,59	,635	4,47	,862	,472	,624	
14	4,44	,838	4,55	,766	4,58	,642	,822	,441	
15	2,53	1,114	2,36	,947	2,53	1,033	1,249	,288	
16	3,73	1,001	3,71	,930	3,97	,885	1,262	,284	
18	3,39	,97	3,71	,97	3,66	1,02	3,616	,028	a-b, a-c

*P<.05

Araştırmaya katılanların sınıf mevcudu değişkenine göre 60-72 aylık çocukların gelişim durumlarına ilişkin görüşleri Tablo 13’ de verilmiştir. Araştırmaya katılanların sınıf mevcudu değişkenine göre 60-72 aylık çocukların gelişim durumlarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için tek yönlü varyans analizi uygulanmıştır. Yapılan tek yönlü varyans analizi sonucunda, 8 ve 18

maddelerde *p<.05 düzeyinde anlamlı farkın olduğu görülmektedir. Diğer maddelerde ise sınıf mevcudu değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 13 incelendiğinde, 8. madde olan “60-72 aylık çocukların küçük kas gelişimi ilkokula başlaması için yeterlidir” önermesine araştırmaya katılanların sınıf mevcudu değişkenine göre yapılan varyans analizi sonucunda anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir (F= 3,286; *p<.05). 60-72 aylık çocukların küçük kas gelişimi ilkokula başlaması için yeterlidir görüşünü 31 ve üzeri sınıf mevcudunda görev yapan sınıf öğretmenleri (\bar{x} =3,11) 21-30 sınıf mevcudunda görev yapan sınıf öğretmenlerine göre (\bar{x} =2,68) daha fazla benimsediğini yapılan scheffe testi sonucunda görülmektedir.

Tablo 13 incelendiğinde, 18. madde olan “60-72 aylık çocuklar, öğretmenin söylediklerini yeterince anlamamaktadırlar.” önermesine araştırmaya katılanların sınıf mevcudu değişkenine göre yapılan varyans analizi sonucunda anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir (F= 3,616; *p<.05). 60-72 aylık çocuklar, öğretmenin söylediklerini yeterince anlamamaktadırlar görüşü 31 ve üzeri sınıf mevcudunda görev yapan sınıf öğretmenleri (\bar{x} =3,66) ve 21-30 sınıf mevcudunda görev yapan sınıf öğretmenlerine göre (\bar{x} =3,71) 20 ve altı sınıf mevcuduna göre (\bar{x} =3,39) daha çok kabul ettikleri görülmektedir. Buna göre 21-30 - 31 ve üzeri sınıf mevcudu olan öğretmenlerin bu görüşü daha fazla destekledikleri 20 ve altı sınıf mevcudu olan öğretmenlerin kısmen katıldıkları görülmektedir.

4.2.5.2. Araştırmaya katılanların sınıf mevcudu değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokula uyumuna ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri

Araştırmaya katılanların sınıf mevcudu değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokula uyumuna ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri tablo 14’te gösterilmiştir.

Tablo 14. Araştırmaya katılanların sınıf mevcudu değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokula uyumuna ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri

M. No	20 ve altı (a)		21-30 (b)		31 ve üzeri (c)		Varyans		Fark Olan Gruplar
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	F	p	
25	2,62	1,288	2,64	1,166	2,63	1,172	,004	,996	
27	3,04	1,054	2,94	,991	3,00	1,065	,316	,730	
28	3,19	,938	3,07	1,083	3,34	,938	1,354	,259	
29	3,42	,919	3,48	1,042	3,58	,889	,365	,694	
30	3,70	,976	3,64	1,014	3,87	,906	,842	,432	
31	3,77	,871	3,79	,958	3,82	,982	,045	,956	
32	3,89	,907	3,93	,932	3,87	,906	,139	,870	
33	3,86	,942	3,89	,895	4,05	,899	,653	,521	
34	3,91	,975	3,97	,949	3,95	,899	,152	,859	
35	3,67	1,06	4,00	,93	3,95	1,03	3,662	,027	a-b, a-c
36	2,83	1,131	2,64	1,091	2,50	1,133	1,529	,218	
37	2,76	1,036	2,76	1,156	2,82	1,159	,043	,958	
38	2,61	1,145	2,45	1,204	2,61	1,264	,762	,467	
39	2,93	1,028	2,98	1,111	2,97	1,078	,068	,934	
40	3,73	1,117	4,04	1,013	3,95	1,064	2,887	,057	

Araştırmaya katılanların sınıf mevcudu değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokula uyumuna ilişkin genel görüşleri Tablo 14’ de verilmiştir. Araştırmaya katılanların sınıf mevcudu değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokula uyumuna ilişkin genel görüşleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için tek yönlü varyans analizi uygulanmıştır. Yapılan tek yönlü varyans analizi sonucunda, 35. maddede * $p < .05$ düzeyinde anlamlı farkın olduğu görülmektedir. Diğer maddelerde ise sınıf mevcudu değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 14 incelendiğinde, 35. madde olan “60-72 aylık çocuklar kendilerini rahatça ifade edememektedirler.” önermesine araştırmaya katılanların sınıf mevcudu değişkenine göre yapılan varyans analizi sonucunda anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir ($F = 3.662$; * $p < .05$). 60-72 aylık çocuklar kendilerini rahatça ifade edememektedirler görüşünü 31 ve üzeri sınıf mevcudunda görev yapan sınıf öğretmenleri ($\bar{x} = 3,95$) 21-30 sınıf mevcudunda görev yapan sınıf öğretmenlerine göre ($\bar{x} = 4,00$) 20 ve altı sınıf mevcuduna göre ($x = 3,67$) daha çok kabul ettikleri görülmektedir. Buna göre 21-30 - 31 ve üzeri sınıf mevcudu olan öğretmenlerin bu görüşü daha fazla destekledikleri 20 ve altı sınıf mevcudu olan öğretmenlerin daha az destekledikleri görülmektedir.

4.2.5.3. Araştırmaya katılanların sınıf mevcudu değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokulda öğretim sürecine ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri

Araştırmaya katılanların sınıf mevcudu değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokulda öğretim sürecine ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri tablo 15’te gösterilmiştir.

Tablo 15. Araştırmaya katılanların sınıf mevcudu değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokulda öğretim sürecine ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri

M. No	20 ve altı (a)		21-30 (b)		31 ve üzeri (c)		Varyans		Fark Olan Gruplar
	\bar{x}	S	\bar{x}	S	\bar{x}	S	F	p	
2	3,69	1,019	3,71	,974	3,66	1,047	,047	,954	
3	4,13	,893	4,23	,711	4,24	,820	,556	,574	
4	3,98	,873	3,97	,759	3,95	,804	,023	,977	
5	4,52	,692	4,50	,768	4,37	,751	,606	,546	
9	4,38	,891	4,44	,841	4,50	,762	,346	,708	
10	4,26	1,008	4,34	1,002	4,21	1,189	,374	,688	
17	4,10	,818	4,31	,786	4,16	,823	2,435	,089	
19	2,10	1,098	1,88	1,092	2,00	1,139	1,365	,257	
20	2,13	1,181	1,89	1,069	2,18	1,182	2,282	,104	
21	4,03	1,231	4,24	1,144	4,16	1,053	1,081	,340	
22	4,27	,868	4,34	,935	4,32	,842	,235	,791	
23	4,06	1,073	4,12	,964	4,32	,739	,944	,390	
24	4,35	,909	4,52	,826	4,42	,793	1,511	,222	
26	2,45	1,168	2,47	1,228	2,34	1,258	,171	,843	

Araştırmaya katılanların sınıf mevcudu değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokulda öğretim sürecine ilişkin görüşleri Tablo 15’ de verilmiştir. Araştırmaya katılanların sınıf mevcudu değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokulda öğretim sürecine ilişkin genel görüşleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için tek yönlü varyans analizi uygulanmıştır. Yapılan tek yönlü varyans analizi sonucunda, * p<.05 düzeyinde anlamlı farkın olmadığı görülmektedir.

4.2.6. Araştırmaya Katılanların Mesleki Kıdem Değişkenine Göre 60-72 Aylık Çocukların İlkokula Başlama Durumlarının İncelenmesine İlişkin Görüşler

4.2.6.1. Araştırmaya katılanların mesleki kıdemleri değişkenine göre 60-72 aylık çocukların gelişim durumlarına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri

Araştırmaya katılanların mesleki kıdemleri değişkenine göre 60-72 aylık çocukların gelişim durumlarına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri tablo 16’da gösterilmiştir.

Tablo 16. Araştırmaya katılanların mesleki kıdemleri değişkenine göre 60-72 aylık çocukların gelişim durumlarına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri

M. No	1-5 yıl (a)		6-10 yıl (b)		11 ve üzeri (c)		Varyans		Fark Olan Gruplar
	\bar{x}	S	\bar{x}	S	\bar{x}	S	F	p	
1	3,96	,838	3,97	,826	4,02	,906	,113	,893	
6	4,66	,694	4,77	,496	4,76	,565	1,245	,289	
7	3,11	1,121	3,06	1,114	2,74	1,163	1,967	,141	
8	2,79	1,034	2,88	1,079	2,50	1,027	2,202	,112	
11	2,92	1,170	2,82	1,190	3,11	1,100	1,022	,361	
12	4,57	,702	4,48	,869	4,41	,858	,872	,419	
13	4,56	,644	4,60	,674	4,54	,780	,148	,862	
14	4,58	,684	4,46	,830	4,46	,936	1,131	,324	
15	2,52	1,116	2,34	,882	2,28	,834	1,669	,190	
16	3,87	0,96	3,61	0,93	3,63	0,87	3,070	,048	a-b, a-c
18	3,67	,969	3,52	,975	3,63	1,062	,780	,459	

Araştırmaya katılanların mesleki kıdem değişkenine göre 60-72 aylık çocukların gelişim durumlarına ilişkin görüşleri Tablo 16’ da verilmiştir. Araştırmaya katılanların mesleki kıdem değişkenine göre 60-72 aylık çocukların gelişim durumlarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için tek yönlü varyans analizi uygulanmıştır. Yapılan tek yönlü varyans analizi sonucunda, 16. maddede * $p < .05$ düzeyinde anlamlı farkın olduğu görülmektedir. Diğer maddelerde ise mesleki kıdem değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 16 incelendiğinde, 16. madde olan “Çocuk okula başladığında yaşitlarının boy ve kilosuna yakın bir düzeye ulaşmamışsa, bu durum onun için bir takım sorunlar

ortaya çıkarmaktadır.” önermesine araştırmaya katılanların mesleki kıdem değişkenine göre yapılan varyans analizi sonucunda anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir (F= 3,070; *p<.05). Çocuk okula başladığında yaşitlarının boy ve kilosuna yakın bir düzeye ulaşmamışsa, bu durum onun için bir takım sorunlar ortaya çıkarmaktadır görüşünü 1-5 yıl mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri (\bar{x} =3,87) 6-10 mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenlerine göre (\bar{x} =3,61) ve 11 ve üzeri mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenlerine göre (\bar{x} =3,63) daha çok kabul ettikleri görülmektedir. Buna göre 1-5 yıl mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri daha çok sorun yaşadığını tespit etmiştir. Mesleki kıdem arttıkça tespit oranının düştüğü gözlemlenmektedir.

4.2.6.2. Araştırmaya katılanların mesleki kıdemleri değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokula uyumuna ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri

Araştırmaya katılanların mesleki kıdemleri değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokula uyumuna ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri tablo 17’de gösterilmiştir.

Tablo 17. Araştırmaya katılanların mesleki kıdemleri değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokula uyumuna ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri

M. No	1-5 yıl (a)		6-10 yıl (b)		11 ve üzeri (c)		Varyans		Fark Olan Gruplar
	\bar{x}	S	\bar{x}	S	\bar{x}	S	F	p	
25	2,78	1,21	2,44	1,14	2,54	1,24	3,130	,045	a-b
27	2,65	1,20	2,30	1,16	2,07	1,23	3,179	,043	a-c
28	3,08	1,00	2,94	0,95	2,67	1,15	,249	,779	
29	3,46	,993	3,49	,958	3,48	1,090	,050	,951	
30	3,79	,932	3,59	1,004	3,52	1,150	2,320	,100	
31	3,83	,894	3,77	,920	3,65	1,120	,729	,483	
32	3,96	,877	3,94	,890	3,70	1,133	1,517	,221	
33	3,97	,921	3,83	,843	3,83	1,018	1,000	,369	
34	4,02	,909	3,91	,902	3,78	1,191	1,343	,262	
35	3,90	1,003	3,98	,888	3,70	1,171	1,348	,261	
36	2,70	1,123	2,61	1,117	2,74	1,042	,316	,729	
37	2,78	1,165	2,81	1,072	2,61	1,085	,542	,582	
38	2,51	1,126	2,47	1,246	2,65	1,320	,403	,668	
39	3,01	1,096	2,95	1,050	2,83	1,122	,513	,599	
40	3,96	1,067	3,92	1,056	3,98	1,022	,068	,934	

Araştırmaya katılanların mesleki kıdem değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokula uyumuna ilişkin görüşleri Tablo 17’ de verilmiştir. Araştırmaya katılanların mesleki kıdem değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokula uyumuna ilişkin genel görüşleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için tek yönlü varyans analizi uygulanmıştır. Yapılan tek yönlü varyans analizi sonucunda, 25. ve 27. maddelerde $*p<.05$ düzeyinde anlamlı farkın olduğu görülmektedir. Diğer maddelerde ise mesleki kıdem değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 17 incelendiğinde, 25. madde olan “İlkokulda uygulanan eğitim programları bu yaş grubuna uygundur.” önermesine araştırmaya katılanların mesleki kıdem değişkenine göre yapılan varyans analizi sonucunda anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir ($F= 3,130$; $*p<.05$). İlkokulda uygulanan eğitim programları bu yaş grubuna uygundur görüşünü 1-5 yıl mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri ($\bar{x}=2,78$) 6-10 mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenlerine göre ($\bar{x}=2,44$) İlkokulda uygulanan eğitim programları bu yaş grubuna uygundur görüşünü kabul ettikleri görülmektedir. Buna göre 1-5 yıl mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri yaş grubunun uygun olmasını kısmen desteklemişlerdir. 6-10 ve 11 ve üzeri mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri yaş grubunun uygun olmasına katılmadıkları görülmüştür.

Tablo 17 incelendiğinde, 27. madde olan “60-72 aylık çocuklar okula gelirken isteklidirler.” önermesine araştırmaya katılanların mesleki kıdem değişkenine göre yapılan varyans analizi sonucunda anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir ($F= 3,179$; $*p<.05$). 60-72 aylık çocuklar okula gelirken isteklidirler görüşünü 1-5 yıl mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri ($\bar{x}=2,65$) 11 ve üzeri mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenlerine göre ($x=2,07$) 60-72 aylık çocuklar okula gelirken isteklidirler görüşünü kabu ettikleri görülmektedir. Buna göre 1-5 yıl mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri 60-72 aylık çocukların okula gelirken isteklidirler görüşünü kısmen desteklemişlerdir. 11 ve üzeri mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri 60-72 aylık çocukların okula gelirken isteklidirler görüşüne katılmadıkları görülmüştür.

4.2.6.3. Araştırmaya katılanların mesleki kıdemleri değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokulda öğretim sürecine ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri

Araştırmaya katılanların mesleki kıdemleri değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokulda öğretim sürecine ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri tablo 18’de gösterilmiştir.

Tablo 18. Araştırmaya katılanların mesleki kıdemleri değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokulda öğretim sürecine ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri

M. No	1-5 yıl (a)		6-10 yıl (b)		11 ve üzeri (c)		Varyans		Fark Olan Gruplar
	\bar{x}	S	\bar{x}	S	\bar{x}	S	F	p	
2	3,81	0,91	3,67	0,96	3,37	1,27	3,685	,026	a-c
3	4,20	,772	4,20	,765	4,22	,841	,009	,991	
4	3,98	,751	3,92	,822	4,04	,893	,471	,625	
5	4,46	,750	4,50	,760	4,61	,682	,787	,456	
9	4,43	,853	4,39	,843	4,54	,836	,573	,565	
10	4,24	1,060	4,31	1,005	4,50	,913	1,147	,319	
17	4,29	,801	4,19	,823	4,13	,749	,961	,383	
19	2,11	1,11	1,86	1,11	1,63	0,92	4,197	,016	a-c
20	2,16	1,13	1,85	1,11	1,70	0,91	4,826	,009	a-c
21	4,09	1,14	4,15	1,21	4,57	1,00	3,176	,043	a-c
22	4,32	,830	4,28	,976	4,39	1,000	,248	,780	
23	4,15	,900	4,02	1,070	4,28	,981	1,325	,267	
24	4,40	,869	4,49	,870	4,63	,679	1,469	,232	
26	2,65	1,207	2,30	1,162	2,07	1,237	5,901	,003	a-c

*P<.05

Araştırmaya katılanların mesleki kıdem değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokulda öğretim sürecine ilişkin genel görüşleri Tablo 18’ de verilmiştir. Araştırmaya katılanların mesleki kıdem değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokulda öğretim sürecine ilişkin genel görüşleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için tek yönlü varyans analizi uygulanmıştır. Yapılan tek yönlü varyans analizi sonucunda,

2. 19. 20. 21. ve 26. maddelerde * $p < .05$ düzeyinde anlamlı farkın olduğu görülmektedir. Diğer maddelerde ise sınıf mevcudu değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 18 incelendiğinde, 2. madde olan “Bir sınıf öğretmeni olarak 60- 66 aylık çocukların seviyesine inebiliyorum.” önermesine araştırmaya katılanların mesleki kıdem değişkenine göre yapılan varyans analizi sonucunda anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir ($F= 3,685$; * $p < .05$). Bir sınıf öğretmeni olarak 60- 66 aylık çocukların seviyesine inebiliyorum görüşünü 1-5 yıl mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri ($\bar{x} = 3.81$) 6-10 mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenlerine göre ($\bar{x} = 3,67$) 11 ve üzeri mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenlerine göre ($x = 3,37$) olduğu görülmektedir. Buna göre 1-5 ve 6-10 yıl mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri çocukların seviyesine inebiliyorum görüşüne katıldıkları görülmüştür. 11 ve üzeri mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri çocukların seviyesine inebiliyorum görüşüne kısmen katıldıkları görülmüştür.

Tablo 18 incelendiğinde, 19. madde olan “Milli Eğitim Bakanlığı 2012 yılında 60 aylık çocukların ilkokula başlaması uygulamasını olumlu görmekteyim.” önermesine araştırmaya katılanların mesleki kıdem değişkenine göre yapılan varyans analizi sonucunda anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir ($F= 4,197$; * $p < .05$). Milli Eğitim Bakanlığı 2012 yılında 60 aylık çocukların ilkokula başlaması uygulamasını olumlu görmekteyim görüşünü 1-5 yıl mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri ($\bar{x} = 2,11$) 6-10 mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenlerine göre ($\bar{x} = 1,86$) 11 ve üzeri mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenlerine göre ($x = 1,63$) olduğu görülmektedir. Buna göre 1-5 ve 6-10 yıl mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri Milli Eğitim Bakanlığı 2012 yılında 60 aylık çocukların ilkokula başlaması uygulamasını olumlu görmekteyim görüşüne katılmadıkları görülmüştür. 11 ve üzeri mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri Milli Eğitim Bakanlığı 2012 yılında 60 aylık çocukların ilkokula başlaması uygulamasını olumlu görmekteyim görüşüne hiç katılmadıkları görülmüştür.

Tablo 18 incelendiğinde, 20. madde olan “Milli Eğitim Bakanlığı 2012 yılında 60 ay ile 72 ay arasındaki çocukların aynı sınıfta öğrenim görmelerini olumlu görmekteyim” önermesine araştırmaya katılanların mesleki kıdem değişkenine göre yapılan varyans analizi sonucunda anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir ($F= 4,826$;

*p<.05). Milli Eğitim Bakanlığı 2012 yılında 60 ay ile 72 ay arasındaki çocukların aynı sınıfta öğrenim görmelerini olumlu görmekteyim görüşünü 1-5 yıl mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri ($\bar{x}=2,16$) 6-10 mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenlerine göre ($\bar{x}=1,85$) 11 ve üzeri mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenlerine göre ($x=1,70$) olduğu görülmektedir. Buna göre 1-5 ve 6-10 yıl mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri Milli Eğitim Bakanlığı 2012 yılında 60 ay ile 72 ay arasındaki çocukların aynı sınıfta öğrenim görmelerini olumlu görmekteyim görüşüne katılmadıkları görülmüştür. 11 ve üzeri mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri Milli Eğitim Bakanlığı 2012 yılında 60 ay ile 72 ay arasındaki çocukların aynı sınıfta öğrenim görmelerini olumlu görmekteyim görüşüne hiç katılmadıkları görülmüştür.

Tablo 18 incelendiğinde, 21. madde olan “60 aylık çocukların ilkököl birinci sınıfa başlamalarının uygun olmadıklarını düşünmekteyim” önermesine araştırmaya katılanların mesleki kıdem değişkenine göre yapılan varyans analizi sonucunda anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir (F= 3,176; *p<.05). 60 aylık çocukların ilkököl birinci sınıfa başlamalarının uygun olmadıklarını düşünmekteyim görüşünü 1-5 yıl mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri ($\bar{x}=4,09$) 6-10 mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenlerine göre ($\bar{x}=4,15$) 11 ve üzeri mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenlerine göre ($x=4,57$) olduğu görülmektedir. Buna göre 1-5 ve 6-10 yıl mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri 60 aylık çocukların ilkököl birinci sınıfa başlamalarının uygun olmadıklarını düşünmekteyim görüşüne katıldıkları görülmüştür. 11 ve üzeri mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri 60 aylık çocukların ilkököl birinci sınıfa başlamalarının uygun olmadıklarını düşünmekteyim görüşüne tamamen katıldıkları görülmüştür.

Tablo 18 incelendiğinde, 26. madde olan “Sınıf öğretmenleri 60-66 aylık çocukların eğitimine yönelik hizmet içi eğitim almıştır.” önermesine araştırmaya katılanların mesleki kıdem değişkenine göre yapılan varyans analizi sonucunda anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir (F= 5,901; *p<.05). Sınıf öğretmenleri 60-66 aylık çocukların eğitimine yönelik hizmet içi eğitim almıştır görüşünü 1-5 yıl mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri ($\bar{x}=2,65$) 6-10 mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenlerine göre ($\bar{x}=2,30$) 11 ve üzeri mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenlerine göre ($x=2,07$) olduğu görülmektedir. Buna göre 1-5 ve 11 ve üzeri yıl mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri 60-66 aylık çocukların eğitimine yönelik hizmet içi eğitim almıştır görüşüne kısmen katıldıkları görülmüştür. 6-10 yıl mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri 60-66 aylık

çocukların eğitimine yönelik hizmet içi eğitim almıştır görüşüne tamamen katılmadıkları görülmüştür.

4.3. 60-72 aylık çocukların ilkokula başlama durumlarına ilişkin öğretmenlerin görüşleri.

38-69-76-78-102-110-117-124-126-144-150-168-173-184-238-263 numaralı anketlerdeki görüşlerde çocukların okula 72 aydan sonra alınması gerektiği ifade edilmiştir. Bu da gösteriyor ki öğretmenlerin çocukların erken yaşta ilkokula gönderilmesinin sıkıntıya yol açacağı, birçok araştırma gibi yaptığım araştırma da çocukların 72 aylıktan itibaren okula gönderilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

18-38-53-72-73-76-102-110-136-147-212-243-254-259-267-277-300-301-327 numaralı anketlerdeki görüşlerde 60-66 aylık çocukların okula gönderilmesi doğru olmadığı ifade edilmiştir. Sınıf öğretmenleri çocukların 60-66 aylık dönemde ilkokula gönderilmesinin doğru olmadığını ifade etmektedirler. Bu yaştaki çocukların okul öncesi eğitim kurumlarına gitmesi gerekmektedir.

16-25-33-34-58-60-76-103-136-143-147-168-191-197-212-214-228-243-260-261-262-314 numaralı anketlerdeki görüşlerde çocukların hazır bulunuşlulukları kontrol edilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Sınıf öğretmenleri çocuklar okula başlarken hazır bulunuşluk testlerine tabi tutulmalarını istemektedirler.

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırma bulgularından elde edilen sonuçlara ve önerilere yer verilmiştir.

5.1. Sonuçlar

Bu araştırmada 4+4+4 uygulayan 1 ve 2. sınıf okutan sınıf öğretmenlerinin görüşleri saptanarak, 60 aylık çocukların okula başlamaları ve 60-72 aylık çocukların aynı sınıfta bulunmalarının ortaya çıkardığı sorunları belirlemek amaçlanmıştır. Ayrıca 60-72 aylık çocukların okula adaptasyon güçlüğü ile ilgili yaşanan sorunları tespit etmek de amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 4+4+4 eğitim sistemini uygulayan Bitlis ilinde, Milli Eğitim Bakanlığı'na ait ilkokullardaki 1. ve 2. Sınıf öğretmenlerine (350 sınıf öğretmeni) anket uygulanarak yapılmıştır. Literatür taraması sonucunda, okul olgunluğu konulu öğretmenler ile yapılan yurt içi ve yurt dışı çalışmalar incelenmiş ve bu inceleme sonucunda belirlenen öğretmen anket formu, alan uzmanlarının görüşüne sunulmuştur.

5.1.1. Araştırmaya Katılanların Kişisel Bilgilerine İlişkin Sonuçlar

Araştırma İlde bulunan 902 tane 1 ve 2. Sınıf şubesindeki 350 öğretmen ile yapılmıştır. Araştırmaya katılanların % 50,3 i erkek ve % 49,7'si ise de bayandır. Araştırma Bitlis il merkezi ve bütün ilçelerinde yapılmıştır. İlin nüfus oranına göre ilçelere dağılım dengeli oluşmuştur.

Mezun olunan okul türüne göre araştırmaya katılanların, % 92,3'ü Eğitim Fakültesi'nden % 3,4'ü Eğitim Fakültesi dışındaki farklı bir fakülteden, % 4,3 ü yüksek lisans- doktora mezunudur.

Mesleki kıdem değişkenine göre araştırmaya katılanların % 51,4'ü 1-5 yıl, % 35,4'ü 6-10 yıl, 13,2'si 11 ve üzeri mesleki kıdeme sahiptir.

Sınıf mevcuduna göre araştırmaya katılanların, % 28'i 20 ve altı kişi, %61,1'i 21-30 kişi, %10,9'u 31 ve üzeri öğrenciye sahiptir.

5.1.2. 60-72 Aylık Çocukların İlkokula Başlama Durumlarına İlişkin 1 ve 2. Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine İlişkin Sonuçlar

5.1.2.1. Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin 60-72 aylık çocukların gelişim durumlarına ilişkin görüşlerine ilişkin sonuçlar

- Sınıf öğretmenlerinin 60-72 aylık çocukların gelişim evrelerine büyük oranda yeterli oranda bilgiye sahip oldukları görülmüştür.
- Okula başlamak için çocuğun zihinsel, bedensel, duygusal ve sosyal açıdan bir olgunlaşmayı gerektirmesi, sınıf öğretmenlerince büyük oranda kabul ettiği görülmüştür.
- 60-72 aylık çocukların büyük kas ve küçük kas gelişimi ilkokula başlaması için yeterli olması görüşüne sınıf öğretmenlerinin kısmen katıldıkları görülmüştür.
- Ülkemizde, çocukların ilkokula hazır oluşları, takvim yaşı baz alınarak yapılması doğru bir uygulamadır görüşüne sınıf öğretmenlerinin kısmen katıldıkları görülmüştür.
- Bazı ülkelerde olduğu gibi birinci sınıfa başlayacak çocukların hem takvim yaşına hem de diğer gelişim düzeylerine bakılmalıdır görüşüne sınıf öğretmenlerinin tamamen katıldıkları görülmüştür.
- Çocuğun okula başlayıp başlamamasına karar verirken; takvim yaşına dayalı olma yanında, davranış yaşını (fiziksel, sosyal, duygusal, bilişsel ve öz bakım alanlarının düzeyi) bilmenin, daha önemli olduğunu düşünmekteyim görüşünü sınıf öğretmenlerinin tamamen destekledikleri görülmüştür.

- Okul öncesi eğitimi almış çocukların büyük ve küçük kas gelişimleri daha iyi düzeydedir görüşe sınıf öğretmenlerinin tamamen katıldıkları görülmüştür.
- Aileler okula başlarken çocuklarının gelişimi (fiziksel, bilişsel vb.) ile ilgili yeterli bilgiye sahiptirler görüşüne sınıf öğretmenlerinin katılmadıkları görülmüştür.
- Çocuk okula başladığında yaşlarının boy ve kilosuna yakın bir düzeye ulaşmamışsa, bu durum onun için bir takım sorunlar ortaya çıkarmaktadır görüşüne sınıf öğretmenlerinin katıldıkları görülmüştür.
- 60-72 aylık çocuklar, öğretmenin söylediklerini yeterince anlamamaktadırlar görüşüne sınıf öğretmenlerinin katıldıkları görülmüştür.

5.1.2.2. Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin 60-72 aylık çocukların ilkokula uyumuna ilişkin görüşlerine ilişkin sonuçlar

- İlkokulda uygulanan eğitim programları bu yaş grubuna uygundur görüşüne sınıf öğretmenlerinin kısmen katıldıkları görülmüştür.
- 60-72 aylık çocuklar okula gelirken isteklidirler görüşüne sınıf öğretmenlerinin kısmen katıldıkları görülmüştür.
- 60-72 aylık çocuklar arkadaş edinmede zorluk yaşamaktadırlar görüşüne sınıf öğretmenlerinin kısmen katıldıkları görülmüştür.
- 60-72 aylık çocuklar öğretmenler ile iletişime geçmekte zorlanmaktadırlar görüşüne sınıf öğretmenlerinin katıldıkları görülmüştür.
- 60-72 aylık çocuklar okul ortamına çabuk alışamadıkları görülmektedir görüşüne sınıf öğretmenlerinin katıldıkları görülmüştür.
- 60-72 aylık çocuklar okul kurallarına uymakta zorlanmaktadırlar görüşüne sınıf öğretmenlerinin katıldıkları görülmüştür.
- 60-72 aylık çocuklar ders programlarına uymakta zorlanmaktadırlar görüşüne sınıf öğretmenlerinin katıldıkları görülmüştür.

- 60-72 aylık çocuklar ailelerinden ayrılmaktan dolayı uyum sorunları yaşamaktadırlar görüşüne katıldıkları görülmüştür.
- 60-72 aylık çocuklar yazmakta zorlanmaktadırlar görüşüne sınıf öğretmenlerinin katıldıkları görülmüştür.
- 60-72 aylık çocuklar kendilerini rahatça ifade edememektedirler görüşüne sınıf öğretmenlerinin katıldıkları görülmüştür.
- 60-72 aylık çocuklar öz bakım becerilerini rahatlıkla yapabilmektedirler görüşüne sınıf öğretmenlerinin kısmen katıldıkları görülmüştür.
- İlkokul birinci sınıfta uygulanan uyum programı öğrencilerin seviyelerine uygundur görüşüne sınıf öğretmenlerinin kısmen katıldıkları görülmüştür.
- MEB tarafından gönderilen 1. sınıf uyum dönemi ders-çalışma kitaplarını yeterli görmekteyim görüşüne sınıf öğretmenlerinin katılmadıkları görülmüştür.
- MEB tarafından gönderilen 1. sınıf uyum dönemi ders-çalışma kitaplarındaki resimler eğitimseldir görüşüne sınıf öğretmenlerinin kısmen katıldıkları görülmüştür.
- 60-72 aylık çocuklarda tuvalet problemi, sürekli ağlama ve aşırı oyun oynama isteği gibi durumlarla karşılaşmaktayım görüşüne sınıf öğretmenlerinin katıldıkları görülmüştür.

5.1.2.3. Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin 60-72 aylık çocukların ilkokulda öğretim sürecine ilişkin görüşlerine ilişkin sonuçlar

- Bir sınıf öğretmenin 60- 66 aylık çocukların seviyesine inebiliyorum görüşüne sınıf öğretmenlerinin katıldıkları görülmüştür.
- Bir sınıf öğretmeni olarak 66- 72 aylık çocukların seviyesine inebiliyorum görüşüne sınıf öğretmenlerinin katıldıkları görülmüştür.
- Bir sınıf öğretmeni olarak bu yaş dönemindeki öğrencilerin ihtiyaçlarını bilmekteyim görüşüne sınıf öğretmenlerinin katıldıkları görülmüştür.

- Temel eğitim yaşamı başarılı olan bir öğrencinin daha sonraki öğrenim yaşamları da başarılı olacaktır görüşüne sınıf öğretmenlerinin tamamen katıldıkları görülmüştür.
- Öğrencilerin ilkokul dönemine iyi bir başlangıç yapabilmeleri için aynı yaş grubu içinde olmaları gerekmektedir görüşüne sınıf öğretmenlerinin tamamen katıldıkları görülmüştür.
- Öğrencilerin ayrı yaş gruplarının aynı sınıfta öğrenim görmeleri sıkıntı oluşturmaktadır görüşüne sınıf öğretmenlerinin tamamen katıldıkları görülmüştür.
- İlkokul 1. sınıfta yaşanacak olası bir başarısızlık çocuğun akademik benlik tasarımını olumsuz etkiler görüşüne sınıf öğretmenlerinin tamamen katıldıkları görülmüştür.
- Milli Eğitim Bakanlığı 2012 yılında 60 aylık çocukların ilkokula başlaması uygulamasını olumlu görmekteyim görüşüne sınıf öğretmenlerinin katılmadıkları görülmüştür.
- Milli Eğitim Bakanlığının 2012 yılında 60 ay ile 72 ay arasındaki çocukların aynı sınıfta öğrenim görmelerini uygun bulan uygulamasını olumlu görmekteyim görüşüne sınıf öğretmenlerinin katılmadıkları görülmüştür.
- 60 aylık çocukların ilkokul birinci sınıfa başlamalarının uygun olmadıklarını düşünmekteyim görüşüne sınıf öğretmenlerinin katıldıkları görülmüştür.
- İki ayrı yaş grubunun aynı sınıfta eğitim almalarının sıkıntılara sebep olduğunu düşünmekteyim görüşüne sınıf öğretmenlerinin tamamen katıldıkları görülmüştür.
- Sınıf öğretmeni olarak aynı sınıfta iki ayrı yaş grubuna eğitim vermekte zorlanmaktayım görüşüne sınıf öğretmenlerinin katıldıkları görülmüştür.
- 60-66 aylık çocukların anaokullarına gönderilmesini daha uygun görmekteyim görüşüne sınıf öğretmenlerinin tamamen katıldıkları görülmüştür.

- Sınıf öğretmenleri 60-66 aylık çocukların eğitimine yönelik hizmet içi eğitim almıştır görüşüne sınıf öğretmenlerinin katılmadıkları görülmüştür.

5.1.3. Araştırmaya Katılanların Cinsiyet Değişkenine Göre 60-72Aylık Çocukların İlkokula Başlama Durumlarının İncelenmesine İlişkin Görüşlerine İlişkin Sonuçlar

- Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin cinsiyet değişkenine göre 60-72 aylık çocukların gelişim durumlarına ilişkin görüşler sonucunda yapılan t testi sonucunda $*p<.05$ düzeyinde hiçbir maddede anlamlı bir fark bulunmadığı görülmüştür.
- Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin cinsiyet değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokula uyumuna ilişkin genel görüşler sonucunda yapılan t testi sonucunda $*p<.05$ düzeyinde hiçbir maddede anlamlı bir fark bulunmadığı görülmüştür.
- Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin cinsiyet değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokulda öğretim sürecine ilişkin genel görüşler sonucunda yapılan t testinde üç maddede $*p<.05$ düzeyinde anlamlı farkın olduğu görülmüştür. Diğer maddelerde ise cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmadığı görülmüştür.
- Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin cinsiyet değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokulda öğretim sürecine ilişkin genel görüşler sonucunda Milli Eğitim Bakanlığı 2012 yılında 60 ay ile 72 ay arasındaki çocukların aynı sınıfta öğrenim görmelerini bayan öğretmenlerin erkek öğretmenlere göre daha fazla reddettikleri ve kabul etmedikleri görülmüştür.
- Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin cinsiyet değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokulda öğretim sürecine ilişkin genel görüşler sonucunda iki ayrı yaş grubunun aynı sınıfta eğitim almalarının sıkıntılara sebep olduğunu düşünmekteyim görüşünü bayan öğretmenlerin erkek öğretmenlere göre daha fazla kabul ettikleri görülmüştür.

- Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin cinsiyet değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkökulda öğretim sürecine ilişkin genel görüşler sonucunda sınıf öğretmeni olarak aynı sınıfta iki ayrı yaş grubuna eğitim vermekte zorlanmaktayım görüşünü bayan öğretmenlerin erkek öğretmenlere göre daha fazla kabul ettikleri görülmüştür.

5.1.4. Araştırmaya Katılanların Sınıf Mevcudu Değişkenine Göre 60-72 Aylık Çocukların İlkokula Başlama Durumlarının İncelenmesine İlişkin Görüşlerine İlişkin Sonuçlar

- Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin sınıf mevcudu değişkenine göre 60-72 aylık çocukların gelişim durumlarına ilişkin görüşleri sonucunda yapılan tek yönlü varyans analizinde, 2 maddede $*p<.05$ düzeyinde anlamlı farkın olduğu görülmüştür. Diğer maddelerde ise sınıf mevcudu değişkenine göre anlamlı bir fark görülmemiştir.
- Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin sınıf mevcudu değişkenine göre 60-72 aylık çocukların gelişim durumlarına ilişkin görüşleri sonucunda 60-72 aylık çocukların küçük kas gelişimi ilkökula başlaması için yeterlidir görüş maddesine sınıf mevcudu 31 ve üzeri olan öğretmenlerin daha çok destek verdikleri görülmüştür.
- Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin sınıf mevcudu değişkenine göre 60-72 aylık çocukların gelişim durumlarına ilişkin görüşleri sonucunda 60-72 aylık çocuklar, öğretmenin söylediklerini yeterince anlamamaktadırlar görüşüne 21-30 - 31 ve üzeri sınıf mevcudu olan öğretmenlerin bu görüşü daha fazla destekledikleri 20 ve altı sınıf mevcudu olan öğretmenlerin kısmen katıldıkları görülmüştür.
- Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin sınıf mevcudu değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkökula uyumuna ilişkin genel görüşleri sonucunda anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için tek yönlü varyans analizi uygulanmıştır. Yapılan tek yönlü varyans analizi sonucunda, bir maddede $*p<.05$ düzeyinde anlamlı farkın olduğu görülmüştür. Diğer maddelerde ise sınıf mevcudu değişkenine göre anlamlı bir fark görülmemiştir.

- Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin sınıf mevcudu değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokula uyumuna ilişkin genel görüşleri sonucunda 60-72 aylık çocuklar kendilerini rahatça ifade edememektedirler görüşüne 21-30 - 31 ve üzeri sınıf mevcudu olan öğretmenlerin bu görüşü daha fazla destekledikleri 20 ve altı sınıf mevcudu olan öğretmenlerin daha az destekledikleri görülmüştür.
- Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin sınıf mevcudu değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokulda öğretim sürecine ilişkin genel görüşleri sonucunda anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için tek yönlü varyans analizi uygulanmıştır. Yapılan tek yönlü varyans analizi sonucunda, *p<.05 düzeyinde anlamlı farkın olmadığı görülmüştür.

5.1.5. Araştırmaya Katılanların Mesleki Kıdem Değişkenine Göre 60-72Aylık Çocukların İlkokula Başlama Durumlarının İncelenmesine İlişkin Görüşler

- Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin mesleki kıdem değişkenine göre 60-72 aylık çocukların gelişim durumlarına ilişkin görüşleri sonucunda anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için tek yönlü varyans analizi uygulanmıştır. Yapılan tek yönlü varyans analizi sonucunda, bir maddede *p<.05 düzeyinde anlamlı farkın olduğu görülmüştür. Diğer maddelerde ise sınıf mevcudu değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmamıştır.
- Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin mesleki kıdem değişkenine göre 60-72 aylık çocukların gelişim durumlarına ilişkin görüşleri sonucunda çocuk okula başladığında yaşlılarının boy ve kilosuna yakın bir düzeye ulaşmamışsa, bu durum onun için bir takım sorunlar ortaya çıkarmaktadır görüşüne 1-5 yıl mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri daha çok sorun yaşadığını görülmüştür. Mesleki kıdem arttıkça tespit oranının düştüğü görülmüştür.
- Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin mesleki kıdem değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokula uyumuna ilişkin genel görüşleri sonucunda, anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için tek yönlü varyans analizi yapılmış ve iki maddede *p<.05 düzeyinde anlamlı farkın olduğu

görülmüştür. Diğer maddelerde ise mesleki kıdem değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmamıştır.

- Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin mesleki kıdem değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokula uyumuna ilişkin genel görüşleri sonucunda ilkokulda uygulanan eğitim programları bu yaş grubuna uygundur görüşüne 1-5 yıl mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri kısmen destekledikleri, 6-10 ve 11 ve üzeri mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenlerinin katılmadıkları görülmüştür.
- Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin mesleki kıdem değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokula uyumuna ilişkin genel görüşleri sonucunda 60-72 aylık çocuklar okula gelirken isteklidirler görüşüne 1-5 yıl mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri kısmen desteklemişlerdir. 6-10 ve 11 ve üzeri mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenlerinin katılmadıkları görülmüştür.
- Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin mesleki kıdemleri değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokulda öğretim sürecine ilişkin genel görüşleri sonucunda yapılan tek yönlü varyans analizinde, beş maddede $*p<.05$ düzeyinde anlamlı farkın olduğu görülmüştür. Diğer maddelerde ise sınıf mevcudu değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmamıştır.
- Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin mesleki kıdemleri değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokulda öğretim sürecine ilişkin genel görüşleri sonucunda 1-5 ve 6-10 yıl mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri çocukların seviyesine inebiliyor görüşüne katıldıkları görülmüştür. 11 ve üzeri mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri çocukların seviyesine inebiliyor görüşüne kısmen katıldıkları görülmüştür.
- Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin mesleki kıdemleri değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokulda öğretim sürecine ilişkin genel görüşleri sonucunda 1-5 ve 6-10 yıl mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri Milli Eğitim Bakanlığı 2012 yılında 60 aylık çocukların ilkokula başlaması uygulamasını olumlu görmekteyim görüşüne katılmadıkları görülmüştür. 11 ve üzeri mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri Milli Eğitim Bakanlığı

2012 yılında 60 aylık çocukların ilkokula başlaması uygulamasını olumlu görmekteyim görüşüne hiç katılmadıkları görülmüştür.

- Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin mesleki kıdemleri değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokulda öğretim sürecine ilişkin genel görüşleri sonucunda 1-5 ve 6-10 yıl mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri Milli Eğitim Bakanlığı 2012 yılında 60 ay ile 72 ay arasındaki çocukların aynı sınıfta öğrenim görmelerini olumlu görmekteyim görüşüne katılmadıkları görülmüştür. 11 ve üzeri mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri Milli Eğitim Bakanlığı 2012 yılında 60 ay ile 72 ay arasındaki çocukların aynı sınıfta öğrenim görmelerini olumlu görmekteyim görüşüne hiç katılmadıkları görülmüştür.
- Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin mesleki kıdemleri değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokulda öğretim sürecine ilişkin genel görüşleri sonucunda 1-5 ve 6-10 yıl mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri 60 aylık çocukların ilkokul birinci sınıfa başlamalarının uygun olmadıklarını düşünmekteyim görüşüne katıldıkları görülmüştür. 11 ve üzeri mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri 60 aylık çocukların ilkokul birinci sınıfa başlamalarının uygun olmadıklarını düşünmekteyim görüşüne tamamen katıldıkları görülmüştür.
- Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin mesleki kıdemleri değişkenine göre 60-72 aylık çocukların ilkokulda öğretim sürecine ilişkin genel görüşleri sonucunda 1-5 ve 11 ve üzeri yıl mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri 60-66 aylık çocukların eğitimine yönelik hizmet içi eğitim almıştır görüşüne kısmen katıldıkları görülmüştür. 6-10 yıl mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri 60-66 aylık çocukların eğitimine yönelik hizmet içi eğitim almıştır görüşüne tamamen katılmadıkları görülmüştür.

Abant İzzet Baysal Üniversitesinde Ayşe Nur Kutluca Canbulat'ın (2013) 2. Ulusal Eğitim Programları ve Öğretim Kongresinde “Okul Öncesi ve Sınıf Öğretmenlerinin 60-72 Çocukların Okula Hazır Bulunuşluklarına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi” bildirisinde araştırmanın çalışma grubu, Bolu il merkezinde, MEB’de

görev yapan okulöncesi ve sınıf öğretmenleri arasından tesadüfi örnekleme yöntemi ile seçilen (10 okul öncesi öğretmeni, 10 sınıf öğretmeni) 20 öğretmenden oluşturmuştur. Görüşülen okul öncesi ve sınıf öğretmenlerinin büyük kısmı 60-72 aylık öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerinin okul öncesi eğitim programlarına daha uygun olduğunu belirtmişler ayrıca kendilerini bu yaş grubunun eğitim ve öğretimini üstlenmek için yeterli bulmadıklarını ifade etmişlerdir. Yaptığım araştırmanın sonuçlarında bu yaş grubundaki çocukların okul öncesi eğitim kurumlarına devam etmesi gerektiği görülmüştür. Araştırmamla bu araştırma aynı sonuçları vermiştir.

Ülkü (2007), 2006-2007 eğitim-öğretim yılında, Adana ilinde, anasınıfı veli ilköğretim 1. sınıfa devam eden çocukların velileri ve öğretmenlerinin, çocukların okul olgunluğu hakkındaki görüşlerinin incelenmesi ile ilgili tez çalışması yapılmıştır. Öğretmenlerinin ilköğretime hazırlık aşamasında yaptıkları çalışmalar; anasınıfı öğretmenlerinde ilköğretime hazırlık çalışmaları, 1. Sınıf öğretmenlerinde ise, çocukları okula alıştırmak için planlanan oryantasyon çalışmaları olmuştur. Anasınıfı ve sınıf öğretmenleri ilköğretime hazırlık aşamasında çocukların yaş ve gelişimlerinin önemli olduğunu vurgulamışlardır. Yaptığım araştırmanın sonuçlarında bu yaş grubundaki çocukların takvim yaşı ve gelişim yaşlarının dikkate alınması gerektiği ve çocukların okula başlamak için hazır olmaları gerektiği görülmüştür. Araştırmamla bu araştırma arasında benzer sonuçları vermiştir.

McBryde, Ziviani ve Cuskelly 2004'te yaptığı, "Okul olgunluğu ve bu kararı verirken etkileyen faktörler" adlı çalışmada ilkokula hazırlık aşamasında ailenin ve okulöncesi öğretmenlerinin çok büyük etkisi olup olmadığı ve bu aşamadaki kararların bu kişiler tarafından nasıl verildiği araştırılmıştır. Bu çalışmada ev ve gelişimsel çevresi göz önünde bulundurulmuş 215 okulöncesi çocuk (ortalama 62.2 ay) baz alınmıştır. Anne baba ve öğretmenler her çocuk için davranış, mizaç ve istek ile ilgili okul olgunluğu anketini cevaplamışlardır ve algıları ayrı ayrı analiz edilmiştir. Sonuçlar, kronolojik adapte edilebilirliğin, iyi geliştirilen sosyal becerilerin ve yeteneğin tamamlanmasının önemli olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca ebeveynlerin de, çocukların okul olgunluklarını etkilediği ve okula başlama konusunda söz sahibi oldukları da ortaya çıkmıştır. (McBryde, ve ark. , 2004). Yaptığım araştırmanın sonuçlarında bu yaş grubundaki çocukların gelişim yaşlarının dikkate alınması gerektiği ve çocukların

gelişimlerinde ailelerin bilgi sahibi olmaları gerektiği görülmüştür. Araştırmamla bu araştırma arasında benzer sonuçları vermiştir

Sonuç olarak 60-72 aylık çocukların gelişim durumları incelendiğinde okula başlamada takvim yaşının yeterli olmadığı bunun yanında zihinsel, sosyal, bedensel, duygusal açıdan olgunlaşması gerektiği, okul öncesi eğitime devam eden çocukların daha başarılı oldukları ve ailelerin çocuk gelişimi hakkında bilgilendirilmesi gerektiği görülmüştür.

60-72 aylık çocukların okula uyum konusunda öğretmenleri ve arkadaşlarıyla iletişim sıkıntısı yaşadıkları, ailelerinden zor ayrıldıkları, yazma becerisi ve kendini ifade becerisi konusunda zorlandıkları, 1. Sınıf uyum kitapları ve 1. Sınıf programının çocukları zorladığı, bu yaştaki çocukların özbakım becerilerini yapamadıkları görülmüştür.

60-72 aylık çocukların öğretim sürecinde sınıf öğretmenlerinin çocukların seviyesine indiği ve çocukların ihtiyaçlarını bildikleri, bu dönemdeki çocukların okula iyi başlamaları gelecekteki eğitimlerini etkilediğini, sınıflarda aynı yaş grubunun bulunması gerektiği, 2012'de uygulanan ayrı yaş grubunun aynı sınıfta bulunmasının sıkıntılara sebep olduğu, 60 aylık çocukların anasınıfına gitmesi gerektiği görülmüştür.

Ayrıca ilkokula başlarken okul olgunluk testleri ile öğrencilerin hazır bulunuşluk durumlarının değerlendirilmesi gerektiği ortaya çıkmıştır.

5.2. Öneriler

Bu araştırma 60-72 aylık çocukların ilkokula başlama durumları ile ilgili sınıf öğretmenlerinin görüşleri diğer araştırmalara örnek teşkil edecektir. 60- 72 aylık çocukların ilkokula başlama durumları ile ilgili sorunların giderilebilmesi için yapılacak araştırmalara ve uygulamalara yönelik önerilere yer verilmiştir.

5.2.1. Yapılacak Araştırmalara Yönelik Öneriler

- Yapılan bu araştırmanın benzeri başka illerde, bölgelerde veya Türkiye genelini kapsayacak şekilde geniş bir şekilde ele alınabilir.

- 60- 72 aylık çocukların okula hazır olmaları ile ilgili anasınıfı öğretmenlerinin görüşlerini kapsayacak şekilde bir araştırma yapılabilir.
- 60-72 aylık çocukların ailelerinin yaşadıkları sıkıntıları tesbit edecek bir araştırma yapılabilir.
- 60-72 aylık çocukların okula hazır olup olmamasıyla ilgili değerlendirmelerin neler olduğu konusunda araştırma yapılabilir.
- 60-72 aylık çocukların ailelerinin çocuklarını bilinçlendirme adına ilkokula nasıl hazır hale getirmeleri gerektiği ile ilgili bir araştırma yapılabilir.

5.2.2. Uygulamaya Yönelik Öneriler

- Çocukların okula hazır olup olmadığını ölçen hazır bulunuşluk ile ilgili eğitimler okul öncesi öğretmenlere ve sınıf öğretmenlerine verilebilir.
- Çocuklar ilkokula başlamadan hazır bulunuşluk testinden geçirilip bu sonuçlara göre ilkokula başlatılması sağlanabilir.
- Milli Eğitim Bakanlığının öğrencilerin okula hazır bulunuşluğu konusunda bütün öğrencilere zorunlu bir değerlendirme yapılması sağlanabilir.
- Çocuklar ilkokula başlamadan uyum ile ilgili çalışmalara ailelerin katılımı sağlanabilir.
- Çocukların okul olgunluğu konusunda rehber öğretmenlerin gerekli eğitimleri vermesi sağlanabilir.

KAYNAKÇA

- Acarlar, F. (1994), Okulöncesi Eğitimcileri İçin El Kitabı, Editör: Prof. Dr. Şule Bilir. Ya-Pa Yayınları, İstanbul. s. 176-180.
- AÇEV (1999). Çok Geç Erken Çocukluk Eğitiminin Önemi üzerine Düşünceler ve Öneriler İstanbul : AÇEV.
- Aktan Kerem, E. (2001), “Okul Öncesi Dönem Çocuklarında Okuma Gelişimi ve Okumaya Hazırlık Programının Etkisinin Değerlendirilmesi”, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İlköğretim Ana Bilim Dalı, Okul Öncesi Öğretmenliği Bilim Dalı, İstanbul.
- Arı, R. (2008). Eğitim Psikolojisi (4. Basım). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Ardıç, A. (2005), Öğretime Hazır Oluşluk Kavramı, Değerlendirilmesi ve Değerlendirme Yaklaşımları, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi’nde yapılan sunum, Ankara, 2006.
- Ayhan, Ş. (1998).İlkokul öğretmenlerinin okul öncesi eğitimi ile ilgili düşünceleri ve okul öncesi eğitimden beklentileri. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Balkaya, İ. Ve Tuğrul, B. (1998). Anaokuluna Yeni Başlayan Çocukların Okula Uyum Süreçlerinin Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi. Hacettepe Üniversitesi Ev Ekonomisi Yüksek Okulu Yayınları. No:2 Araştırma Serisi:2, ANKARA.
- Bekman, S. (2000), Eşit Fırsat. Anne-Çocuk Eğitim Programı’nın Değerlendirilmesi, AÇEV Yayınları-12. İstanbul. s.11-13.
- Bilir, A. (2005), “İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin Özellikleri ve İlk Okuma Yazma Öğretimi”, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, Yıl:2005, Cilt:38, Sayı:1, (s.87-100).

- Bilgili, F., Yurtal, F. (2009). İlköğretim Birinci Sınıflara Uygulanan Eğitim-Öğretim Hazırlık Çalışmalarının Değerlendirilmesi. Milli Eğitim Dergisi, 181, 277–287.
- Binbaşıoğlu, C. (1995). Eğitim Psikolojisi. Ankara: Yargıcı Matbaası.
- Brostrom, S. (2000). Transition to school. (ERIC Document Number: 445814)
- Can, Gürhan, Editör (2001), Gelişim ve Öğrenme, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları No: 712.
- Canbulat Kutluca, A. N. (2013), Abant İzzet Baysal Üniversitesinde 2. Ulusal Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi “Okul Öncesi ve Sınıf Öğretmenlerinin 60-72 Çocukların Okula Hazır Bulunuşluklarına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi” bildirisi, Bolu
- Child Trends. (2001), “School Readiness: Helping Communities Get Children Ready for School and Schools Ready for Children”, ResearchBrief.Washington, D.C.: Child Trends. www.childtrends.org adresinden 11.04.2006 tarihinde alınmıştır.
- Çataloluk, C. (1994), “Farklı sosyo - ekonomik ve kültürel ortamlarda yetişen çocukların okul olgunluğu açısından karşılaştırılması”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Çelenk, S. (2003), “İlkokuma-Yazma Öğretiminde Kuluçka Dönemi”, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, cilt: 36, sayı: 1-2.
- Çetinkaya, Ç. (2006). Türkiye’de Okul Öncesi Eğitimin Tarihsel Gelişimi Ve Bugünkü Durumu. Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Çıkrıkçı, S. (1999), “Ankara İl Merkezindeki Resmi Banka Anaokullarına Devam Eden 5-6 Yaş Çocuklarının Okul Olgunluğu İle Aile Tutumu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara.

- Dere, H. ve Poyraz, H. (2001), "Okul Öncesi Eğitimin İlke ve Yöntemleri, Anı Yayınları, Ankara. s. 160-187.
- Doğuş Okullar Grubu Rehberlik Servisi (2006), "İlk Olgunluk Deneyimi; Okul Olgunluğu", Çoluk Çocuk Dergisi 2006/6, Sayı:61 (s.10-11).
- Esas pehlivan, M. (2006), "Okulöncesi Eğitim Kurumuna Gitmiş ve Gitmemiş 78 ve 68 Aylık Çocukların Okula Hazır bulunuşluklarının Karşılaştırılması", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İlköğretim Ana Bilim Dalı, Okul Öncesi Öğretmenliği Bilim Dalı, İstanbul.
- Erbay, E. (2008). Okul Öncesi Eğitimi Alan ve Almayan İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Becerilere Sahip Olma Düzeyleri, Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.
- Gaag, J.V.D. (2006), İnsani Kalkınmanın Ekonomisi (7 Çok Geç!), AÇEV İstanbul Sunusu, İstanbul, Şubat 2006.
- Gülay, H. (2010). Okul Öncesi Dönemde Akran İlişkileri, Pegem Akademi, Ankara.
- Güler, T. (2010). Okul Öncesi Eğitiminden İlköğretime Geçiş. İ., Diken, (Ed.). Erken Çocukluk Eğitimi. Ankara: Pegem Akademi.
- Güneş, F. (2004), Çocuklarda Okuma İlgisi ve Kitap Seçimi, Çoluk Çocuk Dergisi 2004/3, Sayı:36, (s.12-13).
- Haktanır, G. (2002), Okulöncesinden İlkokula Geçiş Etkileyen Bazı Faktörler, OMEP Avrupa Bölge Toplantısında Sunulan Bildiri, 25-27 Nisan 2002 Gothenburg/Sweden.
- Kagan, SharonLynn, Evelyn Moore, and Sue Bredekamp, eds. (1995), Reconsidering Children's Early Development and Learning: Toward Common Viewsand Vocabulary, National Education Goals Panel, Goal 1Technical Planning Group on Readiness for School. Washington, D.C.: U. S.Government Printing Office, www.negp.gov/reports/child-ea.htm adresinden11. 04. 2006 tarihinde alınmıştır.

- Kağıtçıbaşı, Ç. (1991). Eğitimde nitelik geliştirme. Eğitimde Arayışlar 1. Sempozyumu Bildiri Metinleri. İstanbul: Kültür Koleji Yayınları No:1, 41-45.
- Kandır, A. (2003), Gelişimde 3-6 Yaş “Çocuğum Büyüyor”, Morpa KültürYayınları, 1. Baskı. İstanbul.
- Katz, L. (1991), “Readiness: Childrenand Schools”,<http://ceep.crc.uiuc.edu/index.htm> sitesinden 24.05.2006 tarihinde alınmıştır.
- Katz, L. (2004). What is basic to all of our children: A contemporary perspective. OMEP 2003 Dünya Konsey Toplantısı ve Konferansı, Bildiri Kitabı, s. 20-34, İstanbul: Ya-Pa Yayınları.
- Kılıç, Z. (2008). İlköğretim Birinci Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine Göre Okul Öncesi Eğitim Alan Ve Almayan Öğrencilerin Gelişim Becerilerinin Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi. Beykent Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kim, J. , Murdock, T. , Choi, D. (2005), “Investigation of parents' beliefs about readiness for kindergarten: An examination of National Household Edacation Survey” , Educational Research Quarterly, Vol. 29.2, No.3-17.
- McBryde, C. , Ziviani, J. , Cuskelly, M. (2004), “School readiness and factors that influence decision making”, Occupational Therapy International, 11(4), 193-208.
- McAllister, C.L.,Patrick C. ,Wilson B L., and Jennifer, BA. (2005), “Comeand Take a Walk”: ListeningtoEarlyHead Start Parents on School-Readinessas a Matter of Child, Family, and Community Health, April 2005, Vol 95,No. 4 American Journal of Public Health 617-625.
- Milli Eğitim Bakanlığı (1998). Milli Eğitim İle İlgili Bilgiler. Ankara: MEB Yayınları.
- M.E.B. (2002), T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Okulöncesi Eğitimi Genel Müdürlüğü Okul Öncesi Eğitim Programı, Kılavuz Kitap, Meb Yayınevi. 2002.

- M.E.B. (2006), T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Okulöncesi Eğitimi Genel Müdürlüğü Okul Öncesi Eğitim Programı, Kılavuz Kitap, Editör, Prof.Dr. Tanju Gürkan ve Prof. Dr. Gelengül Haktanır, Meb Yayınevi. 2006.
- Metin, N. (2001), “0-6 Yaş Çocuğunun Gelişimsel Özellikleri”, <http://www.suvak.org.tr/pdf/aileokulu/3%2006%20Yas%20Grubunda%20Gelisimsel%20Ozellikler%20ve%20Izlem.pdf> adresinden 05.04.2007 tarihinde alınmıştır.
- National Education Goals Panel. (1997), Special Early Childhood Report, Washington, D.C.: U. S. Government Printing Office, www.negp.gov/publications adresinden 11.04.2006 tarihinde alınmıştır.
- Okday, A. (1982), Okulöncesi Dönemde Öğrenme ve Okumaya Hazırlıklı Olmak, Eğitim ve Bilim Dergisi, 39-1982. s.11-18.
- Okday, (1984). Okulöncesi Eğitim ve Türkiye’de Okulöncesi Kurumlar. İstanbul:Aile ve Çocuk Yıllık Dergi. Ak Yayınları
- Okday, A. (1997). Çocuk ve Okul. Ankara: Başbakanlık Basımevi
- Okday, A. (1999). Yaşamın sihirli yılları: Okul öncesi dönem. İstanbul: Epsilon Yayınları.
- Okday, A. (2000), Yaşamın Sihirli Yılları: Okul Öncesi Dönem, İstanbul: Epsilon Yayınları, 2. Baskı.
- Okday, A. (2001), Ana-Baba Okulu, İstanbul: Remzi Kitabevi, 9. Basım. (s. 39-50).
- Okday, A. ve Unutkan, Ö.P. (2003). İlköğretime hazır oluş ve okul öncesi eğitimle ilköğretimin karşılaştırılması. Gelişim ve Eğitimde Yeni yaklaşımlar. (Yay.Haz. Müzeyyen Sevinç). İstanbul: Morpa Kültür Yayınları, 145-153.
- Okday, A. (2003), “Türkiye’de Erken Çocukluk Eğitiminin Dünü, Bugünü,Geleceği”, OMEP World Counciland Conference’de Sunulan Bildiri, 5-11Ekim Kuşadası/Türkiye.

- Okday, A. (2005), Erken Çocuklukta Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar(Yayıma Hazırlayan Doç. Dr. Müzeyyen Sevinç), 21. Yüzyıla Girerken Dünyada Yaşanan Değişimler ve Erken Çocukluk Eğitimi, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul, 2005. s. 18-30.
- Okday A. Ve Unutkan Ö. P. (2005), Erken Çocuklukta Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar (Yayıma Hazırlayan Doç. Dr. Müzeyyen Sevinç), İlköğretime Hazır Oluş ve Okul Öncesi Eğitimle İlköğretimin Karşılaştırılması, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul, 2005. s. 145-155.
- Okday A. Ve Unutkan Ö. P. (2006), Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Geliştirilmesi ve Standardizasyonu, 1. Uluslararası Okul Öncesi Eğitim Kongresi (Bildiri), Bildiri Kitabı (Yayıma Hazırlayanlar Oya Ramazan, Kadriye Efe, Gülçin Güven) 1. Cilt, Ya-Pa Yayınları, İstanbul. s. 336-352.
- Oğuzkan, Ş., Oral G. (2002). Okul Öncesi Eğitimi. İstanbul: M.E. B Yayınları
- Ömeroğlu, E. , Can Yaşar, M. (2004), “Ağaç Yaşken Eğiliyor, Okul Öncesi Eğitim”, Görüş Dergisi TÜSİAD Yayınları, Haziran 2004 (s. 74-80).
- Özdemir Kılıç, G. (2004), “Ailesiyle Birlikte Yaşayan ve Çocuk Yuvasında Kalan Çocukların Görsel Algılama Davranışı ile Okul Olgunluğu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi”, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ev Ekonomisi Ana Bilim Dalı, Ankara.
- Öztürk, A. (2008). Okul Öncesi Eğitimin İlköğretim 1. ve 3. Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Becerilerine Etkisinin İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Polat Unutkan, Ö. (2006) “İlköğretim 1. Sınıfa Başlarken: Çocuk-Öğretmen ve Anne Baba”, İlköğretime Yeniden Bir Bakış, Yayıma Hazırlayanlar: Prof. Dr. Oktay-Dr. Özgül Polat Unutkan, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul, 10-11.
- Polat Unutkan, Ö. (2006). Okul Öncesi İlköğretime Hazırlık. İstanbul: Morpa Yayınları.

- Polat, Unutkan, Ö. (2006). A Study of Pre-School Children's School Readines Related to Scientific Thinking Skills. Turkish Online Journal of Distance Education-TOJDE July 2006 ISSN 1302-6488 Volume: 7 Number: 4 Article: 6.
- Senemoğlu, N. (2005), Gelişim, Öğrenme ve Öğretim, Kuramdan Uygulamaya, Gazi Yayınları, 12. Baskı. Ankara.
- Sevinç, M. (2005), Erken Çocuklukta Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar(Yayıma Hazırlayan Doç. Dr. Müzeyyen Sevinç), 'Dil Gelişimi ve İlköğretime Hazırlık.&Okul Öncesi Dönemde Okuma Yazma Kavramlarının Gelişimi', Morpa Kültür Yayınları, İstanbul, 2005 (s. 169-183).
- Sharp, C. (1998), "Age Of Starting School and The Early Years Curriculum", Paperpreparedforthe NFER's Annual Conference One Great George StreetConference Centre, London, Tuesday, 6th. October 1998.
- Sucuoğlu, B. ve Kauiss, M.V.D. (1994), "Ağır Öğrenen Çocuklar için Düzenlenen Eğitim Programı CHANEY – KEPHART – EBERSOLE'ın yöntemi", YAPA8. Okul Öncesi Eğitimi ve Yaygınlaştırılması Semineri.
- Tuğrul, B. (2003). Çocuğu tanıma ve değerlendirme. Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar. (Yay. Haz. Müzeyyen Sevinç). İstanbul: Morpa Kültür Yayınları, 380-392.
- Unutkan, Ö. P. (2003), "Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Geliştirilmesi ve Standardizasyonu", Yayımlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İlköğretim Ana Bilim Dalı, Okul Öncesi Eğitim Öğretmenliği Bilim Dalı, İstanbul.
- Ülkü, B. Ü. (2007) "Anasınıfı ve İlköğretim 1. Sınıfa Devam Eden Çocukların Velileri ve Öğretmenlerinin, Çocukların Okul Olgunluğu Hakkındaki Görüşlerinin İncelenmesi" yayınlanmış yüksek lisans tezi, Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Okulöncesi Eğitimi Ana Bilim Dalı, Adana
- Ültanır, G; Yıldız, S. ve Kaya, S. (2004). Toplam kalitedeki okul gelişim ilkeleri açısından öğretmen-öğrenci ve piyasa beklentilerinin analizi. XII. Eğitim

Bilimleri Kongresi Bildiri Kitabı. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 651-681.

Yavuzer, H. (1999), “Ana-Baba ve Çocuk”, İstanbul: Remzi Kitabevi, 12. Basım.

Yavuzer, H. (2000-1), “Bedensel, Zihinsel ve Sosyal Gelişimiyle Çocuğunuzun İlk 6 Yıl”, İstanbul: Remzi Kitabevi, 11. Basım.

Yavuzer, H. (2000-2), “Çocuk Psikolojisi”, İstanbul: Remzi Kitabevi, 19. Basım.

Yavuzer H. (2010). Ana-Baba ve Çocuk, Remzi Kitabevi, Haziran 21. Basım, İstanbul.

Yazıcı, Z. (2002), “Okul Öncesi Eğitiminin Okul Olgunluğu Üzerine Etkisinin İncelenmesi”, Milli Eğitim Dergisi, Sayı.155-156.

Yeşilyaprak, B. (1989). Anne Baba Tutumlarının Kişilik Gelişimi Üzerindeki Etkisine İlişkin Bir Araştırma. Ya-Pa Okul Öncesi Eğitimi Yaygınlaştırma Semineri, İstanbul.

Yılmaz, Y. (2003), “Okulöncesi Eğitim Kurumlarına Devam Eden Altı Yaş Grubu Çocukları İçin Okul Olgunluğu Kontrol Listesi Geliştirilmesi”, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Yörükoğlu, A. (1993), “Çocuk Ruh Sağlığı”, Özgür Yayıncılık, 18. Baskı, İstanbul.

Yörükoğlu, A. (2003). Çocuk ruh sağlığı. İstanbul: Özgür Yayınları.

Yüksel, G. (2003), “İlköğretim Öğrencilerinin Gelişim Alanları, Gelişim Alanlarının İşaretçisi Olan İhtiyaçlar ve Geliştirilmesi Gereken Beceriler: Bu Süreçte Rehber Öğretmenin İşlevleri: Kurumsal Bir İnceleme”, Milli Eğitim Dergisi, Sayı:159, Yaz-200 <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/159/gyuksel.htm> adresinden 02.02.2007 tarihinde alınmıştır.

Zembat, R. ve Diğerleri. (1997). İstanbul'daki Okulöncesi Eğitim Kurumlarında Uygulanan Programlarla İlgili Bir Durum Tespiti Araştırması. İstanbul: Ya-Pa Yayınları

EK-I: ANKET FORMU

Saygıdeğer öğretmenim. Bu araştırma 60-72 aylık çocukların ilkokula başlama durumlarına ilişkin sizlerin görüşlerinizi belirlemek amacıyla Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünde yüksek lisans tez çalışması olarak yapılmaktadır. Katkılarınızdan dolayı teşekkürler. Mutlu ASLAN

Cinsiyetiniz: Bayan() Erkek()		Sınıf mevcudunuz: 20 ve altı() 21-30() 31-40() 41 ve üzeri()				
Mesleğinizdeki kıdeminiz: 1-5 yıl() 6-10 yıl() 11-15 yıl() 16-20 yıl() 21 yıl ve üzeri()						
Mesleğinizde esas mezun olduğunuz okul: Eğitim Yüksek Okulu-Eğitim Enstitüsü() Eğitim Fakültesi Lisans ()						
Yüksek Lisans ()		Diğer Lisans Program (belirtiniz)				
60-72 aylık çocukların ilkokula başlama durumlarına ilişkin görüşler		Tamamen Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kısmen Katılmıyorum	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
1.	Bir sınıf öğretmeni olarak 60-72 aylık çocukların gelişim evreleri hakkında yeterli bilgiye sahibim.					
2.	Bir sınıf öğretmeni olarak 60- 66 aylık çocukların seviyesine inebiliyorum.					
3.	Bir sınıf öğretmeni olarak 66- 72 aylık çocukların seviyesine inebiliyorum.					
4.	Bir sınıf öğretmeni olarak bu yaş dönemindeki öğrencilerin ihtiyaçlarını bilmekteyim.					
5.	Temel eğitim yaşamı başarılı olan bir öğrencinin daha sonraki öğrenim yaşamları da başarılı olacaktır.					
6.	Okula başlama, zihinsel, bedensel, duygusal ve sosyal açıdan bir olgunlaşmayı gerektirir.					
7.	60-72 aylık çocukların büyük kas gelişimi ilkokula başlaması için yeterlidir.					
8.	60-72 aylık çocukların küçük kas gelişimi ilkokula başlaması için yeterlidir.					
9.	Öğrencilerin ilkokul dönemine iyi bir başlangıç yapabilmeleri için aynı yaş grubu içinde olmaları gerekmektedir.					
10.	Öğrencilerin aynı yaş gruplarının aynı sınıfta öğrenim görmeleri sıkıntı oluşturmaktadır.					
11.	Ülkemizde, çocukların ilkokula hazır oluşları, takvim yaşı baz alınarak yapılması doğru bir uygulamadır					
12.	Bazı ülkelerde olduğu gibi birinci sınıfa başlayacak çocukların hem takvim yaşına hem de diğer gelişim düzeyleri dikkate alınarak ilkokula başlatılmalıdır					
13.	Çocuğun okula başlaması veya başlamaması gerektiği konusundaki kararı verirken; takvim yaşına dayalı olma yanında, davranış yaşını (Fiziksel, sosyal, duygusal, bilişsel ve öz bakım alanlarının düzeyi) bilmenin, daha önemli olduğunu düşünmekteyim.					
14.	Okul öncesi eğitim almış çocuklar büyük ve küçük kas gelişim düzeyleri daha hazır halde gelmektedirler					
15.	Aileler okula başlarken çocuklarının gelişimi (fiziksel, bilişsel vb.) ile ilgili yeterli bilgiye sahiptirler					
16.	Çocuk okula başladığında yaşlarının boy ve kilosuna yakın bir düzeye ulaşmamışsa, bu durum onun için bir takım sorunlar ortaya çıkarmaktadır					
17.	İlkokul 1. Sınıfta yaşanacak olası bir başarısızlık çocuğun akademik benlik tasarımını olumsuz etkiler					
18.	60-72 aylık çocuklar, öğretmenin söylediklerini yeterince anlamamaktadırlar.					
19.	Milli Eğitim Bakanlığı 2012 yılında 60 aylık çocukların ilkokula başlaması uygulamasını olumlu görmekteyim.					

20.	Milli Eğitim Bakanlığı 2012 yılında 60 ay ile 72 ay arasındaki çocukların aynı sınıfta öğrenim görmelerini olumlu görmekteyim					
21.	60 aylık çocukların ilkokul birinci sınıfa başlamalarının uygun olmadıklarını düşünmekteyim					
22.	İki ayrı yaş grubunun aynı sınıfta eğitim almalarının sıkıntılara sebep olduğunu düşünmekteyim					
23.	Sınıf öğretmeni olarak aynı sınıfta iki ayrı yaş grubuna eğitim vermekte zorlanmaktayım					
24.	60-66 aylık çocukların anaokullarına gönderilmesini daha uygun görmekteyim.					
25.	İlkokulda uygulanan eğitim programları bu yaş grubuna uygundur.					
26.	Sınıf öğretmenleri 60-66 aylık çocukların eğitimine yönelik hizmet içi eğitim almıştır.					
27.	60-72 aylık çocuklar okula gelirken isteklidirler					
28.	60-72 aylık çocuklar arkadaş edinmede zorluk yaşamaktalar.					
29.	60-72 aylık çocuklar öğretmenler ile iletişime geçmekte zorlanmaktalar.					
30.	60-72 aylık çocuklar okul ortamına çabuk alışamadıkları görülmektedir.					
31.	60-72 aylık çocuklar okul kurallarına uymakta zorlanmaktadırlar.					
32.	60-72 aylık çocuklar ders programlarına uymakta zorlanmaktadırlar.					
33.	60-72 aylık çocuklar ailelerinden ayrılmaktan dolayı uyum sorunları yaşamaktalar.					
34.	60-72 aylık çocuklar yazmakta zorlanmaktadırlar					
35.	60-72 aylık çocuklar kendilerini rahatça ifade edememtedirler.					
36.	60-72 aylık çocuklar özbakım becerilerini rahatlıkla yapabilmektedirler.					
37.	İlkokul birinci sınıfta uygulanan uyum programı öğrencilerin seviyelerine uygundur.					
38.	MEB tarafından gönderilen 1. Sınıf uyum dönemi ders-çalışma kitaplarını yeterli görmekteyim					
39.	MEB tarafından gönderilen 1. Sınıf uyum dönemi ders-çalışma kitaplarındaki resimler eğitimseldir					
40.	60-72 aylık çocuklarda tuvalet problemi, sürekli ağlama ve aşırı oyun oynama isteği gibi durumlarla karşılaşmaktayım.					
60-72 aylık çocukların ilkokula başlama durumlarına ilişkin başka görüşleriniz varsa yazınız.						

EK-II: ANKET İZİN FORMU

T.C.
BİTLİS VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 46623667/44/4081297
Konu: Anket Uygulaması

31/12/2013

VALİLİK MAKAMINA

İlgi: Bitlis Eren Üniversitesi Rektörlüğü Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Müdürlüğünün 09/04/2013 tarih ve 264/1053 sayılı yazı.

Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünde Yüksek Lisans öğrencisi Mutlu ASLAN'ın Müdürlüğümüze bağlı il ve ilçe merkez okullarında öğrenim gören **“60-72 aylık çocukların ilkokula başlamaları durumuna ilişkin görüşler”** konulu tez çalışması için hazırlanan anket formunun 1. ve 2. sınıf öğretmenlerine uygulaması için ilgi yazısı ile talep edilmektedir.

Söz konusu anket formunun Müdürlüğümüze bağlı il ve ilçe merkez okullarında 1. ve 2. sınıf öğretmenlerine uygulaması Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görülmesi halinde; olurlarınıza arz ederim.

Alaaddin YURDERİ
Millî Eğitim Müdür V.

OLUR
31/12/2013

Serdar ARSLANTAŞ
Vali a.
Vali Yardımcısı

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. Evrak teyidi <http://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 9dcf-8334-3ce6-a2c1-b217 kodu ile yapılabilir.

Rehberlik Araştırma Merkezi üstü Kat:3 BİTLİS
Elektronik Ağ: www.meb.gov.tr
e-posta: bitlismem@meb.gov.tr

Cahit İLBARS Memur
Tel: (0 434) 226 63 63
Faks: (0 434) 226 77 02

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Mutlu ASLAN

Doğum Yeri ve Yılı : Kahramanmaraş, 1974

Unvanı : Öğretim Görevlisi

e-posta : mutlu46aslan@gmail.com

Öğrenim Durumu :

Yüksek Lisans: Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı.

Lisans: Karadeniz Teknik Üniversitesi Giresun Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği

Lise: Kahramanmaraş-Elbistan ilçesi Mükrimin Halil Lisesi

Ortaokul: Kahramanmaraş-Elbistan ilçesi Elbistan Ortaokulu

İlkokul: Kahramanmaraş-Elbistan ilçesi Uncular İlkokulu

İş Deneyimi:

1999-2011 MEB Sınıf Öğretmenliği

2011-2012 MEB Müdür Yardımcılığı

2012 Bitlis Eren Üniversitesi Sağlık Hizmetleri MYO Öğretim Görevlisi (Devam ediyor)

2012 Bitlis Eren Üniversitesi Sağlık Hizmetleri MYO Çocuk Bakımı ve Gençlik Hizmetleri Bölüm Başkanlığı

2012 Bitlis Eren Üniversitesi Sağlık Hizmetleri MYO Müdür Yardımcılığı (Devam ediyor)

2012 Bitlis Eren Üniversitesi Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü (Devam ediyor)